

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 26.

bb 1. dr. timár mátyás üdvözlő beszéde

t sl/tr um ie la

1972. szeptember 26.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. timár mátyásnak, a minisztertanács elnökhelyettesének üdvözlő beszédét, amely a népgazdasági tervezés 25 éves jubileuma alkalmából rendezett tudományos ülészek keddi megnyitóján hangzik el. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s.

x x x

a minisztertanács elnökhelyettese az mszmp központi bizottsága és a kormány nevében köszöntötte a tudományos ülészek résztvevőit, majd így folytatta:

- a szovjetunió a fasizmus felett aratott világtörténelmi jelentőségű győzelmével megmutatta számunkra is a szocializmus felé vezető utat. nehéz, de mégis nagyszerű feladat volt élni a lehetőséggel. népünk a háborus romokból építette újjá az országot, szorgalma, alkotómunkája döntő tényezője volt az elmúlt évtizedek eredményeinek.

- az elmúlt negyedszázad folyamán pártunk és kormányunk politikájában meghatározó tényező volt a marxizmus klasszikusainak az a tétele, hogy a szocializmus és a tervgazdálkodás elválaszthatatlan. a szocialista termelési viszonyok kialakításának kezdetétől vallottuk és valljuk ma is, hogy a szocialista tulajdon létrejöttével nemcsak lehetővé, hanem szükségessé is válik a népgazdasági méretekben érvényesülő tervszerűség érvényre juttatása. meggyőződésünk, hogy a tervgazdálkodás nemcsak eszköze társadalompolitikai céljaink megvalósításának, hanem nélkülözhetetlen előfeltétele is.

/folyt.köv./

- 1 -

He

bb 1. / dr. timár mátyásfolyt./um

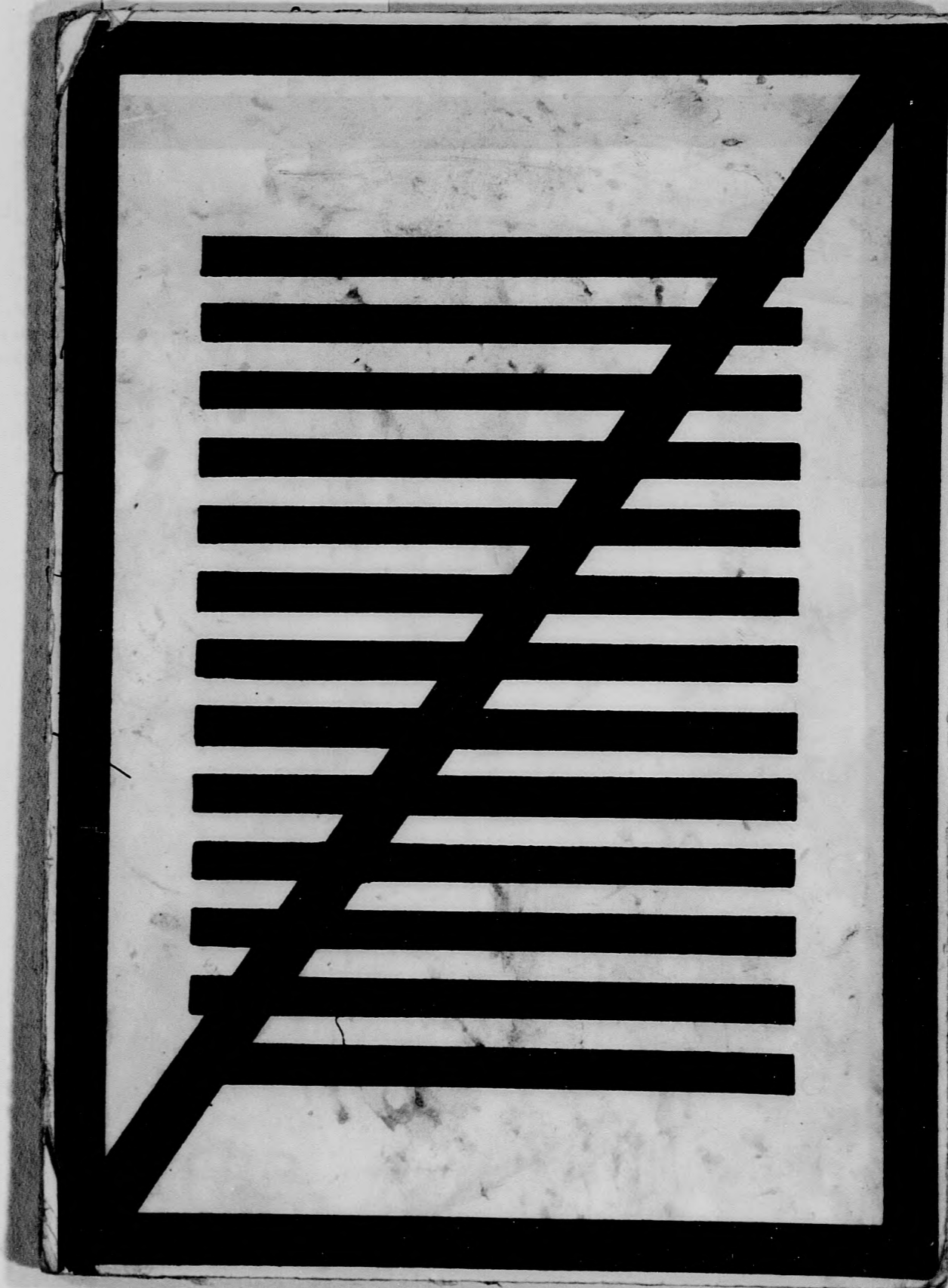
- a szocialista tervgazdálkodás 25 éve alatt olyan fejlődést értünk el, amely méltán tölti el büszkeséggel népünket. a két világháború között az ország gazdasági fejlettsége meglehetősen alacsony volt. a nemzeti jövedelem 1923 és 1938 között évi átlagban csupán két százalékkal emelkedett. 1938-ban a nemzeti jövedelem nagyobb részét még a mezőgazdaság adta, alig néhány tucat ipari nagyüzemünk volt, a gyár-
iparban mindössze 400.000 ember dolgozott. a mezőgazdasági termelés akkor elmaradottságára jellemző, hogy az 1931-40-es évek átlagában hektáronként 13,7 mázsa buza, 18,7 mázsa kukorica termett. társadalombiztosításban 1938-ban a lakosság-
nak mindössze 31 százaléka részesült. az 1930-38-as években évi átlagban 23.000 lakás épült, 1941-ben a hét éves és annál idősebb népességből 7,2 százalék egyáltalán nem járt iskolába.

- és mivel jellemezhető ma, a szocialista magyarország gazdasági fejlődése ?

- a nemzeti jövedelem 1950-1971 között évi átlagban 5,7 százalékkal növekedett, az egy főre jutó nemzeti jövedelem tekintetében elértük a közepesen fejlett országok szintjét. országunk gazdasági arculatát napjainkban az ipari tevékenység határozza meg, az ipar szolgáltatja a nemzeti jövedelem több mint 40 százalékát. a szocialista iparban 1971-ben több mint 1,7 millió embert foglalkoztattak. 1966-1970 között hektáronként átlagosan 24,3 mázsa buza, 32,3 mázsa kukorica termett. az egy lakosra jutó reáljövedelem 1950-1971 között átlagosan évi 4,6 százalékkal nőtt. országunkban már rég megszűnt a munkanélküliség és a létbizonytalanság. a társadalombiztosítás ma már az ország egész lakosságára kiterjed. a negyedik ötéves terv időszakában csaknem 400.000 lakás épül. e néhány adat is meggyőzően bizonyítja a tervgazdálkodás eredményességét, és egyben érzékelteti azokat a biztató távlatokat is, amelyeket népünk a következő években elérhet.

- pártunk és kormányunk a fejlődés meggyorsítására és a gazdálkodás hatékonyságának növelésére 1968-ban továbbfejlesztette az irányítás rendszerét. az utóbbi 5 év tapasztalatai bizonyítják, hogy a változások kedvezően hatottak a gazdaság fejlődésére. javították a tervszerűséget, elősegítették a szükségletek jobb kielégítését, a lakosság jobb áruellátását és kedvezően befolyásolták az adottságainknak megfelelő termelési szerkezet kialakítását. irányítási rendszerünk egyes elemeinek javításával igyekszünk következetesebben megvalósítani céljainkat.
/folyt.köv./

F1
Hiany

bb 1. / dr. timár mátyásfolyt./um

- a szocialista tervgazdálkodás 25 éve alatt olyan fejlődést értünk el, amely méltán tölti el büszkeséggel népünket. a két világháború között az ország gazdasági fejlettsége meglehetősen alacsony volt. a nemzeti jövedelem 1923 és 1938 között évi átlagban csupán két százalékkal emelkedett. 1938-ban a nemzeti jövedelem nagyobb részét még a mezőgazdaság adta, alig néhány tucat ipari nagyüzemünk volt, a gyár-
iparban mindössze 400.000 ember dolgozott. a mezőgazdasági termelés akkor elmaradottságára jellemző, hogy az 1931-40-es évek átlagában hektáronként 13,7 mázsa buza, 18,7 mázsa kukorica termett. társadalombiztosításban 1938-ban a lakosságnak mindössze 31 százaléka részesült. az 1930-38-as években évi átlagban 23.000 lakás épült, 1941-ben a hét éves és annál idősebb népességből 7,2 százalék egyáltalán nem járt iskolába.

- és mivel jellemezhető ma, a szocialista Magyarország gazdasági fejlődése ?

- a nemzeti jövedelem 1950-1971 között évi átlagban 5,7 százalékkal növekedett, az egy főre jutó nemzeti jövedelem tekintetében elértük a közepesen fejlett országok szintjét. országunk gazdasági arculatát napjainkban az ipari tevékenység határozza meg, az ipar szolgáltatja a nemzeti jövedelem több mint 40 százalékát. a szocialista iparban 1971-ben több mint 1,7 millió embert foglalkoztattak. 1966-1970 között hektáronként átlagosan 24,3 mázsa buza, 32,3 mázsa kukorica termett. az egy lakosra jutó reáljövedelem 1950-1971 között átlagosan évi 4,6 százalékkal nőtt. országunkban már rég megszűnt a munkanélküliség és a létbizonytalanság. a társadalombiztosítás ma már az ország egész lakosságára kiterjed. a negyedik ötéves terv időszakában csaknem 400.000 lakás épül. e néhány adat is meggyőzően bizonyítja a tervgazdálkodás eredményességét, és egyben érzékelteti azokat a biztató távlatokat is, amelyeket népünk a következő években elérhet.

- pártunk és kormányunk a fejlődés meggyorsítására és a gazdálkodás hatékonyságának növelésére 1968-ban továbbfejlesztette az irányítás rendszerét. az utóbbi 5 év tapasztalatai bizonyítják, hogy a változások kedvezően hatottak a gazdaság fejlődésére. javították a tervszerűséget, elősegítették a szükségletek jobb kielégítését, a lakosság jobb áruezellátását és kedvezően befolyásolták az adottságainknak megfelelő termelési szerkezet kialakítását. irányítási rendszerünk egyes elemeinek javításával igyekszünk következetesebben megvalósítani céljainkat.

/folyt.köv./

az országos tervhivatal elnöke emlékeztetett arra, hogy az újjáépítés társadalmi programját a magyar kommunista párt javaslatára kidolgozott és a nemzetgyűlésben 1947 augusztusában elfogadott három éves terv tartalmazta. ez volt az első, a gazdaság egészét át-fogó gazdaságfejlesztési terv, ezért ezt tekintjük tervgazdálkodásunk kezdetének. rámutatott, hogy a gazdaság állami szektorainak fokozatos kiépítése egyre kedvezőbb feltételeket teremtett a gazdaság tervszerű állami irányítása számára. a tervszerű gazdaságfejlesztés döntő tényezője volt, hogy abban az időszakban további 6 európai ország is a szocializmus építésének útjára lépett. ezen országokkal kibontakozó gazdasági kapcsolatainkat az 1949-ben megalakult kgst szervezetileg is egybefogta, ami nagy segítséget nyújtott az imperiaizmus embargó-politikájának visszaveréséhez, fejlődésünk számára biztosította a nélkülözhetetlen nyersanyagokat és szilárd piacot teremtett a magyar export számára. hazánk a tervgazdálkodás útján az első hároméves terv befejezését követő időszakban is számottevő eredményeket ért el, bár volt olyan időszak is, amikor a szocialista építésben különböző hibák és törések a tervgazdálkodás hatékonyságát is csökkentették.

a szocializmus építésének elmúlt két évtizedére emlékezve elmondhatjuk, hogy a magyar társadalom jól használta ki a gazdaságfejlesztés kínálkozó lehetőségeit, viszonylag rövid idő alatt kiemelkedett a gazdasági elmaradottságból. a termelés méretei, strukturája, minőségi jellemzői, s ezek nyomán a dolgozó osztályok életszivonala viszonylag gyorsan közelített a fejlettebb ipari országokéhoz. az anyagi javak és szolgáltatások fogyasztása 1950-1970 között 2,3-szeresére emelkedett, s jelentősen megváltozott a fogyasztás szerkezete is.

a két évtized alatt mindvégig érvényesült a szocialista tulajdon erősödésének és előretörésének tendenciája. a nemzeti jövedelem termelésében a szocialista szektor aránya az 1950. évi 67 százalékról 1970-re 98 százalékra emelkedett. a jövedelemelosztás fokozatosan és egyre inkább a társadalmilag hasznos munka arányaihoz igazodik. ugyanakkor elosztási rendszerünkben egyre nagyobb a társadalmi juttatások jelentősége is. a lakosság jelenleg jövedelmének 77 százalékához munkája alapján jut, 23 százalékát pedig különböző társadalmi juttatások formájában kapja.

párdi imre ezután az elmúlt időszak népgazdasági gondjairól szólt, az öröklött gazdasági és technikai elmaradottságból származó nehézségekről, továbbá azokról, amelyeket az ország kulturális és technikai színvonalának alacsony foka, a megfelelő szakemberek hiánya, egyes esetekben pedig a gazdaság- és társadalompolitika voluntarizmusa idézett elő. /folyt.köv./

az ötvenes években volt olyan időszak, amikor a gazdaságpolitikai célok kidolgozásakor figyelmen kívül hagyták népgazdaságunk adottságait, lehetőségeit, a gazdasági realitásokat. a növekedés tulfeszített céljai szükségszerűen az egyoldalú mennyiségi szemléletet erősítették, ugyanakkor a termelés és felhalmozás hatékonyságának követelményei háttérbe szorultak.

- azóta - mondotta - a fejlődés mennyiségi céljai mellett a strukturális arányok, a gazdaság egyensúlyi kérdései, valamint a hatékonyság fokozásának követelményei kerültek előtérbe gazdaságpolitikánkban. tervezési és gazdálkodási rendszerünkben először a mezőgazdaság irányításában vezetünk be változást az 1957-68 közötti időszakban. a tervezés és irányítás adminisztratív eszközeit fokozatosan a közgazdasági értékelés és a közvetett eszközökkel történő szabályozás váltotta fel. gazdaságirányításunk rendszerét 1968 január 1-én a szocialista tervgazdálkodás alapján olyan irányban fejlesztettük tovább, hogy a döntési rendszer összhangba kerüljön a gazdasági folyamatok szintjeivel és a népgazdaság tervszerű irányítása a központi tervezés elsődlegessége mellett a többszintű és különböző időtartamu tervek egységes rendszerében valósuljon meg. a reform révén szervesen összekapcsoljuk a népgazdaság tervszerű központi irányítását a piac aktív szerepével, a termelési eszközök szocialista tulajdona alapján. a tervszerűség tehát nem egyetlen részletes központi terv, hanem a népgazdasági terv és a különböző döntési szintekhez tartozó, megfelelő módon összekapcsolt tervek rendszere segítségével érvényesül. a terveknek ebben a rendszerében a központi terv játssza az uralkodó szerepet, mivel ez szabályozza a népgazdasági jelentőségű folyamatokat és magát a piacot is. a különböző szinteken készülő terveket az ártermelés kategóriái és a hozzájuk kapcsolódó érdekviszonyok fogják egybe. ezek megvalósításában az irányítás közvetlen eszközein kívül a gazdasági szabályozóknak is nagy a jelentőségük. a gazdasági szabályozás a gazdálkodó szervek nyereségérdekeltségére és a személyi anyagi érdekeltségre épül. amikor az anyagi érdekeltség szükségességet hangsúlyozzuk, ellene vagyunk minden olyan értelmezésnek, esetleg gyakorlatnak, amelyik szembeállítja az anyagi és erkölcsi ösztönzés szocialista elvét. az anyagi és erkölcsi ösztönzés, a szocialista tudatosság kiteljesedése a munkában és a szocialista demokrácia erősödése egymástól elválaszthatatlan elemek a szocialista érdekeltségi rendszernek. csak együttes érvényesülésükkel válhatnak a szocialista társadalom építésének igazi hajtóerejévé.

ezután arról szólt, hogy az új tervezési, irányítási rendszer bevezetését nem kísérelte jelentősebb szervezeti átalakulás. jelentősen megváltozott viszont a szervezeti rendszer különböző egységeinek jogköre, munkájuk tartalma. /folyt.köv./

bb 2. /párdi imre... 3. folyt./-szb

a reform bevezetése óta eltelt időszak egészét az jellemzi, hogy mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés a terveknek megfelelően, illetve annál valamivel gyorsabban növekedett, és a gazdasági fejlődés a korábbi időszakhoz képest egyenletesebbé vált. az 1972. évi várható eredményt is figyelembevéve az életszínvonal emelkedése lényegesen meggyorsult az előző öt éves időszakhoz viszonyítva. míg 1963-67 között a lakosság fogyasztása 25,3, a reáljövedelem 26,2, a reálbér pedig 8,7 százalékkal nőtt, ugyanezek a mutatók 1968-72 között 32,4, 32,1, illetve 16,6 százalékkal emelkedtek.

a legutóbbi két évben a kormányzat számos határozatot hozott, intézkedést tett a munka továbbfejlesztésére, és a feltárt, nagyobb részt nem ujkeletű, s időszakonként felerősödő feszültségek megszüntetésére. a kormány intézkedett, hogy megfelelő keretek közé szorítsa a túlzottan nagy méretektől öltő beruházásokat, erősítse a felelősséget és a fegyelmet. intézkedések születtek az egészségtelen munkaerővándorlás mérséklésére, a termelés strukturájának javítására, a gazdaságtalan termelés visszaszorítására, a munka- és üzemszervezés tökéletesítésére. fontos lépések történtek az életszínvonal növelésére, a belső és a külső gazdasági egyensúly javítására, valamint a társadalmilag indokolatlan jövedelmek és egyéb negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására is. joggal állapíthatjuk meg, hogy gazdaságunk alapjában véve a párt x. kongresszusa határozatainak megfelelően fejlődik, s a kisebb-nagyobb problémák és feszültségek ellenére teljesíteni fogjuk öt éves tervünk fő céljait. az új tervezési és irányítási rendszer működőképes, alapvető jellemzőit illetően jól illeszkedik szocialista viszonyainkhoz, és alkalmas arra, hogy a tervszerűséget korszerű szinten érvényesítsük.

gazdaságunk egyes negatív jelenségei és az irányítási rendszer egyes elemeinek vizsgálata azonban rávilágít arra is, hogy egyes fogyatékoságok, megoldatlan problémák még gátolják a tervszerűség fokozását, gazdaságpolitikai céljaink eredményesebb végrehajtását. egyre sokoldalubbá váló és gyorsuló világunkban a társadalmi-gazdasági fejlődés megfelelő színvonalu tervezőmunka nélkül nem lehetséges. ezért is számolunk a jövőben a tervezés társadalmi funkciójának kiteljesedésével, a tervezés társadalmi jelentőségének további fokozásával.

a továbbiakban felhívta a figyelmet a tervezés tökéletesítésével összefüggő néhány feladatra, amelyek megoldásához a tudományos ülészen is részvevő tudósok és szakértők véleményét, közreműködését kérte. /folyt.köv./

bb 2. /párdi imre... 4. folyt./-szb

rámutatott például arra, hogy terveink még általában statikus állapotokat tükröznek, s kevésbé fejeződnek ki bennük a gazdasági folyamatok változásai. fokozott követelmény tehát, hogy a tervek jobban fejezzék ki a társadalmi, gazdasági mozgásokat. fontos teendő a többi kgst-országgal a tervek összehangolásának fejlesztése, ez ugyanis elősegíti a nemzetközi munkamegosztást, a termelés nemzetközi szakosítását. szölt a matematikai módszerek fokozott alkalmazásának, a számítástechnika fejlesztésének, az ugynevezett adatbankok kiépítésének jelentőségéről is. a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a közgazdasági szabályozók csak a tervekhez kapcsolódva, a tervekre épülve működhetnek a szocialista gazdaságban. a piaci mechanizmusnak a tervtől való elszakítása és idealizálása lényegében a tudatosság és tervszerűség feladását jelentené. alapvető feladat tehát, hogy a közgazdasági eszközöket szervesen a tervcéloknak megfelelően alakítsuk ki s még hatékonyabbá tegyük a tervezőmunkát.

- mindent egybevetve elmondhatjuk - állapította meg befejezésül -, hogy az elmúlt negyedszázadban a szocialista tervezés jól szolgálta országunk építését, népünk boldogabb jövőjének alakítását. a tervek megvalósítása szerves része annak az aktív tevékenységnek, amelyet a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség a szocializmus teljes felépítéséért folytat. megteremtődtek a feltételei annak, hogy javasoljuk: az országgyűlés a közeljövőben alkosson törvényt a népgazdasági tervezésről.
/mti/

..

bb 3. a magyar- szovjet barátság ,, nagykövetei ,, - husz éve kezdődött meg a magyar ösztöndíjasok szovjetunióbeli képzése

1 gy/tm/ny zs hgy

1972. szeptember 26.

immár 20 esztendeje tanulnak rendszeresen a szovjetunióban magyar egyetemi hallgatók. az elmúlt két évtizedben több ezer szakember végzett a moszkvai, a kijevi, a harkovi és a leningrádi egyetemeken, főiskolákon. hogyan hasznosítják fiaink, leányaink a szovjetunióban szerzett magas szintű tudásukat itthon, s miként kapcsolódnak be a magyar-szovjet barátsági munkába? - erről nyilatkozott nagy mária, az mszbt főtitkára az mti munkatársának.

/folyt köv/

bb 3. / a magyar-szovjet barátság....1.folyt/ny

a tapasztalatok azt igazolják, hogy a szovjet oktatási intézmények volt magyar hallgatói jól beilleszkednek a hazai környezetbe, és szakképzettségüket, politikai, emberi tapasztalataikat hasznosítva szép számmal töltenek be vezető állást népgazdaságunk, az államigazgatás területén. az egyetemet végzettek egyötöde gazdasági vezető, s ugyanilyen arányban tevékenykednek egyetemi tanári, oktatói, vagy tudományos kutatói munkakörökben. tudományos, szakmai előrehaladásukat mutatja, hogy tanulmányaik befejezése óta 6.7 százalékkal érdemesült a tudományok doktora, a kandidátusi cím elnyerésére.

köztudott, hogy a magyar és a szovjet felsőoktatás struktúrája eltérő. a szovjet felsőoktatási intézmények általában specializáltabb képzést nyújtanak. ennek tudatában évről évre nagy körültekintéssel határozza meg az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács a szakterületek kiválasztását. eredményes a művelődésügyi minisztérium törekvése, amely az ösztöndíjasok és a szakminisztériumok közötti rendszeres és szoros kapcsolatok kialakítását szorgalmazza.

három évvel ezelőtt a szovjetunió felsőoktatási minisztériuma kifejezte a magyar ösztöndíjasok képzésével kapcsolatos tapasztalatokról tartott értekezletet. ennek eredményeként a magyar művelődésügyi minisztérium javaslatára határozatot hozott: amely szerint a szovjet egyetemeken, ahol magyar hallgatók tanulnak, lehetővé teszik, hogy fiaink, lányaink egy-egy szakmai, termelési gyakorlatukat Magyarországon tölthessék el, továbbá lehetővé teszik számukra magyar téma feldolgozását a diplomamunkában. a szovjet egyetemeken nagyon sok segítséget kapnak ösztöndíjasaink ahhoz, hogy tanulmányaik befejezése után minél könnyebben illeszkedjenek be a hazai környezetbe. ennek egyik formája, hogy ösztöndíjasaink egyetemi éveik alatt folyamatosan megismerkednek szakmájuk magyarországi eredményeivel, a magyar népgazdaság adottságaival és szükségleteivel. néhány magyar minisztérium évente mintegy 100.000 forintot fordít szakmai folyóiratok, egyetemi jegyzetek, szakkönyvek vásárlására, és kiküldésére.

- az mszbt évek óta messzemenően támogatja az ösztöndíjasok és volt egyetemük közötti kapcsolatok fenntartását és fejlesztését. ennek új állomása volt a magyar-szovjet baráti társaság és a művelődésügyi minisztérium 1970-ben szervezett országos ösztöndíjas találkozója, amelyen a résztvevők megválasztották az ösztöndíjas bizottságot.

/folyt köv/

-8-

bb 3. / a magyar-szovjet barátság.....2.folyt/ny

e bizottság ebben az esztendőben is megtárgyalta azokat a lehetőségeket, formákat, amelyek a volt és jelenlegi szovjet ösztöndíjasok barátsági munkába való bevonását lehetővé teszik. az ösztöndíjas bizottság közreműködésével szerveztük meg ez év májusában a szovjet egyetemi tanárok delegációjának magyarországi programját. a szovjetunióban tanult magyar diákok tanárai itt-tartózkodásuk alatt találkoztak egykori tanítványaikkal, és több minisztérium képviselőivel. e hasznos eszmecseréken szó volt a magyar diákok itthoni munkájáról, valamint arról, hogyan lehetne az eddiginél jobban egyeztetni a hazai igényeket és a szovjet oktatási rendszer által nyújtott lehetőségeket. a szakminisztériumokkal együttműködve 1972. októberében megrendezzük az utóbbi 2 évben végzett ösztöndíjasok szakmankénti találkozóit; fiatal szakembereinknek lehetősége nyílik majd, hogy a művelődésügyi minisztérium, a szaktárcák, az ösztöndíjas bizottság illetékeseivel is közvetlenül megbeszéljék problémáikat, elmondják javaslataikat.

- ez év július 5-én az mszbt képviselői részt vettek az új tanévben szovjetunióba utazó fiatalok tanfolyamán, ahol ismertették az mszbt széleskörű barátsági munkáját. az új kezdeményezésnek legfőbb célja, hogy a szovjetunióba került fiatalok már tanulmányi idejük alatt is a szovjet-magyar kapcsolatok erősítői legyenek, az mszbt „nagykövetői”, a művelődésügyi minisztériummal együttműködve minden esztendőben sor kerül majd erre az ünnepélyes bucsuztatásra. ily módon szorosabbá válik a kapcsolat a kiánt tanuló diákokkal, akik hazaérkezve már ismerősként kapcsolódhatnak be a barátsági munkába. a volt ösztöndíjasok speciális szakmai tudása és nyelvismerete lehetővé teszi, hogy elsősorban a szovjet tudomány és technika eredményeinek magyarországi népszerűsítői legyenek - a műszaki-tudományos propaganda aktivistái. ezért a jövő évi „szovjet tudományos napok”, előkészítésében, lebonyolításában, - amelyben részt vesz az mszbt is - komoly feladat vár rájuk. ez lesz a gerince az ösztöndíjas bizottság jövő évi munkájának is. a szovjetunióban tanuló diákok szerte az országban a tagcsoportok programjait is színesítik majd a szovjet tudomány és technika jelenlegi helyzetéről, új találmányokról, felfedezésekről szóló előadásaikkal, élménybeszámolóikkal - fejezte be nyilatkozatát nagy mária. /mti/

-9-

bb 4. megszépítik a simontornyai vár környékét -rendezési tervpályázat

1 sb/pá/ny 1e la

1972. szeptember 26.

a simontornyai vár helyreállítása befejeződött, de az értékes műemlék környezetében még jónéhány épület vár rekonstrukcióra, vagy lebontásra. a műemlékhez illő környezet kialakítása érdekében a tolna megyei tanács, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az országos műemléki felügyelőség tervpályázatot hirdetett a simontornyai vár környékének rendezésére. a tervezők feladata, hogy kijelöljék a műemlékileg érdektelen és elavult, tehát lebontandó épületeket, a védelemre érdemes régi házak megmentésének módját és hogy a műemlékhez illő módon tervezzenek meg több új létesítményt: tanácsházat, postát, orvosi rendelőt, iskolát, turistaszállót és különféle üzleteket.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdeklődők az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban, s a kész terveket december 4-ig kell postán elküldeni a tolna megyei tanácsnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására 220 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 22-ig hirdeti ki a pályázat eredményét./mti/

-.-

bb 10. a régészek megállapítása: a keleti gótok ellen épült a fenékpusztai földsánc - feltárták a katonai tábor védelmi rendszerének egy részét

vid/fm/ny hgy

1972. szeptember 26.

a fenékpusztai római katonai tábor előtt húzódó földsáncot - dr. patak erzsébetnek, az mta régészeti kutató intézete osztályvezetőjének irányításával - átvágták. a hatalmas földmű és az előtte húzódó mély árok a római korban, az akkor félszigeten lévő katonai tábor előtti védelmi rendszer része volt. a szárazföldről csak egy földnyelven át megközelíthető katonai tábor védte az 500 méter távolságban lévő kelet-nyugati irányú földsánc. az átvágás eredményeként megállapították, hogy a földsánc a iv. század végén vagy az v. század elején feltehetően a keleti gótok v. századi beköltözésével kapcsolatosan készült. ez a megállapítás a régészek körében tovább növeli a fenékpusztai római ásatásokkal kapcsolatos történeti vitákat./mti/

-.-

-10-

44

bb 6. csütörtökön kezdődnek a műszaki könyvnapok

1 ro/pá/ny zs la

1972. szeptember 26.

csütörtökön tartják a műszaki könyvnapok országos megnyitó ünnepségét székesfehérvárott a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. ez alkalomból a művelt nép könyvtérjesztő vállalat nagyszabású szakkönyvkiállítást rendez, amelyen többek között bemutatják a legújabb műszaki könyvujdonságokat.

a budapesti megnyitó október 3-án lesz a csepel művekben, ahol szintén színvonalas, mintegy 400 könyvet bemutató kiállítást rendeznek. a csepeli tárlaton kívül a műszaki könyvesbolt és antikvárium - az ország legnagyobb műszaki könyvesboltja - szervezésében mintegy 40 helyen lesznek alkalmi könyvbemutatók. budapesten nagyvállalatoknál, többek között a telefongyárban, az ut- és vasutervező vállalatnál, a danuviában és az április 4. gépgyárban, 80-100 könyvből álló kiállítás szemlélteti majd a műszaki könyvnapok ujdonságait és a különböző szakágazatokhoz kapcsolódó legszínvonalasabb kiadványokat.

a rendezők és a könyvszakemberek ezuttal nemcsak a műszaki értelmiség érdeklődésére számítanak. az idén sokkal több az általános témájú, nem kifejezetten egy szakághoz kapcsolódó kiadvány. nézagpótló munkának számít a „kulcs a számítógéphez”, című könyv, valamint a „gördülőcsapágy atlasz”, amely a magyarországon használatos összes csapágyak adatait tartalmazza. magyar szerzők - balajti-csabai-hargitai - munkája a „magnósok kiskönyve”, című kiadvány, s érdeklődésre tarthatnak számot a zrínyi kiadó haditechnika sorozata első köteteiként megjelenő művek. lőrincz istván: száguldó erődök, erdős józsef: atomfegyverek, és szentesi györgy: „a holnap harceszköze a helikopter”, című kiadványok egyaránt 5 forintos áron kerülnek forgalomba.

dicséretes gyorsasággal kerül a magyar olvasókhöz gundobin szovjet szerző műve „az üzemviteli munka szervezése és a számítástechnika alkalmazása a vasuti üzemekben”, s az amerikai szerzőpár, zadeh, polak: „rendszerelmélet”, című matematikai műve. a kossuth kiadó gondozásában jelenik meg lem lengyel szerző műve: a „summa technologiae”, című könyv, amely a tudomány és a civilizáció jövőjével foglalkozik.

nemcsak budapesten, de számos vidéki városban rendeznek ünnepi megnyitásokat és könyvkiállításokat a műszaki könyvnapok alkalmából. október 2-án a miskolci 2. rákóczi ferenc megyei könyvtárban tartja a tit műszaki választmánya vándorgyűlését. a gyűlés színhelyén, a művelt nép miskolci idegennyelvű és műszaki könyvesboltja kiállítást és könyvvásárt rendez. a borsodi műszaki könyvnapokat dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter nyitja meg. az ózdi kohászati üzemekben a műszaki könyvnapok során a műszaki könyvtár és a művelt nép üzemi boltja könyvankétot és vásárt rendez október 25-én. ezen kívül több vidéki ipari üzemben rendeznek műszaki könyvbemutatót, és vásárt a munkahelyi terjesztők segítségével./mti/

-.-

-11-

44

bb 7. változatlan alapterületen nagyobb lakás

1 hz/mm um 10 la

1972. szeptember 26.

tízféle lakástípus, szintenként akár többféle lakás is építhető azokból az újfajta panelekből, amelyeket az ötödik ötéves tervben felépülő kecskeméti házgyárban készítenek majd.

az általános épülettervező vállalat rajzasztalairól nemrégiben kerültek le a kecskeméti széchenyi lakótelep új öt-ezer lakásos negyedének tervei. a lakónegyedben az újfajta panelek adta lehetőségek és a tervezők leleményességének eredményeképpen a lakások - bár alapterületük semmivel sem lesz nagyobb a „hagyományos”, házgyári lakásokénál - mégis tágasabbak, könnyebben berendezhetőek lesznek. az új elemek 4,6 méterrel hidalnak át, így a szokásosnál kéreken egy méterrel szélesebb szobákat építhetnek. a szélesebb áthidalás előnye, hogy a tervezők olyan egybefüggő lakótöredéket tervezhettek, melyekben oda szerelik a válaszfalat, ahová a megrendelő kéri. a többféle variáció kidolgozásánál gondoltak az egy- és többgyermekes családokra, sőt arra is, hogy a nagyszülők esetleg a családdal éljenek.

jobban beoszthatók, s ezáltal „nagyobbak”, lettek a mellékhelyiségek is. a fürdőszobát úgy alakították ki, hogy még a nagyméretű automata mosógép is kényelmesen elfér benne. az új konyhákban már helye van a hűtőszekrénynek is, és a helyiségben étkezni is lehet.

a házgyár újdonsága lesz az erkély egyik sarkában kialakított lomkamra, melyben még az erkélybutorok is kényelmesen tárolhatók. /mti/

--

bb 5. miskolc is megemlékezik déryné halálának 100. évfordulójáról

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

a magyar nyelvű színjátszás egyik felejthetetlen alakja, déryné, széppataki róza életének jelentős korszaka fűződik miskolcra. 1815-ben benke józsef társulatával került miskolcra, ahol a vándortársulat akkor még az egykori korona vendéglő kocsiszínében, később pedig a mai sötétkapu melletti, ugynevezett csizmadia-színben játszott. a kutatások kiderítették, hogy a társulatnak - nem utolsósorban dérynének - jelentős szerepe volt abban, hogy a város és a megye társadalma megmozdult, s megépítették társadalmi adakozás útján az ország első magyar nyelvű kőszínházát. /folyt.köv./

- 12 -

4e

bb 5. /miskolc is megemlékezikfolyt./um

déryné színházi pályáját más városokban folytatta, majd 1852-ben ismét visszatért a városba, s diósgyőrben - szemben a már romosodó várral - testvérénél lakott, a vár utca 22. szám u házban. férje halála után miskolcra, a hunyadi utca 52. szám alá költözött - s itt írta meg híres „napló”, -ját. 1872-ben halt meg, a szent anna temetőben temették el.

déryné széppataki róza halálának 100. évfordulójáról miskolc megyei város, a hazafias front miskolci városi bizottsága, a miskolci nemzeti színház, valamint több más művelődési intézmény szeptember 28-án emlékezik meg. a sírnál koszorúzási ünnepséget rendeznek, majd a színházi díszparkban felállított szobornál tartanak emlékünnepeket. megkoszorúzzák a színház épületén, valamint a déryné egykori lakóházán levő emléktáblákat is. /mti/

--

bb 8. megfiatalodik pécs egyik legszebb barokk háza

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

felújítják pécs egyik legismertebb műemlékét, a nagyforgalmu kórház-tér északi részét határoló barokkházat, a volt korona szállót. a két szintes épület a 18. század közepén készült a várfalon kívüli vendégfogadó céljára. itt volt a város postakocsi állomása is. a ház sarkánál állt az ugynevezett „sziget”, kapu, amelyet a múlt században bontottak le. /mti/

--

bb 9. megvalósulóban a centenáriumi program - tanácsülés kispesten

t gyögg um zs hgy

1972. szeptember 26.

mi valósult meg eddig kispeszt gazdag centenáriumi programjából, s társadalmi összefogással milyen további városépítési feladatokat oldanak meg? - többek között erről tárgyalt a XIX. kerületi tanács keddi ülésén.

/folyt.köv./

- 13 -

bb 9. /megvalósulóbanfolyt./um

a tanácstagok örömmel nyugtázták az „egy üzem egy iskola” akció eddigi eredményeit: tizenkét helyi üzem 12 iskolával és 16 óvodával kötött kölcsönös megállapodást. a vállalatok társadalmi segítségével szeptemberben valamennyi oktatási intézményben újjáfestett tantermekben kezdődhet meg a tanítás. az üzemek további felajánlásai: az óvodákban udvari ivókutakat, kézműsokat szerelnek fel, homokozókat, babaházakat építenek, tornaszereket, padokat készítenek. vállalták hogy ping-pong és sakk-asztalokkal bővítik a kispesti iskolák sportfelszerelését. ajándékaik több mint félmillió forint értékkel gyarapítják az oktatási intézmények felszerelését.

a tanácsülésen szó esett arról, hogy már eddig is szép sikereket ért el az „egy napot kispestért”, mozgalom, amelyben 700 kispesti dolgozó 5000 társadalmi munkaórát ajánlott fel a városrész gyarapításáért, az építkezések meggyorsításáért. eddig például 900 társadalmi munkaórát fordítottak a kiserdőben épülő pihenőpark kialakítására. a vörös csillag traktorgyár saját munkagépeivel segíti a tereprendezést.

a kispest -zala megye között született centenáriumi megállapodás kapcsán gazdasági téren is jelentős támogatást vállaltak magukra a zalaiak. felajánlották a vörös október uti gyermekjátékszótér felszerelésének elkészítését. a zalaterv elkészíti egy ifjúsági sportpálya beruházási programját és kivitelezési terv-dokumentációt. a vörös október uti zöld ösztösáv fásításához 4000 erdei csemetét szállítanak zalából a kerületbe.

kispest is bekapcsolódott a „szép tiszta budapestért”, mozgalomba. öt operatív bizottság alakult, amely rendszeresen ellenőrzi az üzemek, szövetkezetek, boltok, oktatási intézmények, valamint a lakóterület tisztaságát. a tisztasági mozgalom eredményeit a főváros 1973 végén értékeli majd, s a legjobb eredményt elért kerületek többszáz ezer forint jutalmat kapnak. /mt1/

--

bb 11. tanács-népfront együttműködési terv a XI. kerületben

t gy/gg um zs hgy

1972. szeptember 26.

a helyi tanács és a népfront bizottság együttműködési megállapodását vitatta meg és fogadta el keddi ülésén a XI. kerületi tanács.

/folyt. köv./

ke

- 14 -

bb 11. /tanács -népfrontfolyt./um

a dokumentum szerint a tanács és a népfront elsősorban a közéleti munka területén, a város-és a művelődéspolitikában fejt ki közös tevékenységet. nagy gondot fordítanak arra, hogy a lakosság képviselőinek véleményét is meghallgassák, s ezután döntsenek egy-egy témában. a lakosságot érdeklő kérdésekről anketákat szerveznek, ahol egyben tájékoztatják a résztvevőket jogaikról és kötelességeikről, az évközben megjelent jogszabályokról.

a tanács és a népfront testületei és bizottságai közös erőfeszítéseket tesznek a lakosság bekapcsolására az ötéves tervek végrehajtásában, a környezetvédelemben, a kerületfejlesztési akciókba. nagy figyelmet fordítanak a helytörténeti mozgalom kibontakoztatására is.

az együttműködési megállapodás szerint a tanács és a népfront időről-időre megvizsgálja, végrehajtották-e a megállapodásban rögzített feladatokat, figyelembe vették-e a lakosságnak a városrész fejlesztésére irányuló javaslatait. /mt1/

--

bb 12. madártelepek a mecsekben - megóvják a pécsi parkerdő gazdag flóráját

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

a pécshez tartozó mecseki erdőterület rendkívül gazdag természeti értékekben. éppen ezért a 340 hektáros szubmediterrán jellegű parkerdőt természetvédelmi területté nyilvánították. a városi tanács programot dolgozott ki a mecseki terület növény-és állatvilágának védelmére, illetve gyarapítására. pécs 150 ezer lakosának legkedveltebb kirándulóhelye a parkerdő, fejlesztése tehát ezért is indokolt. a kiránduló emberek örömeire szolgál a terület európa-szerte ismert flórája, olyan botanikai érdekességekkel, amelyek hazánkban sehol másutt nem találhatóak. ilyen például a mecseki zergevirág, a bakszarvu lepkeszeg, a lónyelvű csodabogyó, az olasz müge vagy a bíbor kosbor. az erdő diszei az itt álló évszázados bükkök és tölgyek, valamint az óriási szelidgesztenye fák. gazdag e terület madárvilága is, bár az urbanizációs folyamat kétértelműen zavarja a város kis „szárnyas polgárainak” életét. a madárállomány védelme és gyarapítása végett a tanács 250 odút és etetőt helyezett el az erdőben. öt nagy madártelepet alakítottak ki a mecsekben, s hogy jól választották ki a helyet a szakemberek, azt az is jelzi, hogy rövid idő alatt benépesültek az odúk és az etetők. a mecseki parkerdő ápolásába, fejlesztésébe bevonták a pécsi iskolák diákjait is, akiknek számára ez a tevékenység felér egy-egy érdekes természetrajzi bemutatóval. a természet megszerettetését szolgálja az az elhatározás, hogy ezentúl tavaszonként ismét megrendezik a madarak és a fák napját a mecsekben. /mt1/

--
- 15 -

ke

felhasználható kedden reggel 8-tól

bb 13. belgrádba utazott a 25. színház együttese

t nn/tr um zs hgy

1972. szeptember 26.

kedden reggel belgrádba utazott a 25. színház együttese. a társulat a jugoszláv fővárosban sorra kerülő nemzetközi színházi fesztivál első hivatalos magyar meghívottjaként a fényes szelek-et mutatja be két alkalommal szeptember 28-án és 29-én. a népszerű pesti együttes a tervek szerint szeptember 30-án noviszadon játszik, majd esetleg sor kerül egy szabadkai fellépésre is. /mti/

..-

bb 14. „szondázzák”, a gépkocsikat - milliókat költenek a levegőtisztaság védelmére komárom megyében

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

komárom megyében nagyszabású környezetvédelmi program kezdődött. elkészült hét település - tatabánya, Talmásfüzitő, komárom, dorog, lábatlan és tokod - levegőtisztaságvédelmi terve. ezekben a helységekben kijelölték a „kiemelten védett”, területeket, ahol szigorúan tilos üzemeket létesíteni. az egyéb védett területekről pedig fokozatosan - az anyagi lehetőségekhez képest - kitelepítik a korábban épített üzemeket. még ebben az évben elkészítik esztergom, kislér, ászár és tát környezetvédelmi programját is. a megyei levegőtisztaság-védelmi bizottság felhívására eddig már 17 nagyüzem készített intézkedési tervet, amelyben megszabják a tennivalókat a légszennyeződések csökkentésére. a megyei tanács végrehajtó bizottsága jelentős összeget juttat azoknak az üzemeknek, ahol légszennyeződést megelőző műszereket szerelnek fel. jelenleg több mint hárommillió forintot tartalékol erre a célra a tanács, s a juttatásról pályázat alapján dönt.

Tat

a megye közutjain is igyekeznek elejét venni a káros lég-szennyeződésnek. a megyei rendőrfőkapitányság közlekedési csoportját új típusú mérőkészülékkel szerelték fel. ezzel az ellenőrzések során „szondázzák”, a gépkocsikat. amennyiben a kipufogócsövön a megengedettnél több égéstermék jut a levegőbe, megbüntetik a jármű vezetőjét, illetve kötelezik a gépkocsi felülvizsgálására, kijavítására. kötelezték a tömegközlekedési vállalatokat is, hogy rendszeresen mérjék, ellenőrizzék, mennyire szennyezik járműveik a levegőt. /mti/

..-
- 16 -

7.45/um

M 800

bb 15. tíz napos kulturális program szentesen

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

szentesen szeptember 30-án tíznapos kulturális program kezdődik. az első eseményre a koszta józsef múzeumban kerül sor, ahol ünnepélyesen átadják rendeltetésének az állandó koszta-képtárat. az intézmény névadójának mintegy huszonöt festményét helyezik el a termekben.

a programsorozat alkalmából a városban vendégszerepel a békéscsabai jókai színház. hangversenyt ad a szegedi szimfonikus zenekar, irodalmi műsorral emlékeznek meg a dózsa-évfordulóról.

szentesen - ahol minden évben bemutatják egy-egy szocialista ország népének életét - az idén csehszlovákia múzeumainak anyagából rendeznek kiállítást, csehszlovákiai szerzők műveit szíjaltatják meg kamarahangversenyen, s „ki tud többet csehszlovákiáról”, címmel vetélkedőt is rendeznek. /mti/

..-

bb 16. „vitamin-idény”, szegeden

vid/um fm la

1972. szeptember 26.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál megkezdődött „fűszeridénnyel”, szinte egyidőben a szegedi konzervgyárban másfajta paprikás ételizesítő, a nagy c-vitamin tartalmu pritamin gyártását kezdték meg a vastaghusu piros paradicsompaprikából. ehhez a külföldön is keresett cikkhez, valamint salátához és egyébekhez minden korábbinál nagyobb mennyiséget: ezer vagon piros paprikát használnak fel. a gyárba egymás után érkeznek a paradicsommal megrakott vonatszerelvények is. az érett piros paradicsomból eddig már több mint kétezer vagonnyit dolgoztak fel. a tervezett 2.400 vagon feldolgozásával mennyiségi rekordot kívánnak felállítani. /mti/

...

bb 19. „tálcsás csirke”, sárvárról ausztriába és svájcba

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

a sárvári baromfifeldolgozó vállalat sok baromfit szállít osztrák és svájci megrendelésre. a megrendelők kívánságára most bevezették új terméként a „tálcsás”, csirkecomb, illetve csirke-mell készítését. a csirkecomb vagy csirkemell fél kilós csomagokban - fóliába burkolt tálcsán - kerül a vásárlókhöz. az új termékből ausztriába havonta két, svájcba pedig egy vagonnal szállítanak. /mti/

..-
- 17 -

7.50/um

M 900

bb 17. elkészült a századik új hintó, „megfiatalítják”, a többszáz éves batárokat fűzesgyarmaton

vid/um fm hgy

1972. szeptember 26.

a fűzesgyarmati járműkészítő és faipari ktsz-ben a kubikostalicskák, a raktári targoncák és egyéb munkaeszközök gyártása mellett jelentős üzeméggé fejlesztették a hintógyártást és restaurálást. régi fényképek, tervrajzok alapján eredeti szépségében állítják helyre a többszáz éves címeres hintókat, s gazdagítják az országos kocsimúzeum gyűjteményét. Legutóbb az egri érsekség több mint 200 éves fekete hintóját restaurálták kiváló eredménnyel.

a kényelmes és díszes batárokból hazai és külföldi megrendelésű példányokat is gyártanak. eddig összesen száz gyönyörű hintó készült fűzesgyarmaton. a fekete vagy naturszínű négy-hat-nyolc személyes, nyitott vagy csukott hintók egy részét az nszk-ba és kanadába exportálták. a fűzesgyarmati hintógyártó mesterek munkájáról a hazai és a külföldi megrendelők a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. /mti/

..-

bb 18. gombatermelés a hűtőházban

vic/um fm hgy

1972. szeptember 26.

csongrádban a derekegyházi állami gazdaság ötletesen hasznosította a nyári holtidényben az egyébként üresen álló korszerű hűtőházat. kísérletképpen laskagomba nevelésre rendezkedtek be. apróra őrölt, majd gőzzel sterilizált kukoricacsutkákból készítettek táptalajt, amelyet gyümölcsös ládákban helyeztek el. ezeken telepítették meg a gyorsan fejlődő, csokrosan növekedő gombafajtát. az első próbálkozás sikerrel járt, a gombacsokrok között nem ritka a három-négy kilós, míg szabadban, természetes körülmények között a legkedvezőbb időjárás esetén sem érik el a laskák ennek a súlyának a felét. a derekegyházi gyümölcskertészek jól vizsgáztak gombatermesztésből: legalább 120 mázsa termést szállítanak el, nagyrészt exportra. jövőre korábban kezdik a hűtőház póthasznosítását. amint kifogy az alma a tárolóból, mindjárt betelepítik laskagombával, és őszig kétszeri váltásban termesztik a jövedelmező növényt. /mti/

..-

- 18 -

7.55/um

NA 905

bb.20. eredményes összevonás - jól sikerült a szőnyi és az almásfüzitői kőolajfeldolgozó „házassága”,

vid/fm/ok hgy

1972. szeptember 26.

tíz évvel ezelőtt egyesítették komáromi kőolajipari vállalat néven az almásfüzitői és a szőnyi olajfeldolgozót. a vállalat vezetői összegezték az egy évtized tapasztalatait, s értékelték, milyen eredményekre vezetett a két üzem „házassága”, kitűnő teljesítmények, évenként több millió forint megtakarítása és számos új kőolajipari termék igazolja, hogy ésszerű, s mindenekelőtt gazdaságos volt a két üzem összevonása. a két üzem korábban is egymásra volt utalva, kölcsönösen szállítottak egymásnak alapanyagokat. az egyesítés előtt is szállítottak például szőnyből nehéz és könnyű olajpárlatokat további feldolgozására az almásfüzitői üzembe. ezek a párlatok a szőnyiek legolcsóbb termékei közé tartoztak, s nem törekedtek termelésük növelésére. almásfüzitőn azonban az olcsó párlatokból értékes motorolajokat készítettek. a két üzem egyesítésével már érdeke lett a vállalatnak az olajpárlatok gyártása, és saját erőből 30-40 százalékkal növelték az értékes motorolajok alapanyagának előállítását.

az összevonással meggyorsult az műszaki fejlesztés is. a két üzem műszaki dolgozói együttesen többre képesek mint külön-külön. közös munkával korszerűsítették több üzemszűket és új gyártástechnológiákat kísérleteztek ki. a tíz év alatt 70 százalékkal növelték a kőolajfeldolgozást, s évenként már csaknem kétmillió tonna kőolajból állítják elő az értékes termékeket. számos különleges kenőolaj gyártását kezdték meg. már több mint 200féle terméket állítanak elő. ezek minősége eléri a világszponvonalat. s ez biztosítja a piacot nemcsak a szocialista országokban, hanem nyugat- és délkelet-európában, sőt a tengeren túl is. /mti/

..-

bb.21. vetőmagtisztító kombinát építését kezdték meg szolnokon

vid/fm/ok hgy

1972. szeptember 26.

vetőmagtisztító kombinát építését kezdte meg szolnokon, az ország egyik legjelentősebb vetőmagtermő megyéjének központjában, az állami építőipari vállalat. az új beruházást a vetőmag- és az aprómagtermelés fejlődése tette sürgetővé. ma már évente 1100-1200 vagon kiváló minőségű vetőmag és aprómag tisztítása hárul az országos vetőmagtermelő és ellátó vállalat közép-magyarországi alközpontjára. a meglévő szolnoki, kunszentmártoni és mezőturi üzemek kapacitása azonban nem tud lépést tartani a növekvő vetőmagmennyiséggel. /folyt.köv./

- 19 -

8.00/ok

NA 910

bb.21./vetőmagtisztítófolyt./ok

az ötven millió forint értékű beruházás, a három emeletes tisztítótorony, a tároló és csomagoló, a fertőtlenítő raktár, valamint a vasúti iparvágány 1974-re készül el. Üzembe helyezésével évente ötszáz vagon vetőmagot tisztítanak, fémzárólva csomagolnak a legkorszerűbb hazai és külföldi gyártmányu berendezésekkel. a tervek szerint a korszerű szolnoki vetőmagtisztító kombinátot az ötödik öt éves tervben tovább bővítik; kapacitása eléri majd az évi ezer vagon. ezzel egyidőben a korszerűtlenebb kunszentmártoni és a régi szolnoki üzemet megszüntetik /mti/

...-

bb.22. termékeik kilencven százalékát exportálják az ikervári kosárfonók - megvalósítják a szalagszerű termelést

vid/fm/ok la

1972. szeptember 26.

az ikervári kosárfonó háziipari szövetkezet termékeit a hazai és külföldi vevők egyaránt kedvelik, keresik, szívesen vásárolják. a faluban 200 éves hagyománya van a kosárfonásnak, s ennek folytatója, továbbfejlesztője a szövetkezet. az igényeket azonban jelenleg nem tudják kielégíteni; a kereslet jóval nagyobb mint amennyi árut képesek előállítani.

a szövetkezet termékeinek 90 százalékát exportálják. jelenleg mintegy hetven féle cikket készítenek. „sláger”, például most az nszk-ban a vegyileg fehérített fűz vesszőből készült fonottkosár, utazókosár, ülőbutor. olaszországba főleg utazó kosarakat, kagylófotelekt, svájcba kerti butorokat, karkosarakat, franciaországba különböző kivitelben és színezéssel készült asztalokat exportálnak. legutóbb a francia megrendelő tízezer gyermekbőlcsőt kért az ikerváriaktól. termékük eljut még angliába, hollandiába, svédországba és csehszlovákiába is.

a szövetkezet ebben az évben mintegy harmincöt vagon fűz vesszőt dolgoz fel. a vásárlók igényeinek minél jobb kielégítésére azonban a jövőben jelentős mértékben kívánják növelni mennyiségben és választékban is gyártmányaikat. eddig a szövetkezet - egy kísérleti műhely kivételével - csak bedolgozókat foglalkoztatott. számuk évenként 140-150 között mozgott. most a termelés emelése céljából egy központi műhely épül, ahol megvalósítják majd a szalagszerű termelést, s már a jövő évben újabb 14-15 fajta árucikkal növelik termékeik választékát is. /mti/

...-

8.05/ok

- 20 -

NA-915

v

bb.23. olcsóbb a karfiol - bőséges felhozatal almából

1 kg/tm/ok -cz

1972. szeptember 26.

kedden 115 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre a fővárosiak ellátására. burgonyából 3,900 mázsa /3.50/, vöröshagymából 830 mázsa /3.80/, fejeskáposztából 425 mázsa /1.60/, kelkáposztából 105 mázsa /2.40/, vöröskáposztából 60 mázsa /3.60/, paradicsomból 400 mázsa /5.60/, zöldpaprikából 500 mázsa /7.60/, uborkából 120 mázsa /4.40/, főzötökből 60 mázsa /2.40/, sárgarépából 86 mázsa /2.40/, gyökérből 265 mázsa /5.60/, zöldbabból 90 mázsa /7.60/, salátából 24,000 fej /1.60/, hónapos retekéből 5 000 csomó /2.-/, a felhozatal olcsóbb lett a karfiol, ebből 240 mázsa /4.-/ fedezi a szükségletet.

a gyümölcsök közül az alma a legnagyobb mennyiség 7,600 mázsa /5.80/ kerül forgalomba. a harmadosztályu gyorsfogyasztásra alkalmas jonathan ára ennél is olcsóbb, 4 forint. körtéből 220 mázsa /4.20/, szőlőből 830 mázsát /11.80/, szilvából 350 mázsát /5.-/, szállítanak a boltokba. /mti/

...-

bb.24. tűz a lakókocsiban

1 kg/tr/ok -cz

1972. szeptember 26.

kigyulladt a fővárosi csatornázási művek egy lakókocsija kedden reggel a VII. kerületi murányi utcában. a tüzet valószínűleg a kocsi olajkályhájának szakszerűtlen kezelése okozta. a helyszínre siető tűzoltók hamar eloltották a lángokat. így is jelentős anyagi kár keletkezett, de személyi sérülés szerencsére nem történt. a tűz keletkezésének körülményeit vizsgálják. /mti/

...-

bb.25. sarancz jános

ok -cz

1972. szeptember 26.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése szeptember 28-án délután 3 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága

/mti/

...-

10.06/ok

- 21 -

NA 1015

o

bb 26. művelődési központ nyíregyházán

vid/um ká cz

1972. szeptember 26.

megkezdte tevékenységét nyíregyháza legújabb kulturális intézménye, a városi művelődési központ.

a függetlenített népművelőkkel dolgozó új intézet három feladatot végez: irányítja, összefogja és támogatja a városhoz tartozó nagyterjedésű tanyavilág közművelődését, ideértve a kulturotthonok, klubok, letéti könyvtárak, művelődési autók tevékenységét. további feladata a városban működő különböző oktatási, közművelődési intézmények, ipari, mezőgazdasági üzemek, szövetkezetek kulturális munkájának koordinálása, végül a helyi kulturális igények kielégítése. /mt1/

..-

bb 27. még épül a gyár, de termékeit már lekötötték

vid/um ká cz

1972. szeptember 26.

a zalaegerszegi kerámia és cserépkályhagyár töfej községben korszerű falburkoló csempegyárat épít. a gyár technológiai berendezéseit olaszországból vásárolták. a falburkoló csempegyár 1972 végére készül el, s évenként 300,000 négyzetméter falburkoló anyagot állít elő különböző színben és mintában. a gyárban 1973 elején kezdődik a munka, de az építőanyagkereskedelem máris lekötötte az egész termékmennyiséget. /mt1/

..-

kbb 28. huszonöt éves a népgazdasági tervezés - tudományos ülészak a jubileum alkalmából - dr. timár mátyás és párdi imre beszéde

t sl/tm um cz

1972. szeptember 26.

az országos tervhivatal, a magyar közgazdasági társaság és a mtesz szervezési és vezetési tudományos egyesület rendezésében kedden délelőtt a magyar tudományos akadémián háromnapos tudományos ülészak kezdődött a népgazdasági tervezés bevezetésének 25. évfordulója alkalmából. a megnyitó plenáris ülésen megjelent dr. ajtai miklós, dr. timár mátyás, és vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettesei, bálint józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. erdey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke, jelen volt a kormány több tagja.

/folyt.köv./

- 22 -

10.55/um

MT 1125

bb 28. /huszonöt évesfolyt./um

mintegy 500 magyar szakemberen kívül az ülészakon részt vesznek más szocialista országok és szervezetek delegációi is. a külföldi küldöttségeket b. belcsev, a bolgár, k. ujházi a csehszlovák, s. mandzsuka a jugoszláv, j. pajestka, a lengyel, zs. dorligzsav a mongol, w. krause az ndk, a.v. bacsurin a szovjet tervbizottság elnökhelyettese, illetve gh. siclovan a román tervbizottság elnökének tanácsadója vezeti. az ülészakon részt vesznek a kgst titkárságának, valamint a kgst szocialista világrendszer közgazdasági problémáival foglalkozó nemzetközi intézet képviselői is.

az ülészakot friss istván akadémikus, a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézet igazgatója nyitotta meg, majd dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szólásra. /dr. timár mátyás beszédét előző kiadásainkon közöltük. a beszéd embargóját f e l o l d j u k./

dr. timár mátyás üdvözlő beszéde után párdi imre, az országos tervhivatal elnöke a népgazdasági tervezés 25 éve magyarországon címmel tartott előadást. /párdi imre beszédét előző kiadásainkon közöltük. a beszéd embargóját f e l o l d j u k./

párdi imre előadása után került sor a három szekció főreferátumaira. drecin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyettese gazdasági strukturánk fejlődésének főbb irányai és feltételei; augustinovics mária, az országos tervhivatal osztályvezetője matematikai modellek alkalmazása a népgazdasági tervezésben magyarországon; gadó ottó, az országos tervhivatal elnökhelyettese a népgazdasági tervezés társadalmi vonatkozásai címmel tartott főreferátumot.

az alábbi rész 18 órától használható fel!

a főreferátumok után elhangzottak az első korreferátumok.

a.v. bacsurin, a szovjetunió tervbizottságának elnökhelyettese a társadalmi termelés hatékonysága mutatóinak tervezése, k. ujházi, a csehszlovák tervbizottság elnökhelyettese pedig a beruházások tervezése tökéletesítésének időszaki kérdései csehszlovákiában címmel tartott korreferátumot. /mt1/

..-

- 23 -

11.00/um

MT 1125

bb.29. cipőipari toronyszárítók exportra

vid/ká/ok -cz

1972. szeptember 26.

a celldömölki műszaki ipari szövetkezet a könnyűipari alkatrészgyártó és ellátó vállalat megbízásából új gyártmányként b-610 típusu cipőipari toronyszárítókat készít exportra. az új berendezés teljesen automatizált. függőlegesen haladó végtelel szállítószalagból áll, amely a be és kiadagoló-nyílás kivételével teljesen zárt. egy toronyszárítóban nyolc óra alatt mintegy 1 600 pár cipő szárad meg.

az új gyártmányból az üzemben ebben az évben 11-et készítettünk ndk, román, lengyel és jugoszláv megrendelésre./mti/

...-

bb.30. közlekedési balesetek

1 kg/tr/ok -cz

1972. szeptember 26.

elromlott autójának fékje, ezért dobos gyula 27 éves budapesti felszolgáló elütötte manolidisz sztavrosz 49 éves budapesti villanyszerelőt, a xviii. kerület lakatos és jegenyesor utca kereszteződésében. manolidisz sztavrosz sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. az ügyben a rendőrség műszaki szakértő bevonásával folytatja az eljárást.

a ix. kerület soroksári ut és pápai utca kereszteződésében szojka ferenc 32 éves szentendrei gépkocsivezető tehetautóval nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral, amelyet ujszászi ferenc, 28 éves budapesti lakos vezetett. a motorost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a kórházba. szojka ellen eljárás indult.

a x. kerület gyömrői ut 142 szám előtt fábián miklós, 19 éves ipari tanuló személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy teherautóval. fábiánt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a viii. kerület mező imre ut és szántó kovács jános utca kereszteződésénél zsendovics endre 60 éves tervezőmérnök egy mozgásban lévő 36-os jelzésű villamosra akart felugrani. visszaesett és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították./mti/

...-

11.05/ok

- 24 -

NA 1120

bb.31. halálos balesetek

1 kg/pá/ok -cz

1972. szeptember 26.

orosházán kotolák sándor 82 éves nyugdíjast az uttesten egy motorkerékpár elütötte. az idős ember sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt.

nógrádmarcalon a hat éves sebők ferenc egy álló autóbusz mögül az uttestre szaladt és egy teherautó elütötte. a kisfiú olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt./mti/

...-

bb.32. hengerész-konferencia aggteleken

vid/ká/ok -cz

1972. szeptember 26.

kedden délelőtt az aggteleki cseppkő szállóban csépanyi sándor, az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatója nyitotta meg a iv. országos hengerész konferenciát. a tanácskozáson a hazai kohászati üzemekből, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetemről és a vasipari kutató intézetből érkeztek vendégek. több mint kétszázan. a háromnapos konferencián hazai és külföldi szakemberek tolmácsolásában husz előadás hangzik el. a hengerész találkozót az országos magyar bányászati és kohászati egyesület, valamint az ózdi kohászati üzemek rendezte - ózd fennállásának 700. évfordulója alkalmából./mti/

...-

bb.33. befejezték a tatali nagy-tó kotrását - üdülő és fürdő paradicsom négyszáz holdas tó környékén

vid/ká/ok -cz

1972. szeptember 26.

a héten kiemeleik a tatali nagy-tóból azt a holland gyártmányu uszó-kotró hajót, amely csaknem három éven át dolgozott a tavon. ezzel jelentős állomásához érkezett a tó 33 millió forintot igénylő nagy rekonstrukciója. az északdunántúli vízügyi igazgatóság dolgozója az ország harmadik legnagyobb tavát megszabadították az évtizedek során lerakódott nagy mennyiségű iszaptól. a munka méreteire jellemző, hogy több mint 750 000 köbméter iszapot emeltek ki, mintegy 18 ezer köbméter földet mozgattak meg a zagyákat építésénél, a part biztosításánál stb.

a nagy-tó rekonstrukcióját november végére teljesen befejezik: rendezik a terepet véglegesen helyreállítják a partvédelmi falat.

/folyt.köv./

- 25 -

11.30/ok

NA 1135

bb.33./befejezték a tatalifolyt./ok

a nagyszabású munkával igazi fürdő és sportparadicsommá válik a város egyik természeti kincse. a „nagytakarítás”, során elkészült az európa bajnokságok rendezésére is alkalmas, 2 000 méteres nemzetközi kajak-kenu pálya. a tó festői környéke egyre jobban benépesül. nagy vikendház-telepek alakultak ki, nemzetközi kemping működik, sorra épülnek a kisebb vállalati üdülők és uttoró táborok. a tervek szerint később nagy üdülőházakat is építenek, s tovább bővülnek a tó strandlétesítményei./mti/

...-

bb.34. a csehszlovák ifjúsági szövetség

tm/zs/ok -cz

1972. szeptember 26.

1. kongresszusára magyar ifjúsági küldöttség utazott kedden prágába. a delegációt dr. horváth istván, az mszmp kb tagja, a kisz központi bizottságának első titkára vezeti./mti/

...-

bbb.35. elhunyt váradi józsef

pá/zs/ok -cz

1972. szeptember 26.

a párt.- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. hamvasztás utáni bucsuztatása október 6-án, pénteken délután 15 órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

mszmp VII. kerületi bizottsága

hungarotex külkereskedelmi vállalat

kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete.

/mti/

...-

12.20/ok

- 26 -

NA 12²⁵

bb.36. lakat alá került a „Lakatleszedő”,

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 26.

többek között személyi szabadság megsértése, hatóság elleni erőszak, tulajdon elleni büntett, súlyos testi sértés, visszaesőként elkövetett lopás miatt ítélték el frigyik sándor miskolci lakost. a testvérét is meg akarta lopni ezért az kizárta a lakásból. frigyik sándor egy ideig a köpüs-völgyi erdőben majd egy ismerősénél töltötte az éjszakát. létfenntartásáról úgy gondoskodott, hogy különböző helyekre betört, s az ott talált holmit elvitte. különös előszeretettel fosztogatta a borospincéket, de betört élelmiszert árusító boltokba, hétvégi házakba is.

a miskolci járásbíróóság frigyik sándort 7 rendbeli lopás és 3 rendbeli lopási kísérletben mondotta ki bűnösnek, s ezért egy évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig 2 évre eltiltotta. a szabadságvesztés alatt kényszerelvonó kezelésnek kell alávetnie magát.

az ítélet ellen vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

...-

bb.37. csóhány gabriella író nő

tm/zs/ok -cz

1972. szeptember 26.

hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 29-én délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

...-

bb.38. az egészségügyi minisztérium közleménye

zs/ok -cz

1972. szeptember 26.

az egészségügyi világszervezet közlése szerint tunéziában kolera megbetegedéseket észleltek. ezért az egészségügyi minisztérium elrendelte, hogy atunéziába kiutazó magyar állampolgárokat a területileg illetékes oltóhelyek kolera elleni oltásban részesítsék és részükre nemzetközi érvényű oltási bizonyítványt adjanak ki. az olyan személyeket, akik tunéziából érvényes oltási bizonyítvány nélkül érkeznek magyarországi területére, az arra illetékes egészségügyi szervek karanténba helyezik el járványügyi megfigyelés végett./mti/

...-

12.25/ok

- 27 -

NA 12²⁵

bb.40. vezetés-elméletet tanulnak a dunántúli tsz-elnökök

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 26.

székesfehérvárott, a dunántúli vezetőképző központban kedden moharos józsef, a tot elnökhelyettese ünnepélyesen megnyitotta a dunántúli tsz-elnökök vezetőképző tanfolyamát. a háromhónapos tanfolyamon a dunántúli megyékből 35 elnök vesz részt. a vezetéselméletet, vezetésismreketet, a vállalat belső mechanizmusát, a vállalatgazdálkodást és a munkaerőgazdálkodást tanulmányozzák a közös gazdaságok vezetői./mt1/

bb.41. magyar-japán műszaki együttműködés pécsétt

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 26.

pécsétt, a misina-tetőn álló 172 méter magas tv toronyban kedden megkezdték a televízió második programját sugárzó adó antenarendszerének szerelését. az érdekes, látványos műszaki feladatot közösen végzik a berendezéseket szállító japán cég - tokiói nippon electric co- valamint a ganz mávag szakemberei. először a többszáz darabból álló tartószerkezetet helyezik el a torony tetején. az elemeket csörlő segítségével vontatják fel a magasba. amikor ez kész, erre állítják a 18 méteres antennát, amelyet 32 elemből, a helyszínen szerelnek össze. a mérésekkel egyidőben következik majd az adóberendezés szerelése, amit a tv torony szomszédságában levő műszaki épületben helyeznek el.

dr. csanádi györgy közlekedési és postaiügyi miniszter egy hónappal ezelőtt jelentette be az új pécsi telefonközpont avatásakor, hogy ez év végére vehető lesz pécsétt és környékén a televízió második programja, amit a vevőkészüléktől függően színesben is tudnak élvezni. a szerelésnél közreműködő szakemberek ígérete szerint a tervezett időre elkészülnek./mt1/

szervezőségeket figyelmebe!

sl/tm/ok hgy

1972. szeptember 26.

mai bb.28-as számú hírnk a népgazdasági tervezés / folytatásának 3. bekezdése, a párdi imre beszédét ismertető rész után kérjük a következő szöveget beiktatni: a külföldi delegációk nevében a.v. bacsurin, a szovjetunió állami tervbizottságának elnökhelyettese üdvözölte a tanácskozást.

ezután került sor a három szekció fő referátumaira.
/mt1/

12.58/ok

- 28 -

NA 1305

bb 39. együttműködik somogy két nagy építőipari vállalata -
- ülést tartott a megyei tanács vb

vid/um kz cz

1972. szeptember 26.

somogy megyében a negyedik ötéves terv időszakára előirányzott 12.4 milliárd forint értékű építőipari beruházás huszonöt százalékát a megyei állami építőipari vállalatnak kell kiviteleznie - állapította meg keddi ülésén kaposvárott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. ez azt a követelményt támasztja, hogy a tervidőszakban a vállalat kapacitását az előző tervidőszakhoz képest 700 millió forint értékűvel növeljék. a kapacitásnöveléshez a megyei és a kaposvári városi tanács máris jelentős összegű támogatást nyújtott. a lakásépítés korszerűsítésére a megyeszékhelyen 19.5 millió forintos beruházással pologonüzemet hoztak létre. ez évi hatszáz lakás előgyártását teszi lehetővé. a vidéki lakásépítés korszerűsítésére a kaposvári középblokk-üzemet a megye legfiatalabb városába nagyatádra telepítették át. évente négyszáz lakáshoz elegendő blokkot képes előgyártani. a személyi feltételek biztosítására fokozzák az intenzív tanulóképzést, új átképzési formát vezetnek be, hogy minél több szakmunkás álljon rendelkezésükre. a vb helyeslőleg vette tudomásul, hogy a megye két legjelentősebb építőipari szervezete - a somogy megyei állami építőipari vállalat és a tanács magas-és mélyépítő vállalat - között az anyagi eszközök ésszerű és kölcsönös kihasználása érdekében kooperációs megállapodás jött létre. /mt1/

bb 42. kiemelt feladat a kereskedelem fejlesztése békés megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/um kz hgy

1972. szeptember 26.

a megyei tanács kereskedelmi osztályának munkájáról tárgyalt keddi kibővített ülésén a békés megyei tanács vb. részt vett és felszólalt az ülésen borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes is. megállapították, hogy az utóbbi években rendkívül sokat javult a kereskedelmi és vendéglátóipari tevékenység békésben. nagyobb az áruválaszték, udvariasabb a kiszolgálás. a kereskedelmi osztály lelkiismeretesen kivizsgálja a lakosság panaszait - s a szabálysértőket szigorúan felelősségre vonja. ezzel egyidejűleg azonban rámutattak arra is, hogy a városok peremkerületeiben és a nagykiterjedésű tanyavilágban nem mindenütt megfelelő az ellátás. e területeken esetenként még a legszükségesebb háztartási élelmiszeripari cikkek sem állnak rendelkezésre kellő választékban és minőségben. változatlanul sok a panasz a gyermekruházati cikkekre, a vb állást foglalt amellett, hogy a következő években kiemelt feladatként kell kezelni a kereskedelmi és a vendéglátóipari hálózat fejlesztését, a fehér foltok teljes felszámolását, a társadalmi ellenőrzés megerősítését. a iv. ötéves tervben például 35 600 négyzetméterrel növelik a korszerű boltok, vendéglátó ipari egységek területét s a helyi ipar termékeinek közvetlen értékesítéséhez is jobb feltételeket teremtenek. /mt1/

13.08/um

- 29 -

NA 1325

bb 43. 3.200 vagon cukrot készít a petőházi cukorgyár

vid/um kz hgy

1972. szeptember 26.

kedden megkezdte az új termés feldolgozását petőházán az ország legrégebbi - 118 éves - cukorgyára. a holtidényben 23 millió forintot költöttek a régi, de korántsem korszerűtlen gyár berendezéseinek felújítására, a beruházás elsősorban a termelés ésszerűsítését, a fizikai munka megkönnyítését szolgálta. az első napon 200, az ezt követően az idény befejezéséig 300-350 vagon répából vonják majd ki a cukrot petőházán. a tavalyi 17 ezer vagon helyett az idén, 26.500 vagon répa fogaadására, feldolgozására készültek fel. előreláthatólag az idei termésből több mint 3.200 vagon cukor jut petőházáról a fogyasztók asztalára. /mti/

..-

bb 45. időjárásjelentés

um hgy

1972. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án,
12 órakor:

néhány helyen talajmenti fagy

az európai időjárási helyzet továbbra is változatos képet mutat. széles, esős az időjárás a skandináv-félszigeten csakugy, mint a földközi-tengert övező országokban. az ukraina feletti örvénylő ciklon pedig Lengyelország és a szovjetunió európai területének déli részén okoz változékony időt. a jelenlegi időjárás másik általános jellemzője, hogy szinte egész szárazföldünket hideg levegő tölti ki, ezért a nappali felmelegedés nagy területeken mintegy 6-8 fokkal elmarad a legutóbbi 100 év átlagától.

házáinkban hétfőn napközben időnként megnövekedett a felhőzet, de az ország nagy része még így is 5-8 órás napsütést kapott. az északi, északkeleti megyékből átfutó esőket, egy-két helyről zivatart jelentettek. ezek csapadékhozama egy kivétellel, nem volt jelentős. hidasnémotiben azonban a jégesővel párosult zivatart heves felhőszakadás követte és ott rövid idő alatt 30 mm eső hullott. a kora délutáni órákban a hőmérséklet csúcserőke 11-17 fok között alakult. a derült éjszakának megfelelően ma hajnalra erős lehülés alakult ki. egy-két helyről -1, -2 fokos fagyot is jelentettek. délelőtt általában kevés felhő volt. 11 órára 12-15 fokig melegedett fel a levegő. /folyt.köv./

- 30 -

13.15/um

NA 13.30

bb 45. /időjárásfolyt./um

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 10,3 fok volt, a 10 éves átlagnál 4,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekvő felhőzet. legfeljebb néhány helyen kisebb eső. ahajnali és reggeli órákban páráosodás, helyenként ködképződés. mérsékelt északnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 11-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél : 149 cm. /mti/

..-

bb 46. tájékoztató a televízió zenés színházának programjáról
- új bemutatók a budapesti művészeti hetek rendezvény-sorozatában

i nn/mm um zs hgy

1972. szeptember 26.

a televízió most induló zenés színházának programjáról tájékoztatták kedden az újságírókat a televízióban. elmondták, hogy állandó fórumot kívánnak biztosítani a zenés műfaj számára a képernyőn, olyan műveket szövegeztetnek meg, amelyek valóban számot tarthatnak a milliós nézőtábor érdeklődésére. éppen ezért a budapesti művészeti hetek rendezvénysorozatához kapcsolódva ösbemutatóval indítanak. szombaton láthatjuk először Lendvay ösbemutatóval indítanak. szombaton láthatjuk először Lendvay kamilló karinthy frigyos egyfelvonásosából devecseri gábor szövegkönyvére írt vigoperáját, a bűvös széket. a vámos lászló rendezésében felvett színes produkció főszereplői sólyom nagy sándor, sudlik mária, palcsó sándor, udvardy tibor, nádas tibor s mások.

a következő szezonban tervek szerint mintegy tíz bemutatót tartanak majd, amelynek során 13 mű kerül képernyőre. igyekeznek széles zeneszerzőgárdát bevonni a tv zenés színházba megteremtésébe. így farkas ferenc, daróczi bárdos tamás, bágya andrás, schöck ottó, sárközi istván, dolgozik a televízió számára. a rendezők között a tv-ből már ismert félíx lászló horváth ádám, szitányi andrás mellett ott szerepel majd vámos lászló, keleti mártón, ádám ottó neve is.

/folyt.köv./

- 31 -

13.30/um

NA 13.30

t

bb 46. /tájékoztató a televízió...folyt./um

Lendvay vígoperáját planquette:garasos menyasszony című nagyoperettje követi, ezt pedig a színpadon is nagy sikereket aratott farkas ferenc-harangozó gyula produkció, a furgangos diákok, fiatal főiskolás, madarász iván diplomamunkája lesz az emőd tamás könyve nyomán készülő „a nő meg az ördög” című vígopera. előreláthatólag karácsony vagy szilveszter táján vetítik huszka-békeffy bob herceg című nagyoperettjét. jövőre láthatjuk a csodadoktor című zenés népi komédiát, a vörösmarty mihály műve alapján készült y háboru című sárközi báboperát és radványi-tamassy menthetetlenek című abszurd musicaljét.

ugyancsak szombaton kezdődik a televízió másik nagyobb lélegzetű sorozata, amely olvasta-e címmel gyűjti csokorba a xx. század jelentős magyar prózairóinak humoros hangvételű írásait. a válogatás többek között mikszáth, krudy, kosztolányi, mórícz, bródy, szerb antal novellákat idéz, de sor kerül olyan írók könnyedebb hangvételű műveire is, mint csáth géza, ambrus zoltán, vagy ady endre. /mt1/

-. -

bb.47. kodály zoltán emlékkiállításnyílt a budapesti történeti múzeum metszettárában

t no/pá/zs/ok hgy 1972. szeptember 26.

a „nagyszalontai köszöntő”, -vel üdvözölte a hvdsz szilágyi erszébét énekkara a kodály zoltán emlékkiállításra érkezett vendégeket kedden a budapesti történeti múzeum metszettárában. a mester életét, művészetét, munkásságát reprezentáló tárlaton - amelyet dr. keresztury dezső író nyitott meg - megjelent dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, valamint kulturális és tudományos életünk számos jeles képviselője, köztük kodály zoltán özvegye.

a kiállítás tablón - azonos szerkezeti helyeken - kodály egy-egy arcképével, s egy-egy mondatával találkozhatnak a látogatók. a képek egymásutánján megfigyelhető miképpen bontakozik ki kodály zoltán alkotó, kutató és nevelő egyénisége. mondatai egymásutánját követve pedig érdeklődésének folytonos tágulását, tudásának, s emberségének elmélyülését követheti a néző. a tablón csak fényképet, s tárlókban csak eredeti emlékműanyagot láthatnak.

a kiállítás anyagát kodály zoltánné, az országos levéltár, a budapesti történeti múzeum bocsátotta rendelkezésre. a fényképek kodály zoltán eredeti felvételei, valamint neves fotóművészek alkotásai. a kiállítás anyagát dr. keresztury dezső, és edsze lászló válogatta össze és rendezte el. a képzőművészeti munkákat illés árpád végezte. /mt1/

-. -

13.35/ok

- 32 -

NA 1340

g

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk ... 3.folyt./um

felix slavik, bécs polgármestere a környezetvédelem nemzetközi problémáit fejtegette előadásában. e témakörön belül részletesen foglalkozott a tengerek szennyeződésének ártalmaival. rámutatott: a föld területének legnagyobb részét borító tengereket - akárcsak a tavakat, folyókat és patakokat - egyre fokozódó mértékben szennyezik az üzemekből, gyárakból kikerülő vegyi és egyéb anyagok. jellemző példaként említette meg, hogy egy liter olaj körülbelül egymillió liter vizet tehet emberi fogyasztásra alkalmatlanná. az emberi tevékenységnek a bioszférába történő sokféle beavatkozása pedig szinte beáthatatlan következményekkel járhat. megdöbbentő például hallani a biológusoktól, hogy az emlős állatok 280 félé csoportját, 350 madárfajtát és 20 000 növényfajtát a közvetlen pusztulás veszélye fenyeget. a tudósok számításai szerint az emberi környezet „elhasználódása”, vagyis a természeti környezetet érő különféle károsodások mértéke évente mintegy 5-6 százalékkal növekszik. megfontolásra készített az egészségügyi világszervezet megállapítása is, amely szerint egyes állatok testében a ddt koncentrációja már körülbelül egyötöde annak, ami egészségügyi szempontból veszélyes az emberi szervezetre. a táplálék útján a ddt és az egyéb káros anyagok az emberi testbe is könnyen bejutnak. ezeknek a környezeti problémáknak a közös megvitatása, a velük való foglalkozás annál inkább fontos, mert e jelenségek káros következményei végső soron fővárosaink lakóinak létét fenyegetik -mondotta.

az urbanizáció térhódítása volt a témája branko pesicnek, a belgrádi városi tanács elnökének. előadásában rámutatott: a fővárosok legnagyobb gondja, hogy a tömegközlekedés és a közműhálózat fejlesztése, nem utolsósorban pedig a lakásállomány gyarapítása nem tartott lépést a népesség növekedésével, a jelentkező igényekkel. éppen ezért az erőket és a meglévő pénzeszközöket az ilyen irányú szükségleteket szolgáló beruházásokra kell összpontosítani.

belgrád lakóinak száma évente mintegy 25 ezerrel nő. a jugoszláv fővárosnak fel kell készülnie s fel is készül egy folyamatos és a jelenleginél sokkal dinamikusabb urbanizációs folyamatra, amely kétségtelenül magával hozza majd a nagyvárosi agglomerációk kialakulását. /folyt.köv./

- 13 -

14.30/um

10/1530

bb 46. /tájékoztató a televízió....folyt./um

Lendvai vígoperáját planquette:garasos menyasszony című nagyoperettje követi, ezt pedig a színpadon is nagy sikereket aratott farkas ferenc- harangozó gyula produkció, a furgangos diákok. fiatal főiskolás, madarász iván diplomamunkája lesz az emőd tamás könyve nyomán készülő „a nő meg az ördög” című vígopera. előreláthatólag karácsony vagy szilveszter táján vetítik huszka-békeffy bob herceg című nagyoperettjét. jövőre láthatjuk a csodadoktor című zenés népi komédiát, a vörösmarty mihály műve alapján készült y háboru című sárközi báboperát és radványi-tamássy menthetetlenek című abszurd musicalját.

ugyancsak szombaton kezdődik a televízió másik nagyobb lélegzetű sorozata, amely olvasta-e címmel gyűjti csokorba a xx. század jelentős magyar prózairóinak humoros hangvételű írásait. a válogatás többek között mikszáth, krudy, kosztolányi, mórícz, bródy, szerb Antal novellákat idéz, de sor kerül olyan írók könnyedebb hangvételű műveire is, mint csáth géza, ambrus zoltán, vagy ady endre. /mt1/

..-

bb.47. kodály zoltán emlékkiállításnyílt a budapesti történeti múzeum metszettárában

t no/pá/zs/ok hgy 1972. szeptember 26.

a „nagyszalontai köszöntő”-vel üdvözölte a hvdsz szilágyi erszébet énekkara a kodály zoltán emlékkiállításra érkezett vendégeket kedden a budapesti történeti múzeum metszettárában. a mester életét, művészetét, munkásságát reprezentáló tárlaton-amelyet dr. keresztury dezső író nyitott meg - megjelent dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, valamint kulturális és tudományos életünk számos jeles képviselője, köztük kodály zoltán özvegye.

a kiállítás tablón - azonos szerkezeti helyeken - kodály egy-egy arcképével, s egy-egy mondatával találkozhatnak a látogatók. a képek egymásutánján megfigyelhető miképpen bontakozik ki kodály zoltán alkotó, kutató és nevelő egyénisége. mondatai egymásutánját követve pedig érdeklődésének folytonos tágulását, tudásának, s emberségének elmélyülését követheti a néző. a tablón csak fényképet, s tárlókban csak eredeti emlékműanyagot láthatnak.

a kiállítás anyagát kodály zoltánné, az országos levéltár, a budapesti történeti múzeum bocsátotta rendelkezésre. a fényképek kodály zoltán eredeti felvételei, valamint neves fotóművészek alkotásai. a kiállítás anyagát dr. keresztury dezső, és edesze lászló válogatta össze és rendezte el. a képzőművészeti munkákat illés árpád végezte. /mt1/

..-

13.35/ok

- 32 -

NA 1340

bb.44. napirenden a kukorica-tároló építkezések gyorsítása - ülést tartott a mém operatív bizottsága

t kf/pá/ie/ok hgy 1972. szeptember 26.

harmadik ülését tarotta kedden a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban az őszi munkák segítésére, szervezett irányítására alakult országos operatív bizottság. dr. mézáros istván főosztályvezető, a bizottság elnöke beszámolt a mezőgazdasági munkák helyzetéről, a problémákról, s a bizottsági tagok jelentése alapján megállapították a legsürgősebb teendőket.

a múlt heti időjárás összességében nem akadályozta a mezőgazdaság munkáját annak ellenére, hogy záporok, zivatarok voltak akadt olyan munka, amit közben is el lehetett végezni. az eső kisebb nagyobb mértékben csak a vetőszántást, s a megkezdett rizsaratást akadályozta. ennek ellenére a vetőszántás 56-58 százaléknál tartanak, a mélyszántás a 16-18 százalékat végezték el, az őszi takarmánykeverék 25-28 százalékat, az őszi árpa 22-25 százalékat és a rozs 25-30 százalékat vetették el a gazdaságoktól. az ősziárpa és a rozs vetéséhez a mostani időszak a legkedvezőbb ezért a következő napokban, s a jövő héten a vetés gyorsítására lesz szükség. erre lehetőséget ad, hogy a szántás a legtöbb helyen elő van készítve, s hogy megfelelő a vetőmagellátás.

megállapította a bizottság, hogy a mezőgazdaság sokat pótol a nyári időjárás okozta elmaradásból, de most az őszi munkák csúcának közepén már minden perc drága, ezért maximális szervezettség, segítőkészség, a munka fokozása, egyebek között a traktorok, az erőgépek nyújtott, két műszakos munkájának szélesítése az egyik legfontosabb feladat.

az őszi betakarítási munkák közül jól állnak a burgonyával, a termőterület 72-75 százalékaról már felszedték a termést. hasonló a teljesítmény a siló-kukorica betakarításánál is. az elmúlt héten egyéb fontos munkák is megkezdődtek, szedték a cukorrépat; a szállítókapacitással rendelkező megyékben, főleg az alföldön, valamint a háztáji gazdaságokban megkezdték a kukoricatörést, befejezés előtt áll a szálatakarmány betakarítása. a háztáji gazdaságok alma termésének többsége már biztos helyen van, a nagyüzemek a szüret 30-33 százaléknál tartanak, s várható a munka gyorsulása.

/folyt.köv./

- 33 -

13.55/ok

NA 1405

bb.44./napirenden a kukorica-tárolófolyt./ok

az őszi munkákhoz az anyagi-műszaki feltételek rendelkezésre állnak. a vetéshez szükséges ősziárpa már a gazdaságokban van, s időarányos a buza kiszállítása is. a műtrágyák közül foszforból - az import késése miatt - helyenként nem tudják az igényeket kielégíteni, ezért a bizottság intézkedett az import beérkezéséig az arányos elosztásról. az alkatrészellátás - néhány külföldi gyártmány kivételével, amit egyébként saját erőből gyorsan pótolnak - zavartalan mind a javító, mind a gépállító ügyeletek jól dolgoznak. az ügyeleti szolgálat például az elmúlt 15 nap alatt 260 erögépet hozott rendbe, s többszáz gép kisebb javítását végezte el, határidő előtt javított meg 150 cukor-répabetakarító gépet is. a mezőgép az igényelt alkatrészeket legkésőbb 24 órán belül eljuttatja rendeltetésű helyeikre.

a bizottság külön foglalkozott a gépvásárlási hitelekkelés a kukoricatárolók építésével kapcsolato kormányhatározattal. megállapította, hogy az érdekelt hatóságok, szervek mindent megtettek a határozat végrehajtása érdekében. a magyar nemzeti bank intézkedett megyei fiókjainál a hitelek folyósításáról. a bizottság szerint a rendelkezésre álló összeget a jövő hét végéig fel kell használniuk a gazdaságoknak, hogy a raktárban levő gépek mielőbb munkába állhassanak.

a soronlevő őszi mezőgazdasági munkák mellett az egyik legnagyobb probléma kukoricatermés biztonságos tárolásához szükséges raktárak építése, amelyre az agroterv és a mezőber sokféle kezdeményezéssel, intézkedéssel jól felkészült. a mém eljárás az év-m-nél, hogy az építési engedélyeket - a hitelekhez és az anyagokhoz hasonlóan - soron kívül gyorsított eljárással kapják meg a gazdaságok. tulajdonképpen minden rendelkezésükre áll az üzemeknek az építkezésekhez. az utóbbi tíz nap alatt még is csak nyolcezer vagon tárolótér építését redentték meg az üzemek, elsősorban a jobb anyagi helyzetben levő gazdaságok, jóllehet most lehetőség van kukoricatárolók építésére mindenütt, ahol ez szükséges. az operatív bizottság hangsúlyozta, hogy bár minden érdekelt szerv, hatóság soronkívüliséget biztosít e programnak, az előkészítés így is eltart két-három hétig, s most már az idő sűrges. a bizottság véleménye szerint mindenütt meg kell gyorsítani a kukoricatárolók építését; ahhoz, hogy a termés időben biztonságos helyre kerülhessen, kívánatos lenne október közepéig megkezdeni az építkezéseket./mt1/

13.55/ok

- 34 -

Nt 1420

bb.48. nemzetközi csomagolási kiállítás a bnv-n

t bé/tm/ie/ok hgy

1972. szeptember 26.

115. vállalat intézmény - köztük 70 külföldi - mutatja be csomagolástechnikai újításait azon a kiállításon, amelyet kedden nyitott meg a bnv területén udvardi sándor külkereskedelmi miniszter-helyettes. beszédében méltatta a magyar csomagolóipar fejlődését, és elemezte a csomagolástechnika jelentőségét. hangsúlyozta, hogy az új termékek megismertetésében, elterjesztésében óriási szerepe van a csomagolásnak, tehát nemcsakvédi, hanem kínálja is az árut. hazánkban jelenleg a nemzeti jövedelem három százaléka fordítják csomagolásra, és ez az arány évről évre nő. 1970-ben 7.3 milliárd forintba került a csomagolás, 1985-ben már várhatóan 16 milliárd forintra lesz szükség. e jelentős összeg ésszerű és célszerű felhasználásához korszerű gépekre is szükség van. a tervek szerint 1980-ig hétszeresére kell növelni a jelenlegi csomagoló gépparkot.

az ünnepélyes megnyitót követően a kiállítás vendégei - vezető szakemberek, ipari üzemek képviselői - megtekintették az 5 000 négyzetméternyi területű bemutatót, amely a magyar csomagolóipar seregszemléje, de egyben a külföldi cégek kiállításának szomszédságában, összehasonlításra is lehetőséget nyújt. 14 ország vállalatai hozták el gépeiket, csomagolási eszközeiket. legnagyobb számban, 26 vállalattal az nszk képviselteti magát, nagyságrendben követi ausztria, olaszország és csehszlovákia.

a kiállítás egyébként része annak a csomagolási eseménysorozatnak, amelyet szeptember 26- október 2. között rendez az országos műszaki fejlesztési bizottság anyagmozgatási és csomagolási intézet és a mtesz központi anyagmozgatási és csomagolási bizottsága./mt1/

bb.49. magyar delegáció utazott a kagst ár-munkacsoportjának ülésére

1 sl/tr/ie/ok hgy

1972. szeptember 26.

kedden 14 tagu magyar delegáció utazott moszkvába, a kagst ár-munkacsoportjának 5. ülésére. a delegációt dr. csikós -nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke vezeti. az ülésen a komplex integrációs programhoz kapcsolódóan a külkereskedelmi árrendszerek tökéletesítésének kérdéseit vitatják meg./mt1/

14.05/ok

- 35 -

Nt 1420

bb.50. a rapid reklámügynökség sajtótájékoztatója

t hz/fk/1e/ok hgy

1972. szeptember 26.

Kedden a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi kirendeltségén sajtótájékoztatót tartó frantisek hála, a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa és dr. Jaroslav Bartousek, a rapid reklámügynökség vezérigazgatója. a tájékoztatón elmondották: a nyolcvan ország kereskedelmi cégeivel kapcsolatban álló ügynökség fontos feladatának tartja, hogy a Hungexpoval és a magyar hirdetővel továbbra is szorosan együttműködve elősegítsék a magyar-csehszlovák áruforgalom bővülését. sokszor előfordult mindkét országban, hogy a hiányos piaci tájékoztatás következtében tökéletes valutáért vásároltak olyan árucikkeket, melyek azonos minőségben, sokszor olcsóbban is fellelhetők lettek volna a szocialista piacon. az ipari és kereskedelmi vállalatok rendszeres tájékoztatása lehetővé teszi, hogy egymás áru kínálatát kölcsönösen megismerve, megszüntessék ez a gyakorlat.

ennek szellemében az ügynökség még az idén hat kiállítást rendez Magyarországon, illetve továbbjavítja a magyar árukínálat megismertetését és népszerűsítését csehszlovákiában./mt1/

...-

bb.52. ember helyett elektronikus agy - automata forgalomirányító berendezést adtak át komáromban

vid/kz/ok hgy

1972. szeptember 26.

egy évig tartó garanciális próbaidő leteltével kedden véglegesen üzembehelyezték komáromban, az m-1-es út legforgalmasabb csomópontjánál felszerelt automata forgalomirányító berendezést.

a komáromi utkeresztesződés korábban nagy gondot okozott a közlekedési szakembereknek. a nyári forgalomszámlálás adatai szerint csúcsidőben naponta 10.000 - 12.000 jármű halad itt át. a legegyszerűbbnek a legbonyolultabb eljárás ígérkezett: elektronikus vezérlő rendszerre kellett bízni a forgalom irányítását. az e célt szolgáló új típusú automatát a közúti közlekedési tudományos kutató intézet közreműködésével a viadon fejlesztési intézet tervezte. kiépítésével ugyancsak a viadonon, valamint a villamos automatikai intézet szakembereit bízták meg. gyártása és üzembehelyezése mintegy 2 millió forintba került.

/folyt.kv./

- 36 -

14.30/ok 14.10

NA

v

bb.52./ember helyett ...folyt./ok

az embert helyettesítő elektronikus agy felépítése meglehetősen bonyolult /mintegy 500 tranzisztort, integrálfogót tartalmaz/ működése azonban nagyon egyszerű. a négy irányból érkező járművek a haladási iránynak megfelelően besorolnak a megfelelő forgalmi sávokba. az utburkolatba rezonans érzékelő detektor segítségével - erről nyomban ,,tájékoztatják,, a központi vezérlő berendezést. ekkor az ,,elektronikus agy,, szabad utat biztosít a jármű számára, a más irányból érkezők előtt egyidejűleg lezárja a forgalmat.

a keddi átadási ünnepségen a szakemberek elmondották, hogy a próbaidő alatt kitűnően vizsgázott az új magyar konstrukció. néhány jelentéktelen üzemzavarát eltekintve éjjel-nappal, nyáron és telén kifogástalanul, üzembiztosan működött. segítségével egyszerűbb, s mindenekelőtt gyorsabb lett a csomóponton a járművek áthaladása. a műszer ugyanis mindig a nagyobb forgalomnak nyit utat./mt1/

...-

bb.51. mélylazítás, mélytrágyázás egyidőben - talajtani tapasztalatcsere és bemutató nógrád megyében

vid/kz/ok hgy

1972. szeptember 26.

talajtani tapasztalatcsere és bemutató volt hétfőn, kedden nógrád megyében. az ország minden részéből érkezett szakemberek hétfőn a rétsági vizsgaldájkodási és talajvédelmi társulat tevékenységével ismerkedtek, majd a romhányi és az endrefalvai termelőszövetkezet talajvédelmi és vízrendezési beruházásait, a tereskei közös gazdaságban pedig a különböző nógrádra jellemző talajtipusokat tanulmányozták.

kedden homokterenyén országosan is egyedülálló kísérletet mutattak be a szakembereknek. a gödöllői agrártudományi egyetem talajtani tanszéke által kidolgozott és irányított kísérlet végrehajtására a mezőgazdasági gépkísérleti intézet olyan speciális altalajlazító-mélytrágyázó gépet szerkesztett, amely a talaj lazításával egyidejűleg negyven-hatvan centiméter mélységig, műtrágyát is adagol. a kísérletre az indította a szakembereket, hogy a hagyományos módszerekkel a műtrágya csak huszonöt centiméter mélységig keveredik el a talajjal. ez általában elegendő is ahhoz, hogy a műtrágya feloldódjon a talajban, de aszályos időben ez a folyamat nem megy végbe, a műtrágya kihasználatlan marad, s a növény elmarad a fejlődésben. az ismertetett kísérlet éppen arra irányul, hogy az e célra konstruált - traktor vontatású géppel a műtrágyát olyan mélyre juttassák talajba, ahol még aszályos időben is elegendő nedvesség van a mesterséges tápanyagok feloldódásához, felszívódásához. az új mélylazítással egybekapcsolat műtrágyázástól a szakemberek azt várják, hogy a nógrád megyei és a hozzá hasonló csapadékszegény, dombos-vidékeken a gyakori esőtlen időjárás esetében se csökkenjenek a termésátlagok./mt1/

...-

14.50/ok

- 37 -

NA 14.10

bb 53. „nagy figyelemmel kísérik szocialista építésünk eredményeit,, - gombár józsef nyilatkozata ifjusági küldöttségünk dél-amerikai utjáról

t pr/mm zsb zs

1972. szeptember 26.

hazaérkezett dél-amerikából a magyar kommunista ifjusági szövetség központi bizottságának és a magyar ifjuság országos tanácsának küldöttsége, amely összesen három hetet töltött chilében, argentinában, peruban, kolumbiában, venezuelában, illetve panamában. dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára, a delegáció vezetője megérkezésük után nyilatkozott fehér péternek, az mti munkatársának:

- utunk elsődleges célja az volt, hogy részt vegyünk testvérszervezetünk, a chilei kommunista ifjusági szövetség viii. kongresszusán. a nagyjelentőségű tanácskozást az avatta különösen figyelemreméltó belpolitikai és nemzetközi eseménnyé, hogy időben egybeesett a népi egység hatalomra jutásának második évfordulójával. chile 70 ezer ifju kommunistáját 1 200 küldött képviselte a kongresszuson, de érdemi munkát végeztek a tanácskozáson részvevő más ifjusági szervezetek, így a szocialisták, a „balszárny”, kereszténydemokraták és a radikálisok delegátusai is. a vita hangvételét az a mély felelősségérzet jellemezte, amellyel chile ifju nemzedéke kíséri országára jövőjének alakulását. mindenütt kifejezésre jutott: az új generáció tagjainak döntő többsége támogatja az allande kormány politikáját, vallja a szocialista forradalmi ut szükségességét. ezt egyébként nem csupán a kongresszus demonstrálta: a már hagyományos szeptember 4-i felvonuláson félmillió fiatal haladt a kormánypolitikát, a társadalmi átalakulást életető jelszavak, táblák alatt.

- „munka, tanulás, harc a szocializmusért, - ez volt a chilei kisz viii. kongresszusának jelszava, s körülbelül így lehetne összefoglalni a fiatalok politikai programját is. tapasztaltuk, hogy a demokratikus átalakulást igénylő fiatalok minden olyan munkát vállalnak, ami elősegíti a kormány megszilárdítását, számottevő társadalmi munkát végeznek a gazdaságilag kulcsfontosságú iparágakban, önzetlen segítséget nyújtanak a gazdasági gondok enyhítésére. ami a tanulást illeti: a fiatalok részt vállaltak az analfabétizmus felszámolásából, célul tűzték ki a burzsoázia műveltségi monopoliójának megtörését, segítik a dolgozó fiatalok munka melletti továbbtanulását, támogatják továbbtanulásukban a szegény szülők gyermekeit. ami pedig a harcukat jellemzi: a népi egység pártjainak ifjusági szervezetei - a kommunista párt kezdeményezésére - önvédelmi osztagokat alakítottak, amelyek készek a forradalmi átalakulás védelmére.

- természetesen a chilei helyzet korántsem egyértelmű: a népi egységnek - a fiataloknak is - komoly harcot kell vívniuk választott utukért. az ellenzék ugyanis parlamenti többség birtokosa, kezükben van a tömegtájékoztatási eszközök többsége, s a gazdasági nehézségeket ellenzéki politikájuk alátámasztására próbálják kihasználni. /folyt.köv./

15.13/szb

-38-

bb 53. /„nagy figyelemmel... 1. folót./-szb

csak egy példa: a szeptember 4-i felvonulásra - amely egyébként chile egész történelmének legnagyobb tömegdemonstrációja volt - mintegy válaszként ellentüntetésbe kezdtek az ellenzék pártjai és ifjusági szervezetei. ultrajobbos, fasiszta fiatalok rendbontással, megfélemlítéssel próbálkoztak, kis csoportjaik azonban rendre elszigetelődtek. bebizonyosodott, hogy nem rendelkeznek széles tömegbázissal. delegációnkat - a kongresszuson részvevő más külföldi küldöttséggel együtt - fogadta luis corvalan, a chilei központi bizottság főtitkára, gladys marin, a kommunista párt politikai bizottságának tagja, a kisz főtitkára. [kommunista párt

- utunk másik célja az volt, hogy felmérjük: milyen lehetőségek adódnak a latin-amerikai országok haladó ifjusági szervezeteivel való kétoldalu kapcsolatteremtésre, s hogy tájékozódjunk, milyen álláspontot foglalnak el latin-amerika ifjusági szervezetei az időszerű politikai, ifjuságpolitikai kérdésekben, így a berlini vitét, a divsz és andsz munkáját illetően. általános tapasztalatumk, hogy a kommunista pártok és a szakszervezetek nagy figyelmet szentelnek az ifjussággal való foglalkozásnak, felismerték, hogy az ifju nemzedék mindig a társadalmi átalakulásért vívott harc első soraiban küzd. a haladó, demokratikus erők számottevő súlyt képviselnek a meglátogatott országokban, növekszik tömegbázisuk a nép és az ifjuság körében. testvérszervezeteinket nem csupán politikai és erkölcsi támogatásunkról biztosítottuk: kialakulóban van az együttműködésnek, a segítségnyújtásnak az az új formája, hogy technikusképzéssel, egyetemi ösztöndíjnyújtással vállalunk részt szakembergondjaik enyhítéséből. a magyar szocialista munkaspártnak tekintélye van dél-amerikában, a tőlünk földrajzilag oly távol eső országokban nagy figyelemmel kísérik szocialista építésünk eredményeit. ez nyilvánult meg abban is, hogy peruban fogadta delegációnkat jose guabloche rodriguez ezredes oktatásügyi miniszterhelyettes és gustavo espinosa, a szakszervezetek főtitkára, kolumbiában eszmecserét folytathattunk a kommunista párt és ifjusági szervezete vezetőivel, venezuelában találkozhattunk gustavo machadoval, a venezuelai kommunista párt elnökével és eduardo mancera kommunista szenátorral, s panamában fogadott bennünket niguel porcel, a panamai néppárt ügyvezető főtitkára - zárta nyilatkozatát dr. gombár józsef. /mti/

--

bb 56. október 2-án bucsuztatják révész józsef ujságíró

i nn/mm szb zs

1972. szeptember 26.

a magyar rádió és televízió, a magyar ujságírók országos szövetsége közli, hogy révész józsef ujságíró, a televízió híradó felelős szerkesztőjének és külpolitikai kommentátorának bucsuztatása október 2-án fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

15.20/szb

-39-

bb 54. kereskedelmi kérdésekről tárgyalt a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/um kz hgy

1972. szeptember 26.

a csongrád megyei városok központjaiban általában megfelelően kulturált a kiskereskedelem bolthálózata - állapították meg a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén. rámutattak például arra, hogy az utóbbi években szegeden szinte teljesen megújult a belváros üzlethálózata. nagyarányú fejlődés tapasztalható hódmezővásárhelyen, makón és csongrádon is. a folyamatban lévő és tervezett városközpont-rekonstrukcióknál azonban az üzletek megújítása már nehézségekkel járhat mert a bolthálózat újjáépítésének költségeit szinte kizárólag a kereskedelmi vállalatokra kívánják áthárítani a helyi tanácsok. ugyancsak gond, hogy a célcsoportos lakásberuházásokhoz kapcsolódó kereskedelmi egységek létrehozásához a beruházók egyáltalán nem vagy csak kismértékben terveznek anyagi támogatást, pedig a kiskereskedelem gazdálkodásának szabályozói úgy vannak kialakítva, hogy a célcsoportos lakásberuházásokhoz kapcsolódó kereskedelmi egységek létesítésére nem képződik fedezet.

a vb ülésen megállapították azt is, hogy a városok peremkerületeiben, az új lakónegyedekben tovább kell javítani a lakosság áruellátását. állást foglaltak amellett, hogy a bolti kereskedelmi és vendéglátóipari hálózatban egyaránt az eddiginél jobban kell törekedni a forgalom növelését célzó és az árumozgatást megkönnyítő gépesítésre. sok más észrevételt tettek, határozatokat hoztak a megye kiskereskedelmének fejlesztésére. /mt1/

-.-

bb 58. tanácskozás az egészségnevelés időszerű kérdéseiről

i vt/tr um zs hgy

1972. szeptember 26.

október 4-e és 6-a között neves orvosok, pszichológusok, pedagógusok, jogászok tanácskoznak majd szentendrén az egészségügy felvilágosítás és nevelés időszerű kérdéseiről. kiemelt téma lesz az ifjúság egészségesebb életre nevelése, ezzel összefüggésben az általános testi és lelki egészségvédelem, a családi életre történő felkészítés. vizsgálni fogják az általános műveltség és az egészségkultúra összefüggéseit. a rendező szervek - a pest megyei tanács egészségügyi osztálya és szentendre város tanácsa - mintegy 200 szakembert várnak a háromnapos tanácskozásra. /mt1/

-.-
- 40 -

15.25/um

10/16/10

bb 55. diesel - mozdony fenntartási konferencia székesfehérváron - korszerű fenntartó telephelyek épülnek

vid/um kz hgy

1972. szeptember 26.

százhusz szakember tanácskozik kedden, szerdán székesfehérvárott a diesel-vontatás korszerűsítéséről, a megnyitón rámutattak, hogy a MÁV vonalain ma már diesel-vonatok látják el a szállítási feladatokat zömét. az idén megjelentek a vasúton a magyar gyártmányú 2700 lóerős diesel-mozdonyok is. a MÁV - távlatilag - 120 kilométeres vonatsebességet, biztonságosabb, kényelmesebb utazási feltételeket és a karbantartási-üzemeltetési költségek csökkenését várja a dieselizációtól. az sem mellékes szempont, hogy a vasút villamosítása, dieselizációja eredményeként jelentősen csökken az üzemi légszennyezés, valamint zajszint, a MÁV vonalain.

beszámoltak róla, hogy 1971 óta fordulat következett be a diesel-mozdony fenntartásban. rövidültek a javítási ciklusidők és a fűtőházakat korszerű vontatási fenntartó telephelyekké alakítják át. székesfehérváron befejeződött a körzeti telephely kialakítása, jelenleg budapest-ferencvárosban épül 80 millió forintos beruházással karbantartó üzemi 1975-ig korszerűsítik a budapesti hámán kató és a szolnoki vontatási telephelyet is. /mt1/

-.-

bb 57. szőnyegbörze sopronban

vid/um kz hgy

1972. szeptember 26.

a soproni fenyves szállóban mutatta be kedden a kereskedelem képviselőinek termékeit a soproni szőnyeggyár. a „börzén”, több száz cikket vonultattak fel. köztük vannak a házigyári lakásokhoz méretezett „faltól-falig”, szőnyegek, továbbá azok a korszerű termékek, amelyek különösen kopásállóságuk, kiváló hő-és hangszigetelő tulajdonságaik miatt közkedveltek. szerepeltek a termékbemutatón a gyár hagyományos cikkei és a modern és keleti mintázatú szőnyegek, a gépi perzsák, és az évről-évre nagyobb választékban készülő szinpompás butorkárpitok. a bemutató sikeres volt: a kereskedelem lekötötte a gyár 1973. első félévi teljes termelését. /mt1/

-.-

- 41 -

15.30/um

10/16/15

bb 60. felavatták a mechanikai laboratórium pécsi gyárát

vid kz bh hgy

1972. szeptember 26.

pécs déli részében kedden ünnepélyesen felavatták a mecsekaljai város legújabb ipari létesítményét, a budapesti mechanikai laboratórium hiraadástechikai kísérleti vállalat gyárát. az eseményen jelen volt dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, barany megye és pécs város párt és állami szerveinek vezetői.

kovács gyula vállalati igazgató ünnepi beszédében elmondta, hogy a iv. ötéves tervben megnövekedett nemzetközi és hazai igények száz százalékos termelés felfutást kívánnak a vállalatától, amit csak új gyár létrehozásával tudnak teljesíteni. vidéki ipartelepítésbe kapcsolódva, pécsre esett a választás, mert magas a kulturális színvonala, fejlett az oktatási rendszere és munkaerőre is számíthatnak. kiemelte azt a hathatós anyagi és erkölcsi támogatást, amivel a helyi szervek segítették a beruházás megvalósítását. ennek köszönhető, hogy a negyedmilliárdos beruházás első, 70 millió forint értékű szakasza határidő előtt megvalósult. a közreműködő vállalatok átlagon felüli jó teljesítményt nyújtottak mind az előkészítő munkában, mind pedig a kivitelezés alatt.

a nemrég még kukoricásnak használt területen a múlt év júniusában helyezték el a gyár alapkövét, s rá egy esztendőre, ez év július elsején megindulhatott a próbaüzemelés. az 1. ütemben elkészült 4200 négyzetméter alapterületű csarnokban a legkorszerűbb gépek sorakoznak. a máris 300 fővel dolgozó gyártól 1973-ban 60 millió forint értékű termelést várnak. kezdetben studiómagnókat és egyéb stúdióberendezéseket készítenek. a kgst országokon belül kizárólag ez a vállalat gyártja ezeket a berendezéseket. évente 5-600 studiómagnó gyártását tervezik. ennek csak tíz százalékát igényli a hazai piac, a többit exportálják. a legnagyobb megrendelő a szovjetunió, amely évekre előre meghatározta növekvő igényét.

a megkezdett beruházást folytatják és a tervek szerint 1973 végére fejezik be. akkor a gyár munkaterülete megközelíti a 10 000 négyzetmétert. 1975-ig a létszámot ezer-ezerkét-száz főre fejlesztik.

az ünnepi beszéd után dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter jelképesen engedélyt adott a gyár üzembehelyezésére. kérte a dolgozókat, a nagyon szép, korszerű ipari létesítményt, berendezéseit maximálisan, nagy hatásokkal használják ki, hogy munkájukkal minél hamarabb visszatérítsék a népgazdaságnak a ráfordított milliókat.

az avatóünnepség kitüntetések átadásával ért véget./mti/

--

- 4 -

15.35 bh

Tolb²⁵

bb 59. érkezik a lóttvad - konyhakészen a vadkacsa

vid kz bh hgy

1972. szeptember 26.

megkezdte idényét kecskemét legújabb üzeme: a vadfeldolgozó. a magyar vadkereskedelmi vállalat ezt a telepét rendezte be - a szakosítás során - apróvad feldolgozásra. az ország minden területéről ide érkezik a lótt fácánkakas, vadkacsa, fogoly, valamint a fürj és a mezei nyul. a nagyalföld vadász-társaságaitól már hetek óta folyamatosan küldik a feldolgozni valót. így a korszerűen felszerelt üzemben teljes a termelés. a vadmadaraknak több mint ötven százalékát szállítják konyhakészen a megrendelőkhöz. a többit tollastól küldik a határon túli vevőknek. a kereslet a sütéshez-főzéshez előkészített vadhus iránt növekszik, a nagyobb vadkereskedelmi cégek már csak így fogadják az árut. egyelőre a lóttvad gazdaságosabb értékesítése is ezt kívánja. kecskeméten meg vannak a feltételei a konyhakész vadhusfélék előállításának további növelésére, s a választék bővítésére. a vadásztársaságok pedig gondoskodnak a zsákmányról. az idén is jónak ígérkezik a felhozatal.

a telepről a feldolgozott és mélyhűtött, konyhakész vadkacsának és fácánnak megkezdtek az exportálását./mti/

--

bb 61. 85 000-en strandoltak éjszaka

vid kz bh hgy

1972. szeptember 26.

a mostoha időjárás, a hideg éjszaka a szokottnál hamarabb végetvetett az éjszakai strandolásnak harkányban. az ország fürdőhelyei közül itt vezették be először az esti fürdőzést. a párafelhővel borított medencék kellemes termál vízében nap mint nap sokan pihenték ki napközi fáradalmaikat. még szórakozásból sem volt hiányuk, mert a vízből a televízió adását is végignézhatték. az idei évben 85 000-en éltek a lehetőséggel, strandoltak éjszaka harkányban./mti/

--

bb 62. együttműködés magyar és szlovák műszaki tudományos egyesületek között

vid kz bh hgy

1972. szeptember 26.

frantisek valachovic-nak, a szlovák műszaki tudományos egyesületek elnökének vezetésével kedden háromtagú csehszlovák küldöttség járt szabolcs-szatmár megyében. a delegáció tagjai a szabolcsi műszaki tudományos egyesületek megyei szervezetének vezetőivel együttműködési megállapodást írtak alá. eszerint a tudományos munkában elért eredmények megismerése, a tapasztalatok átadása és hasznosítása céljából évenként négy küldöttséget cserélnek./mti/

--

- 4 -

15.40 bh

Tolb²⁵

fbb 63. ünnepi műsajok a vietnami nép megsegítésére szólnak
megyében

vid-fm szb hgy

1972. szeptember 26.

az indokinaai szolidaritási hét szólnak megyei eseményeit követően újabb és újabb helyi kezdeményezések születnek szólnok megyében a vietnami nép anyagi megsegítésére. a martfüli tiszta cipőgyárban négy szocialista brigád és a kisz-szervezet kezdeményezésére vietnami műszakot tartottak, s a gyár adminisztratív dolgozói is bekapcsolódtak a termelő munkába. a műszak idején harmincezer pár cipőt gyártottak, és jelentős számú félkész terméket állítottak elő. az ünnepi műszak bérént, kerek félmillió forintot, a vietnami szolidaritási csekkszámára fizetik be. a szólnoki máv járműjavító üzem dolgozói vietnami műszakjának eredményeként több mint hatvanezer forint került a segélyalapba.

az üzemek munkásainak kezdeményezéséhez a mezőgazdasági termelősövetkezetek is csatlakoztak. az öcsödi kossuth-tsz tagjai egynapos mezői műszakjuk munkabérént, tizenöt- és félezer forintot továbbítottak. a jászapáti velemi tsz tizenkétezer forinttal, a helyi áfész tízezer forinttal toldotta meg a szolidaritási számlán levő összeget. a kunszentmártoni járásban a tanácsstagok és a népfrontmozgalom aktivistáinak kezdeményezésére a lakosság indított gyűjtőakciót. eddig száztizenegyezer forintot adományoztak a szolidaritási alapra. törökszentmiklóson a középiskolák tanulóinak járnak elől jó példával. az őszi mezőgazdasági munkákkal szerzett keresetükből tízezer forintot ajánlottak fel vietnami diáktársaik támogatására. turkevén az egyik ifjúsági rendezvény bevételét küldték el azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a vietnamban felépítésre kerülő szakmunkástanuló intézet költségeihez.
/mti/

--

bb 64. honvédelmi ankétok, diákok és katonák találkozási
bács-kiskunban

vid-fm szb hgy

1972. szeptember 26.

a bács-kiskun megyében megrendezett honvédelmi hét alkalmából kedden megyei ifjugárda-aktivaértekezletet tartottak kecskeméten. megrendezik továbbá a honvédelmi neveléssel foglalkozó szervek, intézmények képviselőinek megyei ankétját is. egyidejűleg kiállításon mutatják be a néphadsereg életét. a katonáélet közelebbi megismertetése céljából az mhsz és a kisz megyei, városi szervei baráti találkozókat szerveznek diákok és katonák részvételével.
/mti/

--

15.50/szb

-44-

bb 65. augusztusban-szeptemberben lazult a közlekedésfegyelem
budapesten - októberben: nagyszabású forgalomellenőrzés - fotó-
dokumentum a szabálytalankodókról - dr. vörös-balogh istván sajtó-
tájékoztatója

t tf/mm szb zs

1972. szeptember 26.

budapest közlekedésfegyelmi helyzetéről tájékoztatta a sajtó munkatársait kedden dr. vörös-balogh istván rendőrezredes, a budapesti főkapitány helyettese, és ismertette a brfk közlekedésrendészetének októberre időzített nagyszabású forgalomellenőrzését.

a főváros egész területére és minden napszakra kiterjedően szervezik meg - október 2-től kezdődően - a közúti közlekedés ellenőrzését. célja mindenekelőtt a forgalombiztonsági előírások szigorú betartása, annak ellenőrzése, hogy a közúti gépjárműveket jogosan - az új rendelkezéseknek megfelelően - használják-e, s nem utolsó sorban az, hogy a gépjárművek üzemeltetői maradéktalanul betartják-e az amúszaki előírásokat. az ellenőrzés során személyre tekintet nélkül, ugyanakkor differenciált, szigorú felelősségvontást alkalmaznak a szabálytalankodókkal szemben. /ami a differenciáltságot illeti: természetesen összehasonlíthatatlanul szigorúban járnak el azokkal szemben, akik nem tartják be az előzés szabályait, mint azok ellen, akik „csak” szabálytalanul parkolnak./ a büntetések tekintetében a szabálysértési kódex lehetővé teszi 5 ezer forintig terjedő pénzbírság kiszabását, azonban ilyen összegű elmarasztalásra eddig nem igen került sor. ezután arra töreksznek, hogy kevesebb alkalommal rójanak ki pénzbírságot, de az eddiginél nagyobb összegben, ugyanis a tapasztalatok szerint így inkább hatékonyabb lehet a megelőzés. a gépjárművezetői engedélyek bevonása is az eddiginél nagyobb szerepet kap a közlekedési fegyelem javításában.

fontos az is, hogy az iskolai közlekedési oktatást - amelyről a közlekedési fegyelemmel kapcsolatos kormányhatározat is említést tesz - az eddiginél korábban kezdjék meg. jelenleg ugyanis a vi.-vii.-viii. osztályosok kapnak ilyen oktatást, pedig nagyon sokszor ez ennél kisebb gyerekek a szenvedő szereplői a közlekedési baleseteknek - mert nem ismerik kellően a szabályokat.

a februárban tartott budapesti forgalomellenőrzésről szólva dr. vörös-balogh istván elmondta, hogy pozitív hatást váltott ki, az utána következő hónapokban csökkent a balesetek száma. augusztusban azután növekedett, s ez a tendencia jellemző még szeptemberre is. az év első nyolc hónapjának adatai szerint 14,7 százalékkal kevesebb közúti közlekedési baleset történt, mint 1971 azonos időszakában: 4 076 baleset, a tavalyi 4 764-gyel szemben. ezek a számok a személyi sérülést eredményező budapesti baleseteket jelzik. a szóbanforgó időszakban tavaly 177-en, az idén 160-an voltak a balesetek halálos áldozatai. súlyosan megsérültek 1971 január-augusztusában 1 424-en, az idén 1 512-en, itt tehát /6,2 százalékkal/ növekvő a tendencia. a könnyebben sérültek statisztikája csökkenést mutat: 4 505-ről 3 657 személyre. szomorú képet mutat a gyermekbalesetek alakulása. tizennégy éven aluli gyermek tavaly 7, az idén 12 halt meg közlekedési baleset következtében, a súlyosan sérültek száma 97 és 102, a könnyebben sérülteké 342, illetve 304 volt.
/folyt.köv./

15.55/szb

-45-

bb 65. /augusztusban-... 1. folyt./-szb

augusztusban most 32 ember életét követelték a fővárosi közlekedési balesetek, 1971 augusztusában 30-an haltak meg. ebben a kritikusnak mondható hónapban súlyosan megsérültek az idén 224-en, a tavalyi 195-tel szemben, némileg csökkent viszont a könnyebb sérültek száma, 696-ról 658-ra. hasonló képet mutat szeptember eddigi statisztikája is.

elmondta a főkapitányhelyettes, hogy a főváros forgalomellenőrzése folyamatosan történik, nemcsak olyan látványos akciókkal, mint a februári volt. áprilisban például a budapestre érkező járművek jogosulatlan áruszállításait vették célba /eredményel/, augusztusban pedig a jogtalan használókat és az autós ámokfutókat szűrték ki a forgalomból. felléptek és eljárást indítottak az olyan gépjárművezetők ellen, akik nem adták meg másoknak az elsőbbségi jogot, belehajtottak a tilos jelzésbe, járműüket nem világították ki szabályosan. nagyarányu műszaki ellenőrzést is tartottak a nagyobb közlekedési vállalatoknál és környékükön.

az októberi, a korábbiaknál is nagyobb szabásu akciót egy speciális ellenőrzés vezeti be: tüzetesen megnézik, hogy a közületi gépjárműveket jogszerűen használják, üzemeltetik-e. a legnagyobb szigorral lépnek fel azok ellen, akiknek nem lesz érvényesítve a forgalmi engedélyük a közületi gépjárművekre vonatkozó kormányrendelet előírásai szerint. ilyen esetben a rendőrség azonnal bevonja a gépjármű forgalmi rendszámát. a 2-án kezdődő általános ellenőrzés a járművezetőkre és a gyalogosokra egyaránt kiterjed. először vetik be a közlekedésrendszert legkorszerűbb eszközt, a radarral kombinált fényképező berendezést. egy „maszek”, rendszámú személygépkocsiban lesz felszerelve, és a szabálytalankodó gépkocsikról olyan kompott fotót készít, amely adatokat is rögzít, például a szabálytalankodás idejét, gyorsajtás esetén pontosan „kijrja”, hány kilométerrel lépték túl a városi forgalomban megengedett 60 kilométeres maximális sebességet. a berendezés minap történt „főpróbáján”, 15 perc alatt 35 gyorsajtót fotó-dokumentált.

szó volt a sajtóértekezleten arról, hogy sürgető feladat a közlekedési morál javítása, elsősorban a balesetek megelőzése érdekében. ennek egyik eszköze - adott esetben - a vezetői engedélyek bevonása is. ilyen intézkedésre az idén szabálysértés miatt 34, orvosi alkalmatlanság miatt 80, egyéb címen 118 esetben került sor /tavaly ugyanezek a számok így alakultak: 10, 51, 84/. az év első nyolc hónapjában balesetokozás miatt 272, ittas vezetés miatt 279 vezetői engedélyt vontak be, tavaly ugyanilyen cselekményekért 261-et, illetve 290-et. kedvező tapasztalat, hogy kevesebb esetben fordul elő az ittas vezetés. /februárban például 207 alkohol-szondás vizsgálatnál kilenc esetben állapították meg alkoholfogyasztást./

/folyt.k:./

16.00/szb

-46-

bb 65. /augusztusban-... 2. folyt./-szb

igen nagy veszélyt jelentenek a forgalom biztonságára azok, akiknek nincs gépjárművezetői engedélyük és így ülnek a volán mögé. ezek állandó stressz-hatás alatt vannak, félnek, bizonytalankodnak, különösen ha rendőrt pillantanak meg - így aztán természetes, hogy könnyen okoznak balesetet. ami a parkolási gondokat illeti, sok bosszúságot okoz, hogy egyesek rakodási területet jelölnek ki - önkényesen. holott tudni kell: ehhez engedély kell, táblát kell kitenni, feltüntetve rajta az engedély számát és azt is, hogy hánytól-hány óráig engedélyezték a rakodást. végül a leggyakoribb baleseti okokról annyit, hogy a gépjárműveknél változatlanul az elsőbbségi jog meg nem adása, a gyorsajtás, a szabálytalan kanyarodás, a nem megfelelő követési távolság a „listavezető”, a gyalogosok részéről pedig az álló jármű előtt vagy mögött történő áthaladás, váratlan felbukkanás, illetőleg az átkelés tilos jelzésnél. /mti/

--

bb 75. budapesti tanácskoznak a szocialista országok filmarchivumainak vezetői

1 nn/fk/ny zs hgy

1972. szeptember 26.

kedden megkezdték tanácskozásukat budapesti a filmtudományi intézetben a szocialista országok filmarchivumainak vezetői. a háromnapos konferencián résztvevő szakemberek az együttműködés bővítéséről, a munka korszerűsítésének újabb lehetőségeiről cselemlik ki véleményüket. /mti/

--

bb 78. tambovi fiatalok szekszárdon

vid-fm szb hgy

1972. szeptember 26.

tambov területi szovjet fiatalok harminctagu csoportja tett kétnapos kirándulást tolna megyében, kerületük magyarországi testvérmegyéjében. hétfőn szekszárdon megtekintették a város nevezetességeit, köztük a béri balogh ádám muzeumot, találkoztak a helybeli fiatalokkal, párt- és tömegszervezeti vezetőkkel. kedden meglátogatták a mérőműszerek gyára és a borsodi vegyikombinát szekszárdi gyáregységét, valamint a szekszárdi állami gazdaságot, majd budapestre utaztak. /mti/

--

16.12/szb

-47-

bb 68. termelési sikersorozat a komlói zobák-bányában

vid kz bh hgy 1972. szeptember 26.

kimagasló termelési sikersorozat született a mecseki szénmedence ifjú bányájában, a komlói zobák-aknán. az üzem dolgozói a 2400 tonnára szóló napi termelési programjukat az utóbbi héten átlagosan 2700 tonnára teljesítették, sőt olyan nap is volt, amikor túllépték a 3000 tonnát.

a kitűnő minőségű, kocszolható zobáki szénből minden mennyiség elkel. a bányászok helytállása valószínűvé teszi, hogy zobák-bánya az idén nyújtja eddigi legnagyobb évi teljesítményét./mti/

-. -

bb 66. megkezdődött a „ nagyszüret, „ az egeri borvidéken

vid kz mné bh hgy 1972. szeptember 26.

kedden a fehér-bort adó szőlőfajták szedésével megkezdődött az igazi nagyszüret az egeri történelmi borvidéken. beérett a vidék egyik legrangosabb szőlőfajtája, a Leányka, továbbá a kellemes bort adó rizlingszilváni. az egeri főpincészetbe most már tömegesen érkezik a szőlő: naponta mintegy 1000 mázsából préselnek mustot. a minőségi próbák biztatóak. a mustok 17-18 cukorfokosak. a szakemberek gondosan szervezik a szüretet, az érési foknak megfelelően osztják be szedésre a táblákat, mert hiszen az őszi verőfény naponta akár fél cukorfokkal is javíthatja a minőséget.

az eger-gyöngyövidéki pincegazdaság 21 üzeme 400 ezer mázsa szőlő feldolgozására készült fel. az egeri főpincészetben az idény kezdetére teljes egészében gépesítették a munkát: automatizált gépsorokat alkalmaznak a hagyományos prések helyett. /mti/

-. -

bb 70. elhunyt fazekas simon,

bh hgy 1972. szeptember 26.

a párt- és a munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése szeptember 29-én fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp v1. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

16.10 bh

- 48 -

bb 69. megismerni és megszeretni szűkebb hazánkat - tíz éves a bakony-kutatás

vid fm bh hgy 1972. szeptember 26.

zircen, a bakonyi természettudományi múzeum rendezésében kedden megkezdődött a bakony kutatásával foglalkozó tudósok, múzeumi szakemberek, pedagógusok kétnapos tanácskozása. kapor károly, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője megnyitójában utalt arra, hogy tíz esztendővel ezelőtt, 1962-ben kezdődött meg a „ bakony természeti képe, „-nek feltárására irányuló program. a megyei tanács kezdettől fogva támogatta a bakony hegység természeti kincseinek feltárására vállalkozókat, s azért is járult hozzá a zirci természettudományi múzeum létrehozásához, hogy az központja, irányítója legyen ennek a munkának. a kutatások eredményei nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a megye iskoláiban körülöttünk lévő élő és élettelen világról teljes képet kapjon nevelése során a jövő nemzedéke, s hogy megismerje szűkebb hazája értékeit. végezetül üdvözölte a bakony kutatásában résztvevő pedagógusokat, akik szorosabbá tehetik a múzeum és az iskolák kapcsolatát.

dr.tóth andrás a zirci bakonyi természettudományi múzeum igazgatója bevezető előadásában ismertette a bakony-kutatás eddigi eredményeit és szólt a következő időszak legfontosabb feladatairól. elsőként arról tájékoztatta a jelenlevőket, hogy a bakonykutatás valójában a századfordulón kezdődött meg lóczi lajos balaton-monográfiájában gazdag anyag található a bakony beológiai viszonyainak vizsgálatáról is.

tíz évvel ezelőtt a bakony természeti képe című kutatási programba 43 kutató kapcsolódott be. néhány intézmény - például a budapesti természettudományi múzeum és az ugyancsak budapesti földtani intézet - munkatársai is a megyei kutatók mellett hozzáláttak hazánk e szép tája természeti kincseinek feltárásához. 1963-ban már 59 kutató dolgozott, 54 - a bakonnyal kapcsolatos témán. a kutatások kiterjedtek a hegyvidék földrajzi viszonyaira, föld- és őslénytanának, növényi kultúrájának, állatvilágának és természeti értékeinek vizsgálatára. a legtöbbben egyidőben - összesen 110 kutató - 1964-ben foglalkoztak hasonló témával.

egymásután látnak napvilágot a kutatási eredményeket ismertető publikációk. „ a bakony természettudományi kutatásainak eredményei, „ című kiadvány-sorozatban eddig 8 kötet jelent meg. a veszprém megyei múzeumok közleményeinek 7. kötete teljes egészében bakony-kutatással foglalkozó eredményeket közölt; ebben összesen 31 tudományos dolgozat látott napvilágot.

a kutatási program eredményeként megalakult a zirci természettudományi múzeum, ahol a bakony természeti értékeit, dokumentumait gyűjtik és kiállításokon mutatják be. hamarosan megjelenik a bakony természeti értékeit elemző, egységes monográfia is./mti/

-. -

16.15 bh

- 49 -

bb 67. megkezdődött a nemzetközi munkavédelmi konferencia

t hz/tm bzs ie hgy

1972. szeptember 26.

kedden a szot székházában megnyílt a szocialista országok második szakszervezeti munkavédelmi tanácskozása. a három napig tartó konferenciát, amelyen bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, a német demokratikus köztársaság, Románia és a szovjetunió szakszervezeteinek küldöttei vesznek részt, duschek lajosné, a szot titkára nyitotta meg.

megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a szocialista országok fokozódó ipari kooperációja egyre sürgetőbben veti fel a, sokszor országonként különböző, munkavédelmi normák egybehangolását. ezt a célt szolgálja majd a konferencia két fő témája: a munkavédelmi tudományos kutató intézetek szorosabb együttműködése, és a közép- és felsőfokú iskolai munkavédelmi oktatás. /mti/

--

bb 74. négy megye kendertermesztőinek tanácskozása szekszárdon

vid/kz bzs hgy

1972. szeptember 26.

baranya, bács-kiskun, fejér és tolna megyei mezőgazdasági szakemberek tanácskoztak kedden szekszárdon a rostkikészítő vállalat vezetőivel a kender termesztéséről. rámutattak, hogy a rostkender vetésterülete négy év óta csökkenőben van, pedig az ipar mind többet vár, s külföldön is nőtt a kender kereslete. jelenleg már 52 ország vásárol tőlünk kenderből készült árukat, köteleket, vásznakot.

a négy megyében az idén mintegy 4150 holdon természetiek ezt a fontos ipari növényt, jövőre 6200 holdra akarják növelni területeiket, ezért folyamatos kutatással kikísérletezték a legalkalmasabb technológiát, gépesítését. a legjobbnak tartott dán betakarítógép típusból ötvenet vásárolnak a jövő évben. /mti/

--

bb 76. kitüntetés

pá zs bzs hgy

1972. szeptember 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából eredményes munkája elismerésül dr. Kocher Lászlónak, a központi népi ellenőrzési bizottság osztályvezetőjének a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. /mti/

--

16.20/bzs

- 50 -

bb 72. egy átmulatott éjszaka következménye: kettős halálos közúti baleset

vid/fm/ny hgy

1972. szeptember 26.

tóth zoltán zalaszentiváni és székely istván gyulai lakos az idén július 9-én egész nap együtt szórakoztak zalaegerszegen, majd az esti órákban székely személygépkocsijával keszthelyre indultak rasztik ibolya és pete józsefné társaságában szórakozni. az átmulatott éjszaka után, erősen ittas állapotban a hajnali órákban indultak vissza zalaegerszegre. a vezetői igazolvánnyal nem rendelkező tóth zoltán ült a volán mögött, s zalapáti községben az utmenti vízesárokba hajtott, majd a kocsi-val egy betonhidnak ütköztek. a baleset következtében pete józsefné és rasztik ibolya a kórházban belehalt sérüléseibe. a zalaegerszegi járásbíróóság tóth zoltánt három évi szigorított börtönre, székely istvánt pedig egy évi fegyházbüntetésre ítélte. a védők enyhítésért fellebbeztek. /mti/

--

bb 77. a győri műszaki szakemberek husz százaléka tanul idegen nyelvet

vid/fm/ny hgy

1972. szeptember 26.

a győri technika házában kedden kezdődött meg az őszi-téli oktatási évad több száz műszaki szakember, mérnök és technikus részvételével. a gépipari tudományos egyesület győri csoportja szervezésében immár öt éve folyik a város ipari üzemében dolgozó műszakiak idegen nyelvű oktatása. a gte német és angol műszaki nyelvismeretek elsajátítására az idén összesen öt kurzust indított. a német műszaki nyelvtanfolyamra jelentkezők kezdő-, haladó-és államvizsgára előkészítő fokozaton tanulhatnak, míg az angol nyelvet kezdő és haladó fokon tanulhatják a hallgatók. győrről a gte-csoporthoz tartozó mintegy félezer műszaki szakember több mint husz százaléka jelentkezett az idén nyelvtanfolyamra. /mti/

16.30/ny

-51-

bb 71. a.v. bacsurin felszólalása a tervezési tudományos ülés-
szakon

t sl/gg/ny ie hgy

1972. szeptember 26.

a.v. bacsurin, a szovjetunió állami tervbizottságának elnök-
helyettese a szocialista országoknak a tervezési tudományos ü-
lésszakon résztvevő delegációi nevében köszöntötte a tanácsko-
zás résztvevőit és az országos tervhivatal munkatársait. elmon-
dotta, hogy a magyar népköztársaság jelentős eredményeket ért
el a szocialista gazdaság építésében. e sikerek világos bizonyí-
tékaik annak, hogy következetesen megvalósul a magyar szocialis-
ta munkáspárt irányvonala, amely alkotó módon alkalmazza a marxiz-
mus-leninizmus általános törvényszerűségeit Magyarország konk-
rét körülményei között.

- az mszmp x. kongresszusának határozatai - mondotta -
kijelölték a magyar népköztársaság legfontosabb feladatait a
szocialista tervgazdálkodás további fejlesztésében. a magyar
tervező szervek előtt ugyanugy, mint a többi szocialista ország
tervező szervei előtt, állandóan új problémák, új feladatok me-
rülnek fel. ezek a marxista-leninista elmélet alapvető elvei-
nek az új feladatokra és a tényleges körülményekre való helyes
alkalmazása alapján oldhatók meg.

- az egyes országokban a tervezés formáinak és módszereinek
változatossága mellett legfontosabb a tervezés szocialista elvei-
nek betartása és további fejlesztése. a szocialista gazdaság
folyamatos fejlesztése és a nép életszínvonalának növelése ér-
dekben ezen elvek az objektív gazdasági törvények tudatos al-
kalmazásán alapulnak.

- a szocialista tervezés fejlődésében jelentős új lépés
a kgst tagországok szocialista gazdasági integrációjának kibon-
takoítása. különösen ki kell emelni azt az aktív munkát, amely-
lyel a magyar népköztársaság gazdasági szerveinek munkatársai,
tudósai a kgst más tagországaival közösen részt vesznek ennek
a nagy és bonyolult feladatnak a megvalósításában./mti/

--

bb 73. veszprém megye 2000-ben

vid/fm/ny hgy

1972. szeptember 26.

veszprém megye településhálózatát, illetve településfejleszté-
si koncepcióját vitatta meg kedden, a vegyipari egyetemen tar-
tott tanácskozáson, a mtesz megyei szervezetének urbanisztikai
bizottsága.
/folyt köv/

-52-

bb 73. // veszprém megyefolyt/ny

dunai rezső megyei főépítész bevezető előadásában elmondot-
ta, hogy az országos és megyei távlati fejlesztési tervek olyan
településhálózat kialakítására irányulnak, amelyben a társadalom
minden lakosa számára megközelítően azonos lehetőségeket, élet-
feltételeket lehet biztosítani. ezt a célt elsősorban a megfe-
lelő színvonalu lakóhely és ellátási körzetek kialakításával
lehet elérni. a fejlesztési koncepciónak az az alapelve, hogy
minden kis településen nem lehet városias szolgáltatásokat biz-
tosítani, ezért jónéhány kisebb települést meg kell majd szün-
tetni, másokat pedig nagyobb települések vonzáskörében ellátni.
a tervek szerint 2000-re veszprém megye lakóinak száma várható-
an eléri a félmilliót. hat közép-foku körzet kialakítása látszik
szükségesnek- veszprém, tapolca, keszthely, ajka, pápa és vár-
palota központokkal.

a fejlesztési terv foglalkozik az egyes gazdasági ágazatok,
szolgáltatások, ellátottsági szintek várható fejlesztésével,
egyes tájegységek, városok fejlesztési ütemével is. a tervek
kialakításában fontos tényező, hogy veszprém megye vezető ipar-
ága az ezredfordulón a vegyipar lesz, és egyre nagyobb volume-
nű a bauxitbányászat.

a terv foglalkozik a balaton és a bakony idegenforgalmának
fejlesztésével is.

a vitaindító előadást építési szakemberek hozzászólásai
egészítették ki, akik a megye energiagazdálkodásának, vízellátá-
sának, uthálózatának fejlesztésével foglalkoztak./mti/

--

bb 81. egészségügyi hét balmazújvároson

vid/fm/ny la

1972. szeptember 26.

balmazújvároson, a veres péter művelődési központban kedden
egészségügyi hét kezdődött. a programban többek között előadások
hangzanak el a túlzott alkoholfogyasztás és dohányzás okozta
ártalmakról, a szív- és érrendszer megbetegedéseiről. a község
herbária üzemében a helyes és változatos táplálkozásról kapnak
tájékoztatást a dolgozók. szaktanácsadást tartanak a terhes-
anyáknak és a kismamáknak./mti/

--

16.45/ny

-53-

bb 79. 100 éves a szombathely-szentgotthárdi vasut - új határszolgálati épületet, felújított vonalat adtak át rendeltetésének szentgotthárdon

vid-kz szb hgy

1972. szeptember 26.

100 éves a szombathely-szentgotthárd közötti vasutvonal. a centenáriumi alkalmából kedden emlékünnepeket rendeztek az 54 km hosszú vonal két jelentős állomásán, Körmenten és szentgotthárdon. mindkét helyen emléktáblát lepleztek le.

a vasutvonalat a nyugati vasúttársaság építtette 1872-ben, hogy összeköttetést teremtsen hazánk és nyugat-európa között. szentgotthárdon át régen és ma is jelentős áruszállítás bonyolódik le Magyarország és Ausztria, illetve nyugat-európa viszonylatában. észak-, kelet- valamint nyugat-európa tranzit forgalmában is jelentős átkelő kapunak számít szentgotthárd és a vonal, amely eredetileg az ausztriai Jennersdorffig, majd később Grazig épült meg.

a centenáriumi ünnepségen a szentgotthárdi állomáson felavatták az új vámügyi és vasúti szociális épületet. ugyancsak ezuttal adták át rendeltetésének a 100 éves vasutvonal első átépített szakaszát szentgotthárd és máriaujfalu között. a következő években az egész vonalat felújítják.

a jeles évforduló alkalmából a vonal 100 olyan dolgozóját megjutalmazták, akik 20 évnél több időt szolgáltak itt. kutszegi István, az alsórönöki állomás 43 éven át volt, s most nyugdíjba menő vezető állomáskezelője és Pék János Körmenti főellenőr kiváló dolgozó kitüntetését kapott. a jubiláló vonal vasutasainak fele törzsgárdatag, 15 évnél régebben dolgozik ugyanazon a munkahelyen. /mti/

-. -

bb 80. nemzetközi szállítványozási tanácskozás budapestben - a fiata sajtótájékoztatója

t kf/mm szb le

1972. szeptember 26.

a nemzetközi szállítványozási világszervezet, a fiata végrehajtó bizottsága és néhány fontos szakbizottsága szeptember 25-27-e között budapestben tartja ülését. ebből az alkalomból Jacques M. Dervieu, a fiata elnöke kedden a gellért szállóban sajtótájékoztatót ismertette a világszervezet tevékenységéről, a nemzetközi tanácskozás munkáját.

/folyt.köv./

10/17

-54-

bb 80. /nemzetközi... 1. folyt./-szb

a fiata - amelynek székhelye Zürich - 1926-ban alakult Bécsben a speditőr vállalatok szorosabb együttműködése, nemzetközi képvisellete és érdekvédelme céljából. a szervezet ma a szállítványozás világszerte elismert legfőbb fóruma, 36 tagországa van, s továbbá 30 országgal tart szoros kapcsolatot: lényegében felöleli a világ hivatalosan bejegyzett szállítványozási vállalatainak a feladatát. a fiata szak- és munkabizottságainak tevékenységével igyekszik eleget tenni a nemzetközi együttműködésből adódó feladatainak, a szakmai követelményeknek, a nemzetközi kereskedelem igényeinek. a szervezet véleményt nyilvánít a szállítványozást érintő minden nemzetközi határozat és szabály létrehozásánál. a fiata munkájának eredménye egyebek között a világon elismert és használt egységes szállítványozási okmányok egész sorozata.

a masped istagja a nemzetközi szervezetnek, ahol a magyar szakemberek részt vesznek a speditőr szakmát érintő kérdések kialakításában és kidolgozásában, s a vállalat vezérigazgatója, Antal György, a fiata egyik alelnöke.

a budapesti tanácskozáson - amelyen a szervezet 30 tagállamának képviselői vesznek részt - a szárazföldi, a tengeri és a légi szállítványozás időszerű problémáit, jogi - ezen belül a szállítványozási felelősséggel kapcsolatos - kérdéseket vitatnak meg. először tartott nemzetközi szimpoziumot a fiata oktatási munkabizottsága, amely Antal György beszámolója alapján a szállítványozók szakmai továbbképzésének problémáival foglalkozott. a szakmán belüli speciális továbbképzésre a különböző országok más-más módszert alkalmaznak. a tanácskozás tervezetét javasolta a továbbképzés egységesítésére. /mti/

-. -

bb 82. a hős internacionalista, nagy páل nevét vette fel a győri városi tanács kisz-szervezete

vid-fm szb la

1972. szeptember 26.

a győri városi tanács kisz-szervezete kedden névadó ünnepséget rendezett, amelyen megjelentek a győri tanács, a veszprém megyei és a pápai járási pártbizottság, valamint a mezőlaki párt-szervezet képviselői is. a tanácsi fiatalok kisz-szervezetük névadójának a hős internacionalistát, a spanyol szabadságharcban életét áldozott nagy pált választották. nagy páл, - bár mezőlakon született, s ha élne, most lenne 76 éves, - ezer szállal kapcsolódott Győrhez, hiszen a horthy-fasizmus idején a győri illegális kommunista mozgalom egyik szervezője volt. küldöttként részt vett a kmp 11. kongresszusán is, amelyet Moszkva mellett tartottak. a névadó ünnepségen megjelent nagy páл győri övezgye és a győri radnóti Miklós általános iskola ugyancsak nagy páл nevét viselő ut-törő munkásör szakasza is. /mti/

-. -

-55-

bb 83. településdemográfiai ülészak szombathelyen

vid-fm szb la

1972. szeptember 26.

háromnapos településdemográfiai ülészak kezdődött kedden szombathelyen, a magyar közgazdasági társaság statisztikai szakosztályának rendezésében. korunk településdemográfiájának egyik sokirányú jelenségéről, az urbanizációról, a nagyvárosok körüli népességtömörülésről folytatnak eszmecserét a szakemberek.

megállapították, hogy a fejlődés szinte teljesen átrajzolja a hazai városhálózati térképet. a nyugat-európai szinttől elmaradt feudalizmuskori urbanizáció folyamatában a korabeli országterületen 61 szabad királyi város és mintegy 4 500 mezőváros alakult ki. 11. józsef korában a népesség-koncentráció még mindig alacsony volt; a mai országterületen összeirt 3 360 település közül mindössze 41-nek a népessége érte el, illetve haladta meg az 5 000 főt, és ezekben az ország lakosságának csak 17.7 százaléka lakott. ma a társadalmi-gazdasági élet gyors fejlődése, a termelési viszonyok változása, a termelőerők növekedése új településformákat, összefonódó rendszereket alakít ki. sajátos megnyilvánulási formája egyes központi települések és a környezetükbe tartozó települések kapcsolatainak bővülése, különböző településegységek, így az agglomerációk kialakítása. bizonyos kedvező adottságokkal rendelkező városok körül település, illetve népességtömörülés megy végbe; a város és a környéki települések területileg mind szorosabban összefüggő, egymáshoz kapcsolódó egységet alkotnak, a társadalmi, gazdasági életben egyre szélesebb skálájú és intenzívebb kapcsolat köti őket össze.

budapest után miskolc környékén alakult ki a legnagyobb méretű népességtömörülés. borsod-abauj-zemplén megye székhelye a századforduló elején a hetedik volt városaink sorában, fejlett gyáriparral. az elmúlt évtizedekben lezajlott nagyméretű fejlődésével tovább mélyült az agglomerációs folyamat, összepült diósgyőrrel, s ma a főváros után a legnagyobb városunk. a város határain túl felgyorsult a közvetlen környék népességnövekedése, ugrás-szerűen nőtt a bevándorlás a város-határokon kívüli településekbe. a másik nagyvárosunk, pécs környékén is számottevő koncentráció tapasztalható. az alföldi jellegből adódóan szeged és debrecen körül lassabb az agglomerációs folyamat. ötödik nagyvárosunk, győr körül ma szinte nincs ilyen folyamat. /mti/

--

17.10/szb

-56-

bb 84. ünnepélyes tanévnyitó a kertészeti egyetemen

1 kf/pá szb 1e

1972. szeptember 26.

kedden délután dr. somos andrás akadémikus rektor ünnepélyes tanácsülésen nyitotta meg a kertészeti egyetem 119. tanévét. az ünnepségen az idén először iktattak be az egyetem négy karára - a termesztési, a tartósítói, a kecskeméti kertészeti főiskolai, valamint a gyöngyösi kertészeti és agronómiai főiskolai karra - hallgatókat.

az ünnepségen az egyetem rektora négy szakembert avatott kertészettudományi doktorrá, ezenkívül a kertészeti felsőfokú szakoktatásban, a termesztésben és a tudományos kutatásban kiemelkedő munkát végzett három szakembernek az „entz ferenc”, emlékérmet adományozta. /mti/

--

bb 85. 75 éves a szervezett erdészeti kutatás - jubileumi ünnepség az akadémián

t kf/mm szb 1e

1972. szeptember 26.

az erdészeti tudományos intézet - a mém és az mta védnöksége alatt - kedden az akadémia nagytermében jubileumi ülésen emlékezett meg a szervezett erdészeti kutatás alapításának 75. évfordulójáról. az ünnepségen dr. keresztesi béla főigazgató ismertette az erdészeti kutatás történetét, dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes pedig az erdészeti kutatás és a fagazdaság fejlesztésének kapcsolatáról tartott előadást.

a kutatás fontos szerepet játszik az erdészet fejlesztésében, annál is inkább, mert az ország erdősűrűsége a jelenlegi 15,8 százalékról a következő években 16 százalék fölé emelkedik. erdőállományunk 76 százaléka állami, 23 százaléka termelőszövetkezeti és állami gazdasági, egy százaléka pedig magánkezelésben van. a két világháború között évente 3,5 millió köbméter fát termeltek ki az erdőkből, az utóbbi években már 6 millió köbméterre növekedett a termelés.

az ünnepségen osztották ki az 1970-ben alapított vadas jeno emlékérmet, amelyet a hazai erdőgazdálkodás és faipar fejlesztését elősegítő, kiemelkedő tudományos és oktatói tevékenységéért kilenc szakembernek adományoztak, ezenkívül heten kapták meg az erdészet kiváló dolgozója kitüntetését, hatan részesültek miniszteri dicséretben.

x x x

17.15/szb

-57-

bb 85. /75 éves a... 1. folyt./-szb

a magyar erdészeti kutatás megteremtéséről már 1874-ben határozatot hozott közgyűlésén az országos erdészeti egyesület. majdnem negyedszázad eltelté után, 1897-ben alapították selmecbányán az erdészeti központi kutató állomást, amely később a főiskolával együtt budapestre, majd sopronba költözött. sopronban hívták életre 1923-ban az erdészeti kutató intézetet és különféle kutatótelepeit, amelyek az erdőgazdálkodás elméleti és gyakorlati kérdéseinek megoldásához tudományos kutatásokkal, kísérletekkel járultak hozzá. átszervezés után 1949 óta működik az erdészeti tudományos intézet, amely több témában együttműködik nemzetközi szervezetekkel. is. a szocialista országok közös mező- és erdőgazdasági kutatásában négy téma kidolgozásában vesz részt, tevékenykedik a fao munkájában és az erdészeti kutató intézet nemzetközi szövetségének több bizottságában. /mti/

..-

bb 86. damaszkusból

sl /fk szb ie

1972. szeptember 26.

kedden hazaérkezett a szot küldöttsége, amely gál lászlónak, a szot titkárának vezetésével részt vett a sziriai szakszervezetek általános szövetségének xvii. kongresszusán. /mti/

..-

bb 87. nukleáris módszerek a mezőgazdaságban- megnyílt az esna 111. közgyűlése

t bé/gg/ny ie la

1972. szeptember 26.

kedden a magyar tudományos akadémián megkezdődött az esna- a nukleáris módszerek mezőgazdasági alkalmazását segítő európai szervezet - 111. közgyűlése. a 20 ország 200 kutatójának nagyszabású eszmecserejét a magyar tudományos akadémia, az országos atomenergia bizottság, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium rendezte.

az esna 1969-ben alakult azzal a céllal, hogy összefogja a különböző szakterületeken dolgozó, de a nukleáris módszerek mezőgazdasági alkalmazásában érintett európai szakembereket; kémikusokat, biológusokat, mezőgazdászokat és összehangolja munkájukat. tapasztalatcseréket, vitalehetőségeket kíván teremteni a tudományágak határterületeit művelők részére. az esna tíz munkacsoportban végzi tevékenységét; foglalkoznak az izotópok felhasználásával, állategészségügyi kutatási módszerek kidolgozásával, környezetvédelemmel, rovarkártevők elleni védelemmel, kutatják a sugárzásos élelmiszertartósítási új módszereit. a szervezet hasznosságát máris számos közös kísérlet bizonyítja, ezek eredményeit a közgyűléseken vitatják meg. /mti/

17.25/ny

..-
-58-

bb 88. balatonszéplakon tanácskozik a nemzetközi ujságíró szervezet elnöksége

t pr/mm szb zs

1972. szeptember 26.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

jelentős nemzetközi esemény színhelye balatonszéplak: kedden az interpress üdülőben megkezdte háromnapos tanácskozását a nemzetközi ujságíró szervezet elnöksége. a 62 ország több mint 140 ezer ujságíróját tömörítő szervezet kibővített elnökségi ülésén megvonják a nusz havennai kongresszusa óta eltelt időszak mérlegét, megszabják a közeli, s a távolabbi jövő tennivalóit.

az ünnepélyes megnyitó ülés elnökségében helyet foglalt dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, jean maurice hermann, a nusz elnöke, jiri kubka, a nusz főtítkára és siklósi norbert, a magyar ujságírók országos szövetségének főtítkára, a nusz kincstárnoka.

j. m. hermann bevezető szavai után pethő tibor, a muosz alelnöke üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

tanácskozásunk a nemzetközi élet különösen mozgalmas időszakára esik, s ez fokozott felelősséget ró a szervezetünkre a világ minden haladó szellemű ujságírójára. a havennai kongresszus óta eltelt két esztendő alatt nagy horderejű események történtek, fontos folyamatok indultak meg Európában, Ázsiában, Amerikában és Afrikában. új, dinamikus erők léptek a színtérre a társadalmak megváltoztatásának, a béke szervezett biztosításának határozott igényével, s ugyanakkor elkezdődött az ideológiai harc, nagyfokú koncentráció ment végbe a nyugati tömegkommunikációban. annakidején a nyomdagép általánosan hozzáférhetővé tette a tudást, napjainkban a televízió általánossá teszi az élményt. a telekommunikációs forradalom egyre fantasztikusabb eszközei azonban nemcsak hallatlan erővel formálják, hanem deformálják is a társadalmakat, a népek és az országok kapcsolatait. elegendő csupán arra utalni, hogy a műholdakról közvetlenül a televíziós készülékekre sugárzott adások lehetőségét egyes nyugati körök máris kalóz-televíziózásra akarják felhasználni. ez is mutatja, hogy szerveztünknek mind újabb és újabb problémákkal kell szembenéznie. tanácskozásunk számos témakört ölel fel, szilárd meggyőződésem, hogy fontos állomás lesz szervezetünk történetében.

a megnyitó után jiri kubka előterjesztette a szervezet titkárságának beszámolóját.

/folyt.köv./

17.42/szb

-59-

bb 88. /balatonszéplakon... 1. folyt./-szb

előjáróban emlékeztetett azokra a fontos nemzetközi eseményekre, amelyek az elmúlt két esztendőben bekövetkeztek, azokra a nagy társadalmi-politikai átalakulásokra, amelyek a nemzeti felszabadulás és a függetlenség kivívásáért harcoló haladó, ant imperialista erők javára billentették a politikai mérleg nyelvét.

- a világ új irányu fejlődése, s az erdőgyensúlyban bekövetkezett változás sem feledtetheti azonban azt a tényt, hogy földünkön sokhelyen lobog a háboru lángja - huzta alá jiri kubka. a vietnami demokratikus köztársaság, dél-vietnam, s indokina más országainak földjén amerikai bombák robbannak, válogatott pusztító eszközökkel gyilkolják a gyermekeket, asszonyokat és öregeket. a vdk gátjainak bombázásával az emberek millióit fenyegetik halállal. nem szűnt meg a háborus veszély a közel-keleten, ahol nem hajtották végre a biztonsági tanács határozatát, s ahol izraeli csapatok tartanak továbbra is megszállás alatt arab területeket a gyarmatosítók és a fajüldöző rendszerek fokozzák támadásait az afrikai felszabadító mozgalmak ellen mocambiqueban, namibiában, bissau-guineában. latin-amerikában az usa monopoliumok támogatta reakció igyekszik megakadályozni a haladást, a kontinens szabadságának és függetlenségének kivívását.

jiri kubka hangsúlyozottan foglalkozott beszámolójában azokkal a szolidaritási akciókkal, amelyekkel a nemzetközi ujságíró szervezet a vietnami nép igazságos harcát támogatja. örvendetes tényként nyugtázta, hogy a nusz tagszervezetei minden tőlük telhető módon támogatják az amerikai agresszorokkal vívott küzdelmet, s örömet fejezte ki, hogy a tagországok sajtója rendszeresen és hűen beszámol az indokina népek szabadságküzdelméről. mielőbbi, igazságos béke - hangsúlyozta a nusz főtávkára - ez az indokina népek követelése, s ezt a követelést kell támogatnia a világ minden haladó szellemű ujságírójának, szervezetünknek is.

az európai biztonság kérdésénél időzve a főtávkár elérkezettnek látta az időt arra, hogy a demokratikus ujságírók közös erőfeszítéseket tegyenek a közvélemény mozgósítására, a kontinensen felmerült legfontosabb politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális tudományos és egyéb problémák megoldására. emlékeztetett arra: korábban sokan kívánták azt, hogy az elkövetkező európai konferencián - más kérdések között - vitassák meg a kelet és nyugat közötti „gondolat és információcsere, kérdés és válasz” nem vagyunk ellene egy ilyen jellegű javaslatnak - mondotta - egyetértünk azzal, hogy az európai határok sérthetlenségének, a szuverenitásnak, a függetlenségnek, az erőszakmentességnek, a békés együttélésnek, a gazdasági együttműködésnek és a leszerelésnek kérdéseivel párhuzamosan ezt is megvitassák. /folyt.köv./

17.53/szb

-60-

bb 88. /balatonszéplakon... 2. folyt./-szb

információcsere ürügyén azonban a szocialista országokba irányuló egyes rádióadásokban rágalmaznak, hamis híreket terjesztenek, igyekeznek bizalmatlanságot szítani, gyűlöletet elhinteni a népek között. az ilyen jellegű „eszmeccseréknek, ellene vagyunk. mi olyan eszmeccserék hívei vagyunk, amelyek hozzájárulnak a népek közötti megértés megteremtéséhez, amelyek elősegíthetik az együttműködést, a béke ügyét szolgálják kontinensünkön.

a főtávkári referátumot követően megkezdődött az általános vita az elhangzottak felett.

/folyt.köv./

bb 89. a dkv közli,

i -don/gg szb zs

1972. szeptember 26.

hogy szeptember 27-én 8.30-tól 13.30-ig a xiv. kerületi csömöri uton vágányszabályozási munkák miatt a 44-es jelzésű villamosok a bosnyák tér - moszkva tér között közlekednek. a bosnyák tér és a rákospaták között autóbusszokkal bonyolítják le a forgalmat.

szeptember 28-án és 29-én 8.30-tól 13.30-ig a xiv. kerületi mexikói uton szintén vágányszabályozást végeznek. emiatt a 67-es jelzésű villamosok a szarvas tér és rákospatota-pestujhely /máv-telep/ között, illetve a thököly ut - bosnyák tér - nagy lajos király utja - erzsébet királyné utja utvonalon közlekednek. a thököly ut - mexikói ut kereszteződése és az erzsébet királyné utja - nagy lajos király utja kereszteződése között ingajáratban közlekednek a 67-es villamosok. /mti/

--

bb 90. a tit jegyirodája

pá szb zs

1972. szeptember 26.

szeptember 27-én, 28-án és 29-én zárva tart. /mti/

--

17.58/szb

-61-

bb 91. haditechnikai kiállítás székesfehérváron - gazdag program a fejér megyei honvédelmi héten

vid/fm/ny La

1972. szeptember 26.

szeptember utolsó hete a honvédelmi nevelés, ismeretterjesztés jegyében zajlik fejér megyében. az mhsz és a kisz megyei bizottsága gazdag programot állított össze, amelyben településenként megrendezett menetdal-versenyek, haditechnikai bemutatók és lövészversenyek szerepelnek. kedden székesfehérváron stadler jános vezérőrnagy nyitotta meg a néphadsereg haditechnikai bemutatóját, amelyen a legkorszerűbb fegyvereket, harci eszközöket és járműveket tekinthetik meg az érdeklődők.

szeptember 29-én pákozdon rendezik meg a fegyveres erők napja központi ünnepségét és az uttörő honvédelmi alegységek első országos találkozóját. a pákozdi koszorúzáson szabó ferenc, a magyar uttörő szövetség főtitkára ismerteti az uttörő mozgalmi év feladatait, az uttörő honvédelmi alegységek pedig öt napon át hadijátékokon és sportversenyeken vesznek részt nadapon, velenecén és székesfehérváron. a fejér megyei honvédelmi hét eseménysorozatát október 1-én székesfehérváron a csucsos-hegyen nagyszabású harcászati, modellező bemutató és légiparádé zárja./mti/

--

bb 92. súlyos baleset a tatabányai hőerőműben - négy munkást kórházba szállítottak

vid/fm/ny La

1972. szeptember 26.

súlyos üzemi baleset történt kedden délelőtt a tatabányai hőerőmű vállalat 1.számú gyáregységében. öt szakmunkás karbantartást végzett az üzemen kívüli hármas számú kazánon. egy meghibásodott tolózárát akartak kicserélni, amikor egy másik, lezárt tolózárán át forró gőz szivárgott az üzemen kívüli vezetékszerbe. ennek kibontása közben a munkásokra csapódott a forró gőz, illetve a víz. az öt dolgozó közül négyen sérüléseket szenvedtek, s azonnal kórházba szállították őket. közülük mészáros józsef 29 éves lakatost - az erőkar dolgozóját - a megfelelő orvosi ellátás után hazaengedték. lunczer ferenc 39 éves lakatost és turacsek istván 27 éves lakatost - mindketten ugyancsak az erőkar dolgozói - súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel, főleg a vállánál 26 éves segédmunkást, az erőmű dolgozóját pedig életveszélyes, forrázás okozta sebekkel ápolják a tatabányai kórházban.

a baleset okának kiderítésére, a felelősség megállapítására vizsgálatot indítottak./mti/

18.10/ny

-62-

10/1025

bb 93. dr. timár mátyás fogadta a brit közlekedési ipar miniszterét

i hz/fk/ny ie La

1972. szeptember 26.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese kedden fogadta john peyton-t, a brit közlekedési ipar miniszterét. a megbeszélésen részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és d.s.l. dodson, nagy-britannia budapesti nagykövete.

délelőtt fogadta a brit minisztert dr. csanádi györgy miniszter. a két országot kölcsönösen érdeklő, időszerű kérdésekről folytatott eszmecsere részt vett rödőnyi károly, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese. a megbeszélésen jelen volt d.s.l. dodson nagykövet./mti/

--

bb 94. megkezdődött a szüret a barátságkertben

vid/fm/ny La

1972. szeptember 26.

kedden a magyar-szovjet határ mentén fekvő, lenin nevét viselő barátságkertben ünnepélyesen megkezdtek az idei gazdag almatermés betakarítását. az immár hagyományos eseményen részt vettek a két szomszédos ország részéről a párt- és állami vezetők, köztük j.v. ilnyickij, az ukrán kommunista párt kárpátontuli területének első titkára, v.p. ruszin, a területi szovjet tanács elnöke, dr. tar imre, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkára, dr. pénzes jános, a megyei tanács elnöke. a kölcsönös üdvözlések után előbb a magyar oldalon lévő beregdaróc-beregsurányi barátság tsz, majd a szovjet baktai kísérelti állomás almáskertjében - a vendégek és vendéglátók - megkezdtek a szüretet. a résztvevők ez alkalomból üdvözlő levelet küldtek a két ország párt és állami vezetőinek./mti/

--

bb 95. aranyos ferenc,

gg/ny zs La

1972. szeptember 26.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, 78 éves korában elhunyt. temetése szeptember 28-án, 11 órakor lesz szeremle község temetőjében.

az mszmp bajai járási bizottsága./mti/

18..55/ny

-63-

10/1010

bb 96. kiváló eredményeket hozott a céltudatos munka- és üzemszervezéssel párosult tervszerű műszaki fejlesztés orosz lányon- a bányász szakszervezet elnökségének ülése

vid/fm/ny La

1972. szeptember 26.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége - simon antal főtitkár elnökletével - kedden orosz lányon tartotta ülését. nem véletlen, hogy az orosz lányi bányákban tett látogatás alapján a fiatal bányászvárosban vitatták meg a munka- és üzemszervezésről, a munkaversenyéről szóló párt- kormány- és szakszervezeti határozatokból adódó tennivalókat. az orosz lányi szénbányákban ugyanis a jó példák egész sorával szolgálnak ezeken a területeken. évek óta élen járnak a műszaki fejlesztésben, a termelékenység növelésében. csak néhány adat ennek alátámasztására: frontfejtéseik csaknem ötven százaléka komplexen gépesített. ez azt jelenti, hogy ezekről a frontokról emberi kéz érintése nélkül jut felszínre a szén. az utóbbi hét év alatt 62 százalékkal emelkedett a szénfali dolgozók, 41 százalékkal a frontok napi teljesítménye. az idén, amikor országszerte sok gondot okoz a bányákban a teljesítmények alakulása, orosz lányon újabb növekedést értek el. több olyan frontfejtés és vágathajtás van itt, amelyek az európai fejlett bányászat színvonalának felelnek meg.

az elnökség tagjai azt a véleményt formálták meg, természetesen ez a nagy műszaki fejlesztés csak úgy tudta elérni célját, hogy a gépesítés és a munkaszervezés alkotó kölcsönhatásban volt és van egymással. nagy segítséget nyújtott ebben a munkában, hogy orosz lányon 1964-ben országosan elsőként bevezették a munkahelyi költségek megfigyelésének, nyilvántartásának és elemzésének rendszerét. ez különösen a gépi technológiák terjedésével gyümölcsözőt. a fejtések optimális méreteinek, települési viszonyainak, várható hatásának műszaki, gazdasági számításokkal történő vizsgálata adta az alapját a tervezésnek, a géptípusok megválasztásának. minden új gépet, új technológiát, új módszert alapos megfigyelés alá vettek és a tapasztalatok alapján döntöttek széleskörű bevezetéséről. ezzel egyidőben gondoskodtak arról, hogy a dolgozók megfelelő felkészültséggel és bizalommal fogadják a gépeket. mindezek eredményeként az orosz lányi bányászok ma már ragaszkodnak a gépesített fejtésekhez.

az ülésen példamutatónak ítélték meg, hogy az orosz lányiak állandóan kutatják, a termelés melyik láncszemével tudják még termelékenyebbé, gazdaságosabbá tenni a munkát, hol kell korszerűbb munka- és üzemszervezést bevezetni. /folyt köv/.

19.10/ny

-64-

bb 96. / kiváló eredményeket...folyt/ny

az elnökség tagjai különösen nagy elismeréssel szóltak arról, hogy az orosz lányiak sohasem tekintik végleges formának sem a munkahelyi, sem a vállalati összetevékenység irányításának, koordinálásának szervezeti kereteit. igyekeznek azokat a változó igényeknek és körülményeknek megfelelően folyamatosan módosítani. míg eddig munka- és üzemszervezésük főleg a szűk keresztmetszetek feloldását segítette, most a vállalat egészét komplexen átfogó feladatokat oldják meg, s igyekeznek ebbe beleépíteni mind a szocialista brigádok versenyét, mind az egész munkaversenyt.

az elnökség tagjai pozitívan értékelték azt, hogy a brigádok, a dolgozók jól ismerik az üzemet, a vállalati terveket. felhívták a figyelmet többek között arra, hogy a munkahelyi szervezést tekintsék a legfontosabb feladatnak, hiszen elsősorban középszinten dől el a termelés eredményessége./mt1/

.-

bb 98. időjárásjelentés

gg/ny La

1972. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án, kedden este 19 órakor:

hüvös idő

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekvő felhőzet. legfeljebb néhány helyen kisebb eső. a reggeli órákban köd. mérsékelt északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 11-16 fok között./mt1/

.-

bb 99. manuel yepe,

La/ny La

1972. szeptember 26.

a havannában székelő prensa latina latinamerikai hírügynökség vezérigazgatója a minisztertanács tájékoztatási hivatala és a magyar távirati iroda meghívására kedden budapestre érkezett./mt1/

19.15/ny

-65-

bb 97. száztagu francia mezőgazdasági delegáció a bábolnai állami gazdaságban

vid-fm szb la

1972. szeptember 26.

a bábolnai állami gazdaság baromfitenyészetéből 1970-ben küldték ki az első ötezer darabos tojó szülőpár-próbaszállítványt a francia corlay cégnek. a korábban amerikai és nszkbeli fajtákkal foglalkozó cég olyan elégedett volt a „tetra sl„ tojóhibridekkel, hogy tavaly már 46 000 szülőpárt vásárolt. ez volt az első eset, hogy magyarország baromfi-tenyésztésanyagot adott el európai tőkés országba. a francia cég az idén már 92 000 szülőpárt vásárolt bábolnáról, és jövőre tovább kívánja bővíteni megrendeléseit, mert kizárólag ezt a tojófajtát szaporítják tovább.

a corlay cég most tanulmányutat szervezett vevői, a francia farmerek számára, hogy személyesen is meggyőződjenek a világpiacon egyre híresebbé váló bábolnai tenyész munkáról. a különrepülőgéppel érkezett száztagu francia mezőgazdasági delegáció, amelynek tagjai között több minisztériumi szakember és élelmiszeripari vállalati vezető is van, a keddi napot bábolnán töltötte. megtekintették a gazdaság baromfi-, sertés- és juhtenyésztő üzemait, kukoricaföldjeit.

a látottakról f. corlay, a francia cég tulajdonosa, valamint dr. g. leisner, a cég kereskedelmi igazgatója a következőket mondotta az mti munkatársának:

- már évek óta figyelemmel kísérjük a bábolnai gazdaság munkáját. négy éve tart kapcsolatunk, s azóta többször jártunk itt. csak elragadtatással tudunk beszélni arról a nagy fejlődésről, amelyet itt elértek. véleményünk szerint kiváló munkát végeznek a bábolnaiak, ilyen még sehol a világon nem láttunk. az a technológia, amelyet bevezettek, az a magasfoku szervezettség, amellyel dolgoznak, az a kiváló baromfifajta, amelyet kitenyésztettek, kitűnő eredményekhez vezetett.

- kivétel nélkül hasonló a véleménye delegációnk valamennyi tagjának. a most ideérkezett farmerek mintegy fele már eddig is a bábolnai tenyészanyagból származó tyukokat vásárolta tőlünk, és az eredményekkel nagyon elégedettek. a tojóba fogott állatoknál több mint 260 tojást értek el egy év alatt. a látottak azonban még jobban felkeltették a bábolnai módszerek iránti érdeklődésüket. elmondták: most látják, hogy a bábolnaihoz viszonyítva kezdetleges módon gazdálkodnak, és meggyőződtek arról, hogy ezeket a legmodernebb eljárásokat hasonló eredménnyel alkalmazhatják odahaza. jól lehet elsősorban az állattenyésztés, a baromfi-, a sertés- és a juhfarmok érdekelték delegációnkat, nem hagyhatjuk említés nélkül azokat a rendkívüli pozitív tapasztalatainkat, amelyeket a bábolnai cps-kukoricaföldek megtekintése során szereztünk - hangoztatták a francia szakemberek.

/folyt.köv./

To 2000

polgármesterek találkozója

bkk 3. díszebéd az európai polgármesterek tiszteletére

t hi/pá szb zs

1972. szeptember 26.

kedden délben a külföldi fővárosok delegációi a duna intercontinentálban díszebéden vettek részt, amelyet budapest főváros tanácsa adott tiszteletükre. az ebéden szépüvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és ewald johannesson, a stockholmi városi tanács elnöke mondott pohárköszöntőt. /mti/

..

bkk 4. megnyilt a pillantás európa fővárosaira című kiállítás

t -don/gg/ny zs la

1972. szeptember 26.

kedd délután ünnepi külsőségek között megnyilt a pillantás európa fővárosaira című kiállítás. a kontinens 21 fővárosának eredményeit reprezentáló, a nagyvárosok lakosságának életét bemutató tárlatnak a városligeti bnv területén berendezett 24-, 25/a és 25. pavilon adott otthont. az ünnepélyes megnyitón ott voltak a polgármesterek találkozójának résztvevői, jelen volt a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja, társadalmi, kulturális életünk sok ismert személyisége.

szépüvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke megnyitó beszédében köszönetét fejezte ki a nemzetközi tárlaton résztvevő fővárosok vezetőinek azért, hogy kiállítás keretében is bemutatják az elért eredményeikről, fejlesztési elképzeléseikről, a városiakok mindennapi életéről szóló dokumentumokat. hangsúlyozta, hogy a kiállítás új ismeretek és hasznos tapasztalatok szerzésének jó lehetőségét kínálja mind a szakemberek, mint az érdeklődő látogatók számára.

a rendkívül színes, érdekes kiállítás közös megrendezése is szimbolizálja az összefogásra, az együttműködésre, a kapcsolatok bővítésére irányuló törekvést, s azt az erősödő elhatározást, hogy a közös gondokat közösen, együttesen oldják meg az európai fővárosok vezetői - mutatott rá szépüvölgyi zoltán. /mti/

17.15/ny

-17-

To 17

bb 97. száztagu francia mezőgazdasági delegáció a bábolnai állami gazdaságban

vid-fm szb la

1972. szeptember 26.

a bábolnai állami gazdaság baromfitenyésztéséből 1970-ben küldték ki az első ötezer darabos tojó szülőpár-próbaszállítványt a francia corlay cégnek. a korábban amerikai és nszkbeli fajtákkal foglalkozó cég olyan elégedett volt a „tetra sl„ tojóhibridekkel, hogy tavaly már 46 000 szülőpárt vásárolt. ez volt az első eset, hogy magyarországi baromfi-tenyészanyagot adott el európai tőkés országba. a francia cég az idén már 92 000 szülőpárt vásárolt bábolnáról, és jövőre tovább kívánja bővíteni megrendeléseit, mert kizárólag ezt a tojófajtát szaporítják tovább.

a corlay cég most tanulmányutat szervezett vevői, a francia farmerek számára, hogy személyesen is meggyőződjenek a világpiacon egyre híresebbé váló bábolnai tenyész munkáról. a különre-pülőgéppel érkezett száztagu francia mezőgazdasági delegáció, amelynek tagjai között több minisztériumi szakember és élelmezés-ipari vállalati vezető is van, a keddi napot bábolnán töltötte. megtekintették a gazdaság baromfi-, sertés- és juhtenyésztő üzemait, kukoricaföldjeit.

a látottakról f. corlay, a francia cég tulajdonosa, valamint dr. g. leisner, a cég kereskedelmi igazgatója a következőket mondotta az mti munkatársának:

- már évek óta figyelemmel kísérjük a bábolnai gazdaság munkáját. négy éve tart kapcsolatunk, s azóta többször jártunk itt. csak elragadtatással tudunk beszélni arról a nagy fejlődésről, amelyet itt elértek. véleményünk szerint kiváló munkát végeznek a bábolnaiak, ilyen még sehol a világon nem láttunk. az a technológia, amelyet bevezettek, az a magasfokú szervezethez, amellyel dolgoznak, az a kiváló baromfifajta, amelyet kitenyésztettek, kitűnő eredményekhez vezetett.

- kivétel nélkül hasonló a véleménye delegációnk valamennyi tagjának. a most ideérkezett farmerek mintegy fele már eddig is a bábolnai tenyészanyagból származó tyukokat vásárolta tőlünk, és az eredményekkel nagyon elégedettek. a tojóba fogott állatoknál több mint 260 tojást értek el egy év alatt. a látottak azonban még jobban felkeltették a bábolnai módszerek iránti érdeklődésüket. elmondták: most látják, hogy a bábolnaihoz viszonyítva kezdetleges módon gazdálkodnak, és meggyőződtek arról, hogy ezeket a legmodernebb eljárásokat hasonló eredménnyel alkalmazhatják odahaza. jól-lehet elsősorban az állattenyésztés, a baromfi-, a sertés- és a juhfarmok érdekelték delegációnkat, nem hagyhatjuk említés nélkül azokat a rendkívül pozitív tapasztalatainkat, amelyeket a bábolnai cps-kukoricaföldek megtekintése során szereztünk - hangoztatták a francia szakemberek.

/folyt.köv./

To 2000

-66-

bb 97. /száztagu... 1. folyt./-szb

a francia delegáció ellátogat még néhány más - elsősorban a bábolnaiakkal partneri kapcsolatban levő - mezőgazdasági nagyüzembe, és megtekinti magyarországi nevezetességeit is.
/mti/

.-

bb 100. magyar-ndk barátsági hetet rendeznek borsodban - sajtótájékoztató miskolcon

vid-fm szb la

1972. szeptember 26.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága, valamint az ndk budapesti kulturális és tájékoztatási központjának rendezésében kedden miskolcon sajtótájékoztatót ismertettek a magyar-ndk barátsági hét programját. a tájékoztatót megjelent többek között deme lászló, a megyei pártbizottság titkára, günther cawein, az ndk budapesti nagykövetségének sajtóattaséja, klaus plobner, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatója.

hegyi imre, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának titkára megnyitójában elmondotta, hogy az október 9. és 16. között lebonyolításra kerülő barátsági héten miskolcon, ózdon, mezőkövesden, valamint sárospatakon rendeznek ünnepségeket az ndk megalakulásának 23. évfordulója alkalmából. miskolcon többek között kisplasztikai és grafikai kiállítás nyílik, a bartók béla művelődési házban pedig nagygyűlést tartanak dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövetségének részvételével. ózdon a kohászati üzemekkel baráti kapcsolatokat fenntartó riesai cső- és acélkombinát küldöttségének részvételével tartják meg a város megalapításának hétszázadik évfordulójáról megemlékező tanácsulást. mezőkövesdre a bad alzungeni testvérváros küldöttsége látogat, míg sárospatak neubrandenburg testvérváros küldöttségét fogadja.

a magyar-ndk barátsági hét során - a városokon kívül, az egyes nagyközségekben megtartott rendezvényekkel, filmbemutatókkal együtt - több mint ötven eseményre kerül sor. ezek között szerepel az ndk-ból érkezett küldöttségek tapasztalatcseréje magyar szocialista brigádokkal, és művészeti együttesek fellépése is. a barátsági hét során több borsodi üzem szocialista brigádjai német antifasiszta harcosok nevét veszik fel. /mti/

.-

19.25/szb

-67-

To 2000

bb 88. / balatonszéplakon tanácskozik a nemzetközi ujságíró szervezet elnöksége3.folyt/ny

a nemzetközi ujságíró szervezet elnöksége délután ünnepi ülést szentelt a szovjet állam kikiáltása 50.évfordulójának. komját irén, a magyar ujságírók országos szövetségének alelnöke emlékeztetett arra az 1922. december 30-1 dátumra, amikor az oroszországi szovjet köztársaság, ukraina, bjeloruszszia, valamint a transzkaukázusi szovjet köztársaságok egyesültek, s e független, szabad országok önkaraukból létrehozták azt a hatalmas államot, amely a szovjetunió nevet viseli. ezután vjacseszlav csernisov, a szovjet ujságíró szövetség alelnöke méltatta az évforduló jelentőségét, szólt a szocialista, majd kommunista uton megtett félévszázadról, a lenini eszmék gyakorlati megvalósításáról, a szovjet sajtó munkásságáról. az ünnepi ülésen részt vett az a bangla desh-i ujságírócsoport, amely magyarországon, a nemzetközi ujságíró továbbképző központban ismerkedik a sajtómunka tudnivalóival.

az ülést követően megnyitották azt a kiállítást, amely fotókkal, lapkivágásokkal dokumentálja a világ haladó ujságíróinak vietnammal vállalt szolidaritását. cikkek, tudósítások, riportok sorakoztak a tablókön, olyan publikációk, amelyek leleplezik az usa békeszólamait, olyan írások, amelyek a népiirtás, az agresszió ellen emelik fel tiltakozó szavukat. a vietnami nép áldozatos harcáról vallottak azok a riport- és dokumentumfilmek is, amelyeket a tanácskozás első napjának záró akkordjaként vetítettek le.

a nemzetközi ujságíró szervezet elnökségi ülése szerdán a főtítkári beszámoló feletti vitával folytatja munkáját./mti/

-. -

bb 101. fogadás a tervezési tudományos ülészak alkalmából

t sl/gg/ny la

1972. szeptember 26.

párdi imre, az országos tervhivatal elnöke kedden este a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében fogadást adott a tervezési tudományos ülészak résztvevőinek tiszteletére.

a fogadáson megjelent focs jenő, a minisztertanács elnök2, nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, dr. ajtai miklós, dr. timár mátyás és vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettesei, valamint a kormány több tagja is./mti/

20.00/ny

-. -
-68-

bb 102. szerencsés baleset

i ms/gg/ny la

1972. szeptember 26.

kedden délután negyed négykor a váci ut és a dózsa györgy ut sarkán az upest felé kiinduló egyik 55-ös jelzésű villamos első kocsijának hátsó perronjáról ittas állapotban lelépett a 71 éves tancel józsef. a pótkocsi alá került, de szerencséjére csak könnyebb sérülést szenvedett./mzi/

-. -

bb 103. wilhelm hridlicska,

gg szb la

1972. szeptember 26.

a bécsi munkáskamara, az osztrák vegyipari szakszervezet elnöke vezetésével a vegyipari dolgozók szakszervezete elnökségének meghívására hazánkba érkezett az osztrák vegyipari szakszervezet delegációja. a küldöttség a magyar vegyipari szakszervezet munkájával ismerkedik és tárgyalásokat folytat a további tapasztalatcsere-ről. /mti/

-. -

1820³⁵
- v é g e -

-69-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l p o l i t i k a i k ü l ö n k i a d á s

1972. szeptember 26.

p o l g á r m e s t e r e k t a l á l k o z ó j a

bkk 1. szépvolgyi zoltán üdvözlő beszéde és előadása

hi/mm szb zs

1972. szeptember 26.

rendelkezésre bocsátjuk szépvolgyi zoltánnak, budapest főváros tanácsa elnökének az európai polgármesterek találkozóján, kedden délelőtt elhangzó üdvözlő beszédét, valamint előadását. keretet később adunk, az anyag feloldásig embargós.

x x x

budapest főváros tanácsa, s a főváros egész lakossága nevében megkülönböztetett tisztelettel és őszinte örömmel köszöntöm önöket, budapest kedves és nagyrabecsült vendégeit, akik az európai fővárosok ötvenmillió polgárának vezetőiként elfogadták meghívásunkat.

- mostani találkozóink megtartásához budapest egyesítésének centenáriuma szolgált jó alkalmat. az évezredek városrészek: pest, buda és óbuda száz évvel ezelőtt egységes fővárossá alakultak, majd együttesen korszerű világvárossá fejlődtek. így lett budapest a kontinens egyik legősibb települése, s egyben európa egyik legfiatalabb fővárosa is. több település összeolvadása gyakori módja a nagyvárosok kialakulásának, ebben a gazdasági és társadalmi fejlődés összetartó ereje érvényesül. az együvé tartozás, a közös érdekek felismerése ösztönzi embereket, közösségeket, városokat és országokat együttműködésre. büszkék vagyunk arra, hogy budapest városegyesítési jubileuma e folyamat sajátos kifejezésére lehetőséget adott. európa országai fővárosainak vezetői ilyen széles körben első alkalommal találkoznak, hogy a közös érdeklődésre számot tartó kérdésekről véleményt cseréljenek. természetes, hogy az európai fővárosok közösen keresik a jobb, ésszerűbb megoldásokat a továbbfejlesztésre, lakóik élet- és munkakörülményeinek javítására.

/folyt.köv./

ke

-1-

polgármesterek találkozója

bkk 1. /szépvölgyi... 1. folyt./-szb

- korlátlan, s szinte alig kihasznált lehetőségeink vannak ezen a téren. kétségtelen, hogy minden európai ország fővárosa egyedi arculatot, sajátos megjelenést tükröz. ellátandó feladatokjukban azonban sok a közös vonás. számos azonos, vagy hasonló feladatot kell megoldaniuk, hogy eredményesen képviseljék választóik, lakosságuk érdekeit, hogy kedvező feltételeket teremtsenek az alkotó munkához, művelődéshez, szórakozáshoz és pihenéshez. a fővárosokban gyors urbanizációs folyamat ment végbe, ezért mindennél megtalálhatóak a nagyvárosi életforma előnyei, de jelen vannak hátrányai is.

az európai fővárosok sokban különböznek is egymástól: eltérő a földrajzi fekvésük, népességük száma, igazgatási rendszerük, lakóik különböző társadalmi rendszerű államok polgárai. természetesen tehát, hogy nekünk, e városok vezetőinek egy sor kérdésben különböző a véleményünk. egy azonban bizonyos: valamennyiünknek legfőbb kincse az a város, amelynek lakói és egyszemélyben vezetői vagyunk, s amelynek fejlődéséért, virágzásáért felelősek vagyunk. ezen a közös alapon jöttek létre együttműködésünk eddigi formái, s erre a közös alapra épülhet a még szélesebb körű együttműködésünk jövője.

a továbbiakban kifejezte azt a meggyőződését, hogy a fővárosok vezetőinek személyes találkozásai, egymás jobb megismerése, a szakemberek gyakoribb tapasztalatcseréi elősegíthetik a fővárosok közös problémáinak megoldását.

valamennyien tudjuk - mondotta ezután -, hogy a városvezetési tevékenység rendkívül szerteágazó feladat: gondoskodnunk kell a közműhálózat fejlesztéséről, bőséges és élvezhető ivóvizről, a levegő tisztaságáról, korszerű lakótelepekről, tömegközlekedésről, a lakosság egészségügyi és kereskedelmi ellátásáról, stb. s bár e feladatok önmagukban is számottevőek, mégsem szoríthatják háttérbe azt a kötelességünket, hogy a nagyváros mindennapi problémáin túl adottságaink és lehetőségeink szerint törődjünk a jövőnkkel, s elősegítsük az európai béke és biztonság megszilárdítását. tagadhatatlan ugyanis, hogy ez városaink polgárainak, és így alkotómunkánknak, továbbfejlődésünknek is legfontosabb feltétele.

napjainkban, amikor európa modern történetének leghosszabb békekorszakát éli, egyre tisztábban bontakozik ki kontinensünk békejének, biztonságának, s ennek alapján az őszinte és kölcsönös előnyökön alapuló együttműködésünknek bővülése, városaink fejlődésének, népeink jóléte emelkedésének jövője. /folyt.köv./

polgármesterek találkozója

bkk 1. /szépvölgyi... 2. folyt./-szb

talán nem túlzás azt állítani, hogy az európai biztonsági és együttműködési konferencia összehíása, s ezzel a tartós béke megteremtése kézzelfogható közelségbe került. nem kell különösebben bizonyítani, hogy az európai légkör, a fővárosok fejlesztése és együttműködése szoros kölcsönhatásban áll. minél inkább kiteljesedik a békés egymás mellett élés politikája kontinensünkön, annál kedvezőbbek a körülmények kapcsolataink fejlesztéséhez, és fordítva: együttműködésünk bővülése - ha szerény mértékben is - hozzájárulhat az európai béke és biztonság ügyéhez.

- fővárosunk kétféle lakójával együtt bizom abban, hogy találkoznánk valamennyiünk és fővárosaink számára hasznos és eredményes lesz, előnyösen fogja befolyásolni feladataink teljesítését, hozzájárul majd egymás jobb megismeréséhez és megértéséhez, a kölcsönös bizalom alapuló barátság és együttműködés elmélyítéséhez.

budapest vendégszerető lakossága és a fővárosi tanács nevében ismételtelen megköszönöm önöknek, hogy elfogadták meghívásunkat. kívánom, töltsék eredményesen és kellemesen budapesti tartózkodásuk napjait és remélem, tapasztalják majd, hogy a budapestiek szívesen látott vendégeket, barátokat tisztelnek önökben.

x x x

a megnyitót követően került sor szépvölgyi zoltán előadására „az európai fővárosok együttműködésének lehetőségei”, címmel.

- a pest, buda és óbuda egyesülése óta eltelt évszázad nemcsak a magyar főváros történetének volt rendkívül fontos korszaka: ez az időszak egybeesik a világszerte tapasztalható urbanizációs fejlődéssel, - mondotta bevezetőben, majd rövid áttekintést adott budapestnek, a kontinens egyik legősibb városának - történelmi múltjáról.

ezután a fővárosok együttműködésének kérdéseivel foglalkozott. hangoztatta, hogy bár minden nagyvárosnak megvan a maga sajátos arculata, helyzetüket számos közös vonás jellemzi. egyformán alapvető érdekük, hogy békés körülmények között megőrizzék a bennük felhalmazott óriási értékeket, háborítatlanul fejlődhessenek, s egyre jobb, tartalmasabb, emberibb életét biztosítsanak a lakosság millióinak. /folyt.köv./

polgármesterek találkozója

bkk 1. /szépvölgyi... 3. folyt./-szb

ezek a törekvések teljes mértékben megfelelnek az egyesült nemzetek alapokmánya szellemének. az abban megfogalmazott célok valóra váltását nagyban segítheti az európai országok fővárosainak hatékony együttműködése, vezetők gyakoribb találkozásai, a városfejlesztés és vezetés kérdéseiről folytatott eszmecsere, szakdelegációk tanulmányutjai, a fővárosok közötti információcsere, egyes fontosabb problémák összehangolt kutatása, s az így nyert tanulságok együttes értékelése.

az Európában végbemenő társadalmi folyamatok, a népek törekvései egymás megismerésére - aminek meggyőző megnyilvánulása egyebek között az európai országok közötti turistaforgalom ugrásszerű fejlődése - szinte ösztönöz a fővárosok közötti kapcsolatok elmélyítésére. úgy véljük ez a szándék kölcsönösen erősödik, - hatékonyan előmozdithatja kontinensünk országainak békés egysége mellett élését, hozzájárulhat európa békéjének és biztonságának megszilárdításához. fővárosaink nemcsak nagyvárosok, hanem egyben kormányzati székhelyek is. státuszuk, gazdasági és kulturális irányító szerepük, anyagi erejük és lehetőségeik, valamint kötelezettségeik folytán hasznosan segíthetik elő az országos problémák megoldását, de befolyást gyakorolhatnak a nemzetközi helyzet alakulására is.

- budapest főváros tanácsa nevében hangsúlyozom, rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítunk az európai fővárosok együttműködésének, vezetők személyes találkozásának, s a gyümölcsöző véleménycserének. mostani találkozásunkat olyan folyamat ösztönözésének tekintjük, amely összhangban áll a fővárosok lakosságának érdekeivel, s egyben európa népeinek békére és biztonságra irányuló törekvéseivel. az együttműködés szándéka megkönnyítheti mindannyiunk számára a sajátos nagyvárosi problémák eredményes megoldását.

ezután az előadás felvázolt néhány, az európai fővárosok szempontjából közös érdekű problémakört, amelyben a kölcsönös tapasztalatcsere különösen gyümölcsöző lehet. ilyen például a környezetvédelem. rámutatott: az ipari termelés növekedése, új iparágak és technológiák jelentkezése, a közlekedés átalakulása és a városi lakosság korábban elképzelhetetlen arányú felduzzadása következtében nagy mértékben megnövekedett a természeti környezet veszélyeztetettsége. /folyt.köv./

polgármesterek találkozója

bkk 1. /szépvölgyi... 4. folyt./-szb

a levegő-, a víz-, a talaj-szennyeződés, a zajártalom problémájához járulnak még a különféle urbanizációs ártalmak, abból eredően, hogy az ember egyre nehezebben képes alkalmazkodni környezetének gyors változásaihoz. a legutóbbi évtizedek környezetvédelmi intézkedéseinek hatására a legtöbb európai fővárosban sikerült a lakosság többsége számára elviselhető környezeti feltételeket biztosítani. megnyugtató megoldást azonban csupán a környezetvédelem minden területére kiterjedő, nemzetközi méretű együttműködés hozhat - hangoztatta.

ezután arról beszélt, hogy európa fővárosainak többsége történelmi multu nagyváros. valamennyinek - budapestnek is - megvan a multat tükröző, egyetemes kulturtörténelmi értéket képviselő, történelmi városmagja. a legtöbb fővárosban ez a történelmi mag maradt a városcentrum. általában magas beépítettségű lakóterületek veszik körül, ezért a centrum bővítése vagy egyáltalán nem, vagy csak nagy nehézségek árán lehetséges. korunk urbanistáinak egyik legszebb és legfontosabb feladata: megóvni városaink történelmileg kialakult karakterét, tradicionális értékeit, és ezek megóvása mellett állandóan fejleszteni, újat építeni, a lehető legjobban kielégíteni a lakosság nagy tömegeinek igényeit. az új lakótelepeket úgy kell kialakítani, hogy azok harmónikusan illeszkedjenek a városképbe, a város történelmileg kialakult együttesébe.

a nagyvárosok közös problémájaként említette a közlekedéssel kapcsolatos gondokat. emlékeztetett arra, hogy 1800-ban egyetlen európai főváros sem érte el az egymilliós lakosságszámot, 1970-ben három európai városban, - londonban, moszkvában és párizsban - már öt-tíz millió ember élt, s 32 európai város - köztük 14 főváros - népessége meghaladta az egymilliót. a lakosság számának felduzzadásával, a technikai fejlődéssel, a gépkocsi térhódításával, valamint az óriási területű agglomeráció kialakulásával a közlekedés csaknem minden európai metropolisban fő problémává lépett elő. városaink közlekedési problémáinak megoldása a tömegközlekedés - metró, gyorsvasút, autóbusz - olyan mértékű fejlesztésével érhető el, amely a város belterületére igyekvők számára a gépkocsi-közlekedésnél kedvezőbb feltételeket biztosít.

az európai fővárosok közös problémája a lakosság gazdasági, szociális, egészségügyi, kulturális igényeinek minél jobb kielégítése; ezen belül az öregekről való gondoskodás, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésének biztosítása, a lakosság művelődési igényeinek kielégítése, stb.

/folyt.köv./

polgármesterek találkozója

bkk 1. / szépvolgyi zoltán.....5.folyt/ny

részletesen foglalkozott az előadás a főváros fejlesztését szolgáló közeli és távolabbi tervekkel, elképzelésekkel. kifejtette; budapest növekedését lassítani igyekszünk, mégpedig azért, hogy ezzel elősegítsük az ország egészének arányosabb fejlődését. magyarország sajátos problémája ugyanis, hogy a vidék városiasodása az utóbbi évtizedek számottevő fejlődése ellenére eléggé alacsony foku. a legnagyobb magyar város népessége még mindig nem éri el budapest kétmillió lakosságának egy tizedét sem. kezdetben a fővárosi letelepedés korlátozásával akarták a fejlődés mértékét befolyásolni. ez kevésbé bizonyult eredményesnek, mint az utolsó évtized tudatos decentralizálási politikája, amely az új üzemek és jelentősebb intézmények zömét az ország más - iparral csak kis mértékben, vagy egyáltalán nem rendelkező - városaiba telepítette. ennek eredményeként az utolsó esztendőben a magyar városok budapestnél kétszer, a kijelölt regionális központok háromszor gyorsabb ütemben növekedtek. budapest ipari súlya a létszámot illetően - az ország egészéhez viszonyítva - 43 százalékról fokozatosan 33 százalékra csökkent, ekközben a fővárosi ipar termelési értéke - abszolút számokban mérve - nőtt.

- a nagyvárosokban települt ipar a helyi fejlődés egyik fontos forrása, ugyanakkor számos gondnak is eredője. az ipari ártalmak visszaszorítása, illetve megelőzése szükségessé teszi az üzemek okozta levegő-szennyeződésnek, a zajhatásnak, a vizek szennyeződésének állandó műszeres vizsgálatát. budapesten hathatós intézkedések történtek és vannak folyamatban az ipari üzemek zavaró hatásának megszüntetésére, vagy legalább is csökkentésére. ezt szolgálja például a fővárosban nem kívánatos, vagy erősen zavaró hatású üzemek kitelepítése. erre a célra állami szubvenciót biztosítanak, ugyanakkor a fővárosi tanács maga is jelentős összegekkel támogatja az ilyen üzemek vidékre költöztetését. egyidejűleg számos intézkedés segíti elő a budapestben maradó üzemek környezetrontó hatásának megszüntetését, fásított védősávok létesítését.

- a környezetvédelem szoros kölcsönhatásban áll a városi lakosság számára létfontosságú közművek tevékenységével, mindennek előtt az ivóvíz-ellátással. köztudott, hogy a városi lakosság létszámának emelkedése, az üzemek vízfogyasztásának növekedése a természetes vízkészletet egyre jobban apasztja. budapest helyzete a duna nagy vízhozama és a folyó menti talajok természetes szűrőképessége miatt viszonylag kedvező. jelenleg a város ivóvíz-szükségletének kétharmadát parti mederszűrős kutak biztosítják, csak egyharmad részben szorul közvetlen felszíni vízkivételre. a duna további, fokozódó elszennyeződését azonban meg kell gátolnunk, mert különben nemcsak a felszíni vízkivétel kerül veszélybe, de a szennyeződés előbb-utóbb a partmenti kutakat is eléri. /folyt köv/

polgármesterek találkozója

bkk 1. / szépvolgyi zoltán.....6.folyt/ny

- a levegőtisztasági igények hozták előtérbe a fűtőenergia megválasztásának és felhasználásának kérdését. budapest is megnövekedett - a szilárd tüzelőanyagokkal szemben - a folyékony és gázhalmazállapotú fűtőenergia szerepe. a város távfűtési hálózata fokozatosan kiépül, az új lakótelepek már így kapják a hőenergiát. a városközpontokra vonatkozó rendelkezések az említett területeken megtiltják a szilárd tüzelőanyagok felhasználását, s rövid határidőre előírták a gáztüzelésre való áttérést.

részletesen foglalkozott az előadás a budapesti városközpont problémájával is. ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy budapest történelmi városmagja két, - a folyóparton egymással szemben elhelyezkedő - részből áll. a budai várnegyed szerepe a korábbiakhoz képest gyökeresen megváltozott. a volt királyi palotában kiállítótermeket, muzeumokat és könyvtárat rendeznek be, a várnegyedben nagyrészt tudományos intézményeket helyeznek el. ezek a létesítmények részben működnek, részben most épülnek. ez a megoldás lehetővé tette a történelmi-művészeti értékű épületek műemlékjellegű helyreállítását és korszerű felhasználását. a várnegyed budapest egyik jelentős kulturális és idegenforgalmi központja lett.

másfajta problémát jelent a pesti oldalon fekvő városközpont, amelynek intézményei a duna mentén hosszan elnyúló, főutvonalakkal határolt belváros területén helyezkednek el. a terület sűrű beépítettsége miatt újabb építkezésre itt nincs mód, a forgalom lebonyolítása is egyre nehezebbé válik. a rendezésre többféle megoldás kínálkozik: egyik a mai városközpont korszerűsítése, az oda nem illő intézmények, raktárak kitelepítése, az elavult épületek lebontása / az így felszabaduló telkek egy részét garázsok céljára használják fel/, a másik megoldás a városközpont területének növelését a belvárostól keletre fekvő, elavult városrész átépítését követeli meg. átmenetileg építési tilalmat rendeltek el, hogy a körzetben semmiféle építkezés ne zavarja a tervszerű rekonstrukció végrehajtását.

- a városközpont tehermentesítését szolgálja az úgynevezett ,, városrész-központok,, rendszerének kialakítása: a duna mindkét partján három-három városrész-központot létesítenek. ezek mindegyike 200-300 ezer lakos ellátását teszi lehetővé, s egyben tehermentesíti a városközpontot. a városrész-központok - a földalatti gyorsvasúttal - közvetlenül a történelmi városközpont-hoz kapcsolódnak. a terv a külső kerületek rekonstrukciójával párhuzamosan valósul meg. az új irodaházak és más jelentős intézmények többségét ezekben az új városrész-központokban helyezik majd el.

/folyt köv/

polgármesterek találkozója

bkk 1. / szépvolgyi zoltán.....7.folyt/ny

a várostervezés egyik legfontosabb feladatáknak jelölte meg szépvolgyi zoltán a lakásgondok enyhítését. budapest kétmillió lakosára kerekén 630.000 lakás / ennek több mint 18 százaléka a legutolsó évtizedben épült/, egy lakásra pedig átlagosan 3.2 személy jut. ez önmagában nem kedvezőtlen arány; a cél azonban az, hogy minden egyedülálló felnőtt lakosnak önálló otthona legyen, ezért a lakásépítést meg kell gyorsítani. az utóbbi időszakban előtérbe került a lakótelepek építése. a főváros vezetésének fő törekvése, hogy a háztartási technológiák felhasználása mellett az épületek megfelelő csoportosításával, változatoságával, az intézmények, üzletcsoportok elhelyezésével, parkosítással biztosítsa a lakótelepek otthonosságát, s egyben városias környezetet. háztartási épületelemek felhasználásával többhelyütt a tízezres lakásszámot megközelítő, vagy annál is nagyobb telepszerű építkezés folyik. említésre méltó a főváros 111. és xiv. kerületeinek rekonstrukciója. a 111. kerületben összesen 16.000 családi otthon épül, Zuglóban 12.000, mindkét helyen jelentős szanálással. az építkezésekkel egyidőben gondoskodnak a tömegközlekedés megoldásáról, a szükséges közintézményekről, kereskedelmi hálózatról és a szabad területek parkosításáról. ami a kiszolgáló létesítményeket illeti: ezer lakásonként 50 személyes bölcsődét, 100 személyes óvodát, tíz tantermes iskolát, továbbá körzeti orvosi rendelőt, gyógyszertárat, szolgáltató üzemet, kereskedelmi egységet és kulturális intézményt rendeznek be.

budapest közlekedési problémáinak megoldásában igyekszünk felhasználni más fővárosok tapasztalatait - hangsúlyozta. a tömegközlekedés szerepét elsődlegesnek tartjuk, elsősorban ezt fogjuk fejleszteni. problémát okoz a járműhiány, a közlekedési eszközök zsúfoltsága, az utazás lassúsága. a gondok enyhítésére, a járműbeszerzés megkönnyítésére az ikarus autóbuszgyárat nemzetközi együttműködéssel európa legnagyobb autóbuszgyárai sorába fejlesztik. az előadás foglalkozott a gyorsvasuti hálózat, illetve a metró-vonalak kialakításával, majd megemlítette: a budapesti tömegközlekedés zömmel ma még a villamost és az autóbust terheli, ezért ezeknek a fejlesztésére is nagy gondot fordítanak. emellett számításba veszik a gépkocsiforgalom várható nagymértékű növekedését. az ezzel kapcsolatos tervek tartalmaznak a várost körülvevő autópálya-rendszer kialakítását, ezek kiépítése megkezdődött. tervezik a budapesti főutvonal-hálózatnak új utszakaszokkal való sűrítését; a belső város-rekonstrukciónál az új utvonalak számára megfelelő területet biztosítanak./folyt köv/

kk

polgármesterek találkozója

bkk 1. / szépvolgyi zoltán.....8.folyt/ny

a budapesti egészségügyi ellátással kapcsolatban megemlítette, hogy a 0-14 éves korú gyermek-lakosságot már kizárólag szakorvosok látják el, a 14 éven felüli betegeket ellátó körzetekbe pedig ujabban csak belgyógyász képezésű orvos nevezhető ki. a körzeti orvosok több mint 40 százaléka belgyógyász szakorvos. minden kerületben működik a felnőtt betegek számára szakorvosi rendelő intézet, három-négy kerület számára egy közös gyermek-szakrendelő intézet. budapestben egyébként 28.000 kórházi ágyat vehetnek igénybe a betegek. az orvosok száma meghaladja a 9000-et, több mint háromnegyed részük képezett szakorvos. az egyre növekvő egészségvédelmi megelőző tevékenység eredményeként a tbc-megbetegedések száma az utolsó két évtizedben több mint egyötödére, a bejelentett heveny fertőző megbetegedések száma csaknem 80 százalékkal csökkent. nagy mértékben javult a csecsemő-halandóság, a kötelező védőoltásokkal sikerült megszüntetni a gyermek-paralízist, s a legkisebb mértékre leszo-riani a kanyaró előfordulását.

ezután a főváros erőteljesen fejlődő kulturális életéről szólt az előadás, kiemelve budapest tudományos és oktatási központ jellegét.

- amikor együttműködésünk nagy lehetőségeit a városainkban élő milliók javára kamatoztatjuk, egyben egész európa harmonikus, békés fejlődését szolgáljuk. a kölcsönösen gyümölcsöző tapasztalatcsere, a városaink békéjét és virágzását szolgáló együttműködés jegyében tolmácsolom az európai fővárosok vezetőinek budapest üdvözlését. reméljük, hogy kedves vendégeink - szándékainknak megfelelően - szintén jó alkalomnak tekintik a budapesti találkozót a kölcsönös együttműködés elmélyítésére - fejeződött be szépvolgyi zoltán előadása./mt1/

kk

U

polgármesterek találkozója

bkk 2. napirenden: kontinensünk fővárosainak közös gondjai - megkezdődött az európai polgármesterek budapesti találkozója

t hi-don/gk um zs cz

1972. szeptember 26.

kedden budapesten, a magyar tudományos akadémia várnegyedben levő kongresszusi termében megkezdődött az európai polgármestereknek a magyar főváros centenáriuma alkalmából rendezett háromnapos találkozója. a nagy jelentőségű nemzetközi tanácskozáson - amelyre a kontinens fővárosainak történetében első alkalommal került sor - a vendéglátó budapestiekén kívül 28 metropolis vezetői vesznek részt. a tanácskozás témája: az urbanisztikai problémák, a legfontosabb várospolitikai kérdések, az európai fővárosok fejlesztésének közös gondjai.

a nyitó ülésen ott volt cseterki lajos az elnöki tanács titkára és dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke is. megnyitó beszédet szépvölgyi zoltán, budapest főváros tanácsának elnöke mondott.

/szépvölgyi zoltán üdvözlő beszédét és budapest fejlődéséről szóló tájékoztató előadását előző kiadásainkban már közöltük. az embergót f e l o l d j u k ./

ezután w. polak, az amszterdami városi tanács polgármester-helyettese tartott előadást. előljáróban jókívánságait tolmácsolta a 100. születésnapját ünneplő magyar fővárosnak, az ünneplő budapest vezetőinek, lakosságának, majd hangsúlyozta: pest, buda és óbuda egyesítése alkalmából összehívott európai találkozó kitűnő kezdeményezés volt. meggyőződésem, hogy a budapesti konferencia hozzájárul a kontinens népei barátságának elmélyítéséhez, a kapcsolatok szélesítéséhez, ami az egész emberiség javát szolgálja majd.

a polgármester-helyettes előadásában beszámolt arról, hogy amszterdam épületeinek 40 százaléka műemlék. éppen ezért a város vezetősége rendkívül fontosnak tartja a múltból örökölt művelődési és történelmi emlékekkel gazdag városközpont megőrzését. e történelmi értékek átmentése csak úgy lehetséges, ha abból a lakosság is részt vállal. a mintegy 7000 műemlék tervszerű restaurálására esztendőről esztendőre menetrendet készítenek. évente összesen 180 épületet hoznak rendbe. a restaurálásra szánt összeg legnagyobb hányadát elsősorban a nagyobb építmények helyreállítására fordítják.

/folyt. köv./
12.05/um

- 10 -

NA 12.25

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk 1.folyt./um

amszterdam másik legnagyobb gondja a tömegközlekedés helyzetének javítása. a buszok és a villamosok - amelyek egyébként elsőbbséget élveznek a személygépkocsikkal szemben - zsúfoltak, túlterheltek. ezért most földalatti vasútvonal építést tervezik, s a villamosokra zöld színű fényjelzőt szerelnek föl, amely az utkeresztezéseknél elsőbbséget biztosít számukra.

joan armengol pal, andorra la vella alpolgármestere köszöntötte a találkozó résztvevőit. városunk területe és lakóinak száma legkisebb európa összes fővárosai között - mondotta. ám andorra la vella olyan ország fővárosa, amely - szerencsés történelmi körülmények folytán - nyolc évszázadot ért meg úgy, hogy végig megőrizte egységét és függetlenségét, sértetlen tanuljaként európa történelmének.

- minden honfitársam nevében tolmácsolom budapest vezetőinek őszinte és szívből jövő gratulációinkat ahhoz a kitűnő kezdeményezéshez, hogy megrendezték ezt a nemzetközi eszmecserét a három duna menti város - pest, buda és óbuda - egyesítésének centenáriuma alkalmából - mondotta ezután. andorra la vella teljes szívéből csatlakozik a centenáriumi esemény megünnepléséhez, osztozik budapest polgárainak és tevékeny fővárosi tanácsának büszkeségében és örömeiben, s általam fejezi ki gratulációját, rokonszenvét, testvéri üdvözlését. hadd tegyem hozzá, egyetértünk mostani tanácskozásunk alapeszméjével: szükség van arra, hogy fővárosaink szorosabban együttműködjenek, jobban megismerjük egymást, igyekezzünk megérteni más városok problémáit, s munkánkban - függetlenül attól, hogy kicsi vagy nagy a főváros, hogy különböző a világnézetünk, az ország társadalmi-gazdasági szerkezete - mindig magát az embert, a lakosság érdekeit tartjuk szem előtt.

selehattin yüksel, ankara polgármesterének helyettese a török főváros hosszú távu fejlesztési tervével foglalkozott. előadásában hangsúlyozta: a 20 évre szóló program sikeres megvalósítása különösen fontos, mert a főváros lakóinak száma két évtized alatt a jelenlegi másfél millióról mintegy négymillióra emelkedik majd.
/folyt. köv./

12.10/um

- 11 -

NA 12.25

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk ...2.folyt./um

a török városrendezők fővárosuk korszerű arculatának kialakításáért kerülethatár-módosításokat indítványoznak, hogy ankara kerületenként is egységes egészlet alkosson. jelenleg még folynak a különböző - szociális, kulturális - vizsgálatok. ezek elvégzését követően tesznek javaslatot a körzetek kijelölésére, a lakóház építkezések területére, ütemére, az új otthonok nagyságára, valamint a főváros üdülőövezetére.

a felmérés természetesen kiterjedt ankara közlekedési helyzetére is. számba vették a közúti és a vasúti összeköttetéseket ankara és más központok között, s becsléseket végeztek a személygépkocsik számának alakulását illetően is. mint a polgármester-helyettes mondta: a város fejlesztésére két tervet - egy minimális és egy maximális programot - készítettek. az előző török fővárost övező városok, az utóbbi pedig ankara fejlesztését célozza.

dimitrios nicolaou ritsos, athén polgármestere a görög főváros problémáit elemezte. a történelmi emlékekben gazdag athén vezetőinek törekvése az alapközműhálózat bővítése a műemlékek egyidejű átmentésével, megőrzésével. legnagyobb gond a mélyebben fekvő területeken, a tengerszintnél alacsonyabban kiépült vidékeken, mint például moschaton és phalere környékén felgyülemelő víz elvezetése. hasonló gond a meredek lejtőkön, emelkedőkön húzódó athéni utcák rendbehozatala, korszerűsítése. 1973 végéig összesen 70 kilométernyi hosszúságú utcát, illetve járdát borítanak majd aszfalttal.

megoldásra váró feladat a zöldterület gyarapítása is. a közterek, a parkok és a dombok területe ugyanis az egész városnak mintegy 7 százalékát teszi ki. ezért lebontatják az elavult középületeket, s helyükön közkerteket létesítenek. sok meglevő park felújításra szorul. az 1973-ig szóló tervek szerint athén valamennyi - szám szerint 280 - pihenőterülete új köntöst kap.

- meggyőződésem, - hangsúlyozta d.n. ritsos -, hogy a budapest kezdeményezte európai találkozó elmélyíti majd a kontinens fővárosai közötti kapcsolatot, elősegíti majd a nagyvárosok problémáinak sikeres megoldását.
/folyt.köv./

- 12 -

12.15/um

12.12⁰⁰

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk ... 3.folyt./um

felix slavik, bécs polgármestere a környezetvédelem nemzetközi problémáit fejtegette előadásában. e témakörön belül részletesen foglalkozott a tengerek szennyeződésének ártalmaival. rámutatott: a föld területének legnagyobb részét borító tengereket - akárcsak a tavakat, folyókat és patakokat - egyre fokozódó mértékben szennyezik az üzemekből, gyárakból kikerülő vegyi és egyéb anyagok. jellemző példaként említette meg, hogy egy liter olaj körülbelül egymillió liter vizet tehet emberi fogyasztásra alkalmatlanná. az emberi tevékenységnek a bioszférába történő sokféle beavatkozása pedig szinte beláthatatlan következményekkel járhat. megdöbbentő például halani a biológusoktól, hogy az emlős állatok 280 félé csoportját, 350 madárfajtát és 20 000 növényfajtát a közvetlen pusztulás veszélye fenyeget. a tudósok számításai szerint az emberi környezet, elhasználódása, vagyis a természeti környezet őrö különféle károsodások mértéke évente mintegy 5-6 százalékkal növekszik. megfontolásra készített az egészségügyi világszervezet megállapítása is, amely szerint egyes állatok testében a ddt koncentrációja már körülbelül egyötöde annak, ami egészségügyi szempontból veszélyes az emberi szervezetre. a táplálék útján a ddt és az egyéb káros anyagok az emberi testbe is könnyen bejutnak. ezeknek a környezeti problémáknak a közös megvitatása, a velük való foglalkozás annál inkább fontos, mert e jelenségek káros következményei végső soron fővárosaink lakóinak létét fenyegetik -mondotta.

az urbanizáció térhódítása volt a témája branko pesicnek, a belgrádi városi tanács elnökének. előadásában rámutatott: a fővárosok legnagyobb gondja, hogy a tömegközlekedés és a köz-műhálózat fejlesztése, nem utolsó sorban pedig a lakásállomány gyarapítása nem tartott lépést a népesség növekedésével, a jelentkező igényekkel. éppen ezért az erőket és a meglevő pénzeszközöket az ilyen irányú szükségleteket szolgáló beruházásokra kell összpontosítani.

belgrád lakóinak száma évente mintegy 25 ezerrel nő. a jugoszláv fővárosnak fel kell készülnie s fel is készül egy folyamatos és a jelenleginél sokkal dinamikusabb urbanizációs folyamatra, amely kétségtelenül magával hozza majd a nagyvárosi agglomerációk kialakulását.
/folyt.köv./

- 13 -

14.30/um

15.30

polgármesterek találkozója

bkk 2./ napirenden: kontinensünk 4. folyt./um

a városi tanács új általános tervét, amely 2000-ig foglalja magában a város területi és társadalmi, gazdasági fejlesztésének lehetőségeit, az idén fogadták el. a program a század végéig mintegy kétmillió főnyi lakossal számol, míg az agglomerációs övezetbe tartozó városrészek lakóinak számát - 2000-ben - másfél millióra becsülik. a népesség növekedése - mint branko pesic hangsúlyozta - megkívánja az egészséges és kedvező környezet megteremtését, kialakítását. ezért új lakónegyedek építését, szervezését irányozták elő tetszetős helyeken, domboldalokon, folyók mentén.

a tanács vezetői különös figyelmet szenteltek a víz és a levegő tisztaságára. az ipari üzemek egy részét a jugoszláv fővárosból elköltöztetik, az ottmaradókat pedig erdősávokkal választják el a lakóterületektől. a távlati terv szerint a különféle szolgáltatásokat kisebb szolgáltató centrumok hálózata bonyolítja majd le. az általános központok több funkciót ellátó szolgáltatások centrumai lennének, míg a különleges központok csak egy szolgáltatásért - mint például az egészségügyi ellátásért - felelnének.

a városi tanács elnöke a továbbiakban belgrád közlekedéstervezésével foglalkozott. mint mondta: a motorizáció rohamos fejlődésével egyidejűleg az úthálózat bővítésére, több helyütt pedig átépítésre szorul. az elnyújtott, hosszukás belgrád egy ,,t,, alaku várossá formálódik majd. így a meglévő közlekedési problémák jórészt megszűnnek, mert az épülő új autópályák és földalatti vonalak közvetlen kapcsolatot teremtenek a város belső és külső negyedei között. a terv szerint 167 kilométer hosszúságú autópálya és 231 kilométernyi országút épül. a tömegközlekedés zavartalan lebonyolítására 50 kilométer hosszú földalatti és egy 500 kilométer hosszúságú autóbusszpálya létesítése szerepel a programban.

herbert fechner berlini főpolgármester a német demokratikus köztársaság fővárosának üdvözlétét adta át a találkozó résztvevőinek. hangsúlyozta, hogy nagy-berlin városi képviselőtestületének rendkívül sokrétű a tevékenysége; foglalkozik a kommunális feladatokkal, a lakásépítéssel, a környezetvédelem problémáinak megoldásával, egészségügyi, kulturális és egyéb kérdések sorával.

/folyt.köv./

- 14 -

14.33/um

Tó 15³⁰

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk ...5. folyt./um

- országunk kezdettől fogva a béke és a megértés politikáját szolgálja annak érdekében, hogy biztosítsa állampolgárainak nyugodt életét, mindennapi zavartalan munkáját. fővárosunk lakosai - államunk minden polgárával együtt - békét és biztonságot akarnak maguknak, gyermekeiknek - s minden embertársuknak. úgy vélem - fűzte hozzá - ez a legfőbb igénye minden békeszerető embernek, tekintet nélkül arra, hogy melyik államban, melyik fővárosban lakik. ez az óhaj vezérli nagy-berlin polgárait is, s erre minden okuk megvan: ebben az évszázadban az imperialista német államkét világháború kiindulópontja volt. emlékeztetett arra, hogy miután a munkásosztály kezébe vette a hatalmat, megindította az újjáépítés munkáját. ugyanezt tették a berliniek is: az összes antifasiszta és demokratikus erőket tömörítve célul tűzték ki egy új, szocialista berlin megteremtését. a terv ma már valóság: nagy-berlin napról napra fejlődő, egyre jobban felvirágzó fővárosa a német demokratikus köztársaságnak. kialakultak társadalmunkban a közösségi élet legfontosabb jellemzői, egymás iránti magatartásuk kölcsönösen baráti, egymásért dolgoznak, teljes mértékben szolidárisak a békeszerető népek, emberek törekvéseivel. berlin a háború városából a béke városa lett. lakói a demokratikus állam politikájának szellemében állhatatosan tevékenykednek a béke megőrzéséért, európa biztonságának megszilárdításáért. ebben a törekvésünkben igen nagy biztatás számunkra, hogy kontinensünkön a politikai légkör minden zavarkeltő kísérlet ellenére az országok, népek békés egymás mellett élésének irányában fejlődik, s az államok közötti barátság, a nemzetközi megegyezés gondolata tör utat a hivatalos állami szervek politikájában is. a magunk részéről mélységesen egyetértünk a magyar főváros vezetőivel abban, hogy az európai metropolisok vezető testületei is hatékonyan munkálkodhatnak a nemzetközi enyhülés folyamatának megszilárdításáért, s a lakosság érdekeinek szolgálatával a városok közötti kapcsolatok elmélyítésével a megoldásra váró nemzetközi problémák rendezéséhez is cselekvően hozzájárulhatnak.

/folyt.köv./

- 15 -

14.37/um

Tó 15⁴⁵

polgármesterek találkozója

bkk 2. /napirenden: kontinensünk6.folyt./um

dr. gerhardt schürch, a berni városi tanácselnök-helyettese melegen üdvözölte a budapest kezdeményezte európai találkozó megrendezését.

- reméljük - hangsúlyozta a berni tanácselnök-helyettes -, hogy országunk, svájc semlegességével a jövőben is az európai békét és biztonságot szolgálja. kis város vagyunk, gondjaink mégis sokban azonosak a nagyvárosokéval. egyik fő problémánk: a közlekedés zavartalan lebonyolítása. eddig is egy sor, a közlekedés zűfoltóságának enyhítését célzó intézkedést hoztunk, de meggyőződésem, hogy számottevő javulást - nemcsak nálunk, hanem másutt is - csak strukturális változtatásokkal lehet elérni.

dr. gerhardt schürch végül hangsúlyozta: a fővárosok vezetői a városok méretétől, lakóinak számától függetlenül jónéhány hasonló problémával küzdenek. ezek sikeres megoldásához jelentősen hozzájárulhat a budapesti találkozón folytatott eszmecsere.

a keddi tanácskozás szépvölgyi zoltán zárszavával ért véget. szerdán további előadásokkal folytatódik az európai fővárosok vezetőinek találkozója. /mt1/

--

- 16 -

14.40/um

Tóth

polgármesterek találkozója

bkk 3. diszebéd az európai polgármesterek tiszteletére

t h1/pá szb zs

1972. szeptember 26.

kedden délben a külföldi fővárosok delegációi a duna intercontinentálban diszebédre vettek részt, amelyet budapest főváros tanácsa adott tiszteletükre. az ebéden szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és ewald johannesson, a stockholmi városi tanács elnöke mondott pohárköszöntőt. /mt1/

--

bkk 4. megnyílt a pillantás európa fővárosaira című kiállítás

t -don/gg/ny zs la

1972. szeptember 26.

kedd délután ünnepi külsőségek között megnyílt a pillantás európa fővárosaira című kiállítás. a kontinens 21 fővárosának eredményeit reprezentáló, a nagyvárosok lakosságának életét bemutató tárlatnak a városligeti bnv területén berendezett 24-, 25/a és 25. pavilon adott otthont. az ünnepélyes megnyitón ott voltak a polgármesterek találkozójának résztvevői, jelen volt a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja, társadalmi, kulturális életünk sok ismert személyisége.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke megnyitó beszédében köszönetét fejezte ki a nemzetközi tárlaton résztvevő fővárosok vezetőinek azért, hogy kiállítás keretében is bemutatják az elért eredményeikről, fejlesztési elképzeléseikről, a városlakók mindennapi életéről szóló dokumentumokat. hangsúlyozta, hogy a kiállítás új ismeretek és hasznos tapasztalatok szerzésének jó lehetőségét kínálja mind a szakemberek, mint az érdeklődő látogatók számára.

a rendkívül színes, érdekes kiállítás közös megrendezése is szimbolizálja az összefogásra, az együttműködésre, a kapcsolatok bővítésére irányuló törekvést, s azt az erősödő elhatározást, hogy a közös gondokat közösen, együttesen oldják meg az európai fővárosok vezetői - mutatott rá szépvölgyi zoltán. /mt1/

17.15/ny

--
-17-

Tóth

polgármesterek találkozója

bkk 5. diszelőadás az operaházban az európai polgármesterek tiszteletére

t -don/mm/ny zs la

1972. szeptember 26.

kedden este az európai fővárosok vezetői tiszteletére a magyar állami operaházban diszelőadást tartottak. a vendégek bartók béla a kékszakállu herceg vára, a fából faragott királyfi és a csodálatos mandarin című művét tekintették meg.
/mtl/

-18-

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 27.

bb 1. a fegyveres erők napján meghirdetik az uttörő honvédelmi szemlét - szabó ferenc főtitkár nyilatkozata

t vt/pá szb zs

1972. szeptember 27.

egy évtizeddel ezelőtt alakultak meg országszerte az uttörő-honvédelmi alegységek. ezzel kapcsolatban szabó ferenc, a magyar uttörők szövetségének főtitkára elmondta az mti munkatársának:

- a pajtások a honvédelmi alegységekben olyan technikai ismeretekhez jutnak, olyan jártasságokra és készségekre tesznek szert, amelyek egyaránt hasznosak a tanulás elősegítése, az építőmunkára, a haza védelmére való felkészülés szempontjából. a programok összeállításához és lebonyolításához értékes segítséget nyújtanak a néphadsereg, a határőrség, a munkásőrség, a rendőrség parancsnokságai, kisz-bizottságai, az mhsz klubjai és a szolgálatukat teljesítő katona-fiatalok. a honvédelmi alegységek - ezt a segítséget felhasználva - elmélyítik, kiegészítik az uttörőcsapatok és az iskolák sokoldalú hazafias és honvédelmi nevelőmunkáját. programjuk alkalmas arra, hogy játékos, romantikus formában fejlessze a gyerekek fizikai és szellemi képességeit, szoros összhangban a honvédelmi nevelés céljaival.

- az mhsz segítségével szervezzük például évente az uttörő honvédelmi versenyt és az uttörő lövészversenyt. az érdeklődésre jellemző, hogy csupán a legutóbbi tanévben a honvédelmi versenyen több mint negyedmillió, a lövészversenyen pedig csaknem 200 ezer pajtás vett részt. /folyt.köv./

-1-